

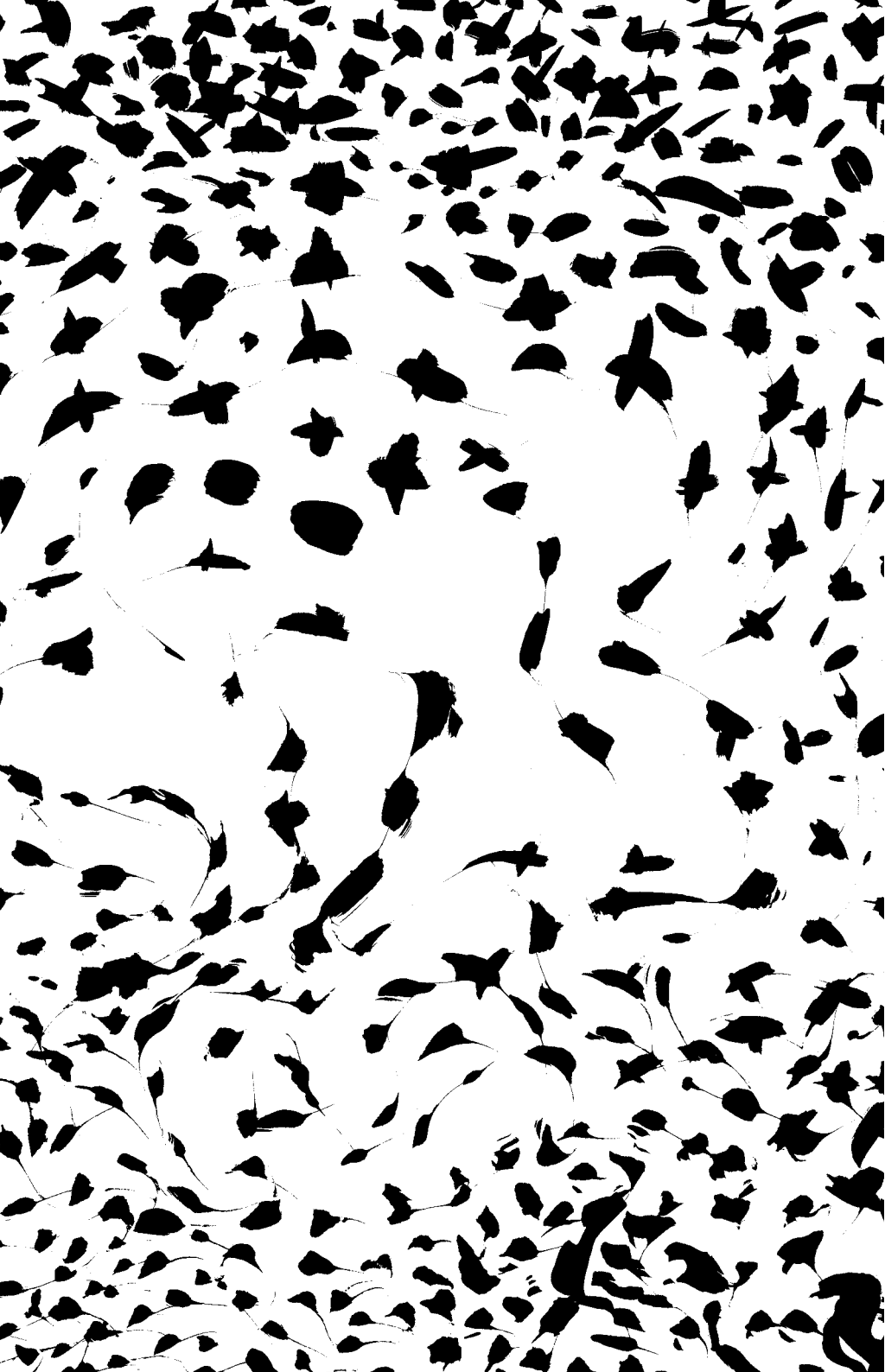
سفر بکتاب

ВЛАДИСЛАВ
ТҮГДЭМЭЙ

Сэдьхэлэйм
шүрэнүүд

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ВЛАДИСЛАВ ТҮГДЭМЭЙ

СЭДЬХЭЛЭЙМ ШҮРЭНҮҮД

Дуунай шүлэгүүд

Хэжэнгэ
2011
ОН

УДК 89
ББК 84 (2Рос=Буря)-5бу
Г 814

Энэ ном хадаа Владислав Түгдэмэйн
түрүүшын дуунай шүлэгүүдэй согсолбори юм.
Буряадайнгаа тала дайда, түрэл нютагаа магтан
түүрээһэн шүлэгийн дуун боложо зэдэлэнхэй.
Эхэ хэлэнэйнгээ баялигыень уран тодоор
элирүүлжэ, арад зонойнгоо зүрхэ сэдхэлыень
уяруулан хүдэлгэһэн, буряад-монголоймнай
жэнхэни шэнэ үеын ирагуу найраг мүн

Буряад-Монгол Ном

© Владислав Түгдэмэй, 2011
© Жаргал Цыбикова, 2011
© «Буряад-Монгол Ном», 2011

*Шүлэгүүд — миний хүлэгүүд
Шүтээн бодолойм хэсэгүүд,
Сэдьхэлэйм нангин шүрэнүүд —
Сээжэхээм бурьялхан элсэнүүд*

Энэ 170 шүлэг багтааһан түрүүшын номоо «Сэдьхэлэйм шүрэнүүд» гэжэ нэрлэбэб. Ехэнхидээ дуун болохо маягтайгаар бэшэжэ туршанаб. Холо дүтын нютаг нуга, инаг дуран, хани нүхэд, байгаали оршон, ажа байдалаа магтажа найруулнаб. Шүлэгэйнгөө хүгжэмтэ дуун болоод эдэлхэдэ ехэтэ баярлажа, урма зориг ородогби.

Номыем хэблэлдэ бэлдэһэн Жаргал Цыбикова, мүнгөөр туһалһан Самаринов Андрей Гомбоевичдэ баярые хүргэнэб.

*Владислав
Түгдэмэй*

ХҮДӨӨ ШҮЛЭГШЭ ХҮБҮҮДЭЙ НЭГЭН

Владислав Түгдэмэй (Тугдумов) табяад наһанһаа шүлэг бэшэжэ эхилээ, тиихэдээ ехэнхинь дуун боломоор шүлэгүүдые найруулдаг юм. Үгэнүүдын удхатай, гүнзэгы бодолтой. Байгаали, ажабайдалы зохидоор, нугалбаритайгаар хэлэжэ шададаг нүхэр байна.

Сэрэн Раднаевич Галанов бидэ хоёрто шүлэгүүдээ уншажа хужарлуулдаг, манай номоо хэблүүлхээр болоош гэхэдэ, үшөөл үдышэг бэшэ аал даа гээд хэлэдэг һэн.

Энэ нүхэрнай мүнөө болоходо ёһотойл дуунай шүлэгшэн, аяар ерээд шүлэгүүдын дуунай хүгжэмтэй болонхой, радио, телевиденээр зэдэлжэ байдаг гээшэ, үшөөшые дуунууд бэшэгдэжэ үргэлжэлһөөр.

Би Владислав Тугутович нүхэртөө амжалта хүсэжэ, һайхан шүлэгүүдээ бэшэжэл байхыень үреэнэб.

Гунгаа
Чимитов,
Буряадай
арадай поэт

АРЮУН ЗАМДА
ҮРЭГЭЭД...

Хориин арбан нэгэн эсэгийг түлөөлдэг уран зохёолшод сооноо Владислав Түгдэмэйн бүтээлнүүдье үнинэй уншадаг, ойлгодог хүнүүдэй нэгэн болоноб. Тиин хаяхан уул-захадаа асуубаб: «Хэды шүлэгүүдшни дуун болонхой бэлэй даа?».

Юрэдөөл тандаа сэхыень хэлэхэдэ, 170 шүлэг бэшэгдээ. Эдээн сооноо 90 шүлэгийн дуунай жэгүүртэй (нототой) болонхой. Даб дээрэ иимэрхүүл даа, — гээ хэн.

Ехэл ажал бүтээгээ байнаш даа. Би эндэ юумын «хэмжүүр», «шэгнүүр» тухай хэлэнэгүйб.

Үндэһэн арадайнгаа үндэһэн соёл, баян хэлые, тэрэнэй жабхаланта хүр хүлдые аяар дээшэнь үргэлсэжэ шадаһан габьяа тухай-дашни түүрээнэб. Хүн бүхэндэ иимэрхүү хуби заяанай үгтэдэггүйнь мэдээжэ. Оюун бэлиг гээшэмнай газарһаа абтаһан гал мэтэ гарбал угһаа үршөөгдэн дамжаһан наһанай шэди бшуу. Наһан соогоо иимэ жэгүүртэ шэдеэр ниидэхэ гээшэ ганса энэ наһанай бэшэ, урда наһанһаа заяашалагдаһан таагдашагүй хүсэн мүн.

Мүнөө наһанай түрүүшын тэбсэг дээрэһээ оршолонто Юртэмсые ажаглан шэртэжэ, багажа зэбсэг гуурһаа бахим баринхай Бабжа мэтээр намда һанагданалши. Өөрыншни шүлэглэмэл нэгэ дуун иимэ мүнрүүдые шамдаа сэхэ зорюулха дуран түрэнэ.

*Буурал баабай Шалсаанын
Буян хэшиг найзатай,
Худан, түшиг Хэжэнгын
Хушуу шэмэн манданаш!*

Юун бэ гэхэдэ, арадаа хэһэн бүтээл-
нүүдээр баян, урдаа табиһан түсэбүүдээр
олон нажар намарай халасалдаан мэтэ
намжаа нарата хаһа соогоо ниидэжэ яба-
наш. Шүлэгөөр дуулаха гээшэмнай — нии-
дэлгэн гэжэ мэдэрнэб!

«Бүргэд шубуун ниидэхэ бүрээ һодо нэ-
мэдэг, харин эрэ хүн наһажаха бүрээ бодол
нэмэдэг» гэлсэдэгынь үнэн.

Ойр зуурын саг доро орой дээрэхи огло-
гортоо ошотуулһан һанамжаяа шамдаа
зорюулбаб. Оюун бэлигээр орьёлһон ураг-
шата ябадалай одо заяан орой дээрэшни
гэрэлтэжэ, гиигүүлжэ байхань болтогой!

*Дансаран
Доржогутабай,
Россиин уран
зохёолшодой
холбооной
гэшүүн, «Арадай
хүндэ» шангай
лауреат, СССР-эй
кинематографиин
эрхимлэгшэ*

СЭДЬХЭЛЭЙМ ШҮРЭНҮҮД

Дуунай шүлэгүүд

МОНГОЛЫН
УЛСЫН
ХАМГААМ
ХӨДӨӨ

Хүртэй, Хөөрхэ, Мүнгэдөөрөө
Хүбөө залган дэгжэнхэй,
Хүнды, һүүжэ, Залаатаараа
Хэшэг таряа дэлгэнхэй.

Хоёр хүгжэмтэй
1) Б. Наранбаатарай
2) П. Дамирановай

*Хүнэй жаргалтай хүдөө тала
Хүгжэм дуута Хэжэнгэмнай.*

Сүмбэр, Һэбхеэн, Шалсаанаараа
Сүлөө манаа үршөөнхэй,
Үлзы Худан, Чисаанаараа
Үхэр малаа үдхэнхэй.

*Хүнэй жаргалтай хүдөө тала
Хүгжэм дуута Хэжэнгэмнай.*

Олон эхи арадаараа
Оюун бэхи холбоотой,
Охин булаг ажалаараа
Омог дорюун алхамтай.

*Хүнэй жаргалтай хүдөө тала
Хүгжэм дуута Хэжэнгэмнай.*

Уян шамбай хүүгэдээрээ
Ураар солоо сахинхай,
Урин налгай хүгшэдөөрөө
Унги тоонтоо тахинхай.

*Хүнэй жаргалтай хүдөө тала
Хүгжэм дуута Хэжэнгэмнай.*

НАНАНАЙМ МЭНГЭ

Хадата талын нюруугаар
Хабарай шэнжэ хэргээ гү,
Хаһатай замайм арюугаар
Хубита мэнгэм эрьеэ гү?

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Хаһатай замайм арюугаар
Хубита мэнгэм эрьеэл даа,
Түниэтэй хабым сарюугаар
Түрэхын тэмдэг жэгнээл даа.*

Нарата дайдын энгэрээр
Намарай шэнжэ толлоо гү,
Наһанай харгын бэлшэрээр
Нарилма мэнгэм голлоо гү?

*Наһанай харгын бэлшэрээр
Нарилма мэнгэм голлоол даа,
Найжатай золойм хэшэгээр
Нангинхан тэмдэг сорьёол даа.*

Юртэмсэ дэлхэйн эрьесээр
Юумэмнай мүнхэ хэлгээн гү,
Үритэй бэеым эршэлээд
Үлзытэ мэнгэм сэнтэй гү?

*Үритэй бэеым эршэлээд
Үлзытэ мэнгэм сэнтэйл даа,
Үрелтэй наһаа энхэрээд
Үзэлхэн тэмдэг сахиита.*

1990 оной зургадугаар нара

Хэжэнгэ нютагайм солые
Хэтэдээ үргэжэ зорёорой,
Хэшэгтэй нүхэдэй олые
Хэбээрээ үелжэ золгоорой.

*Нютагнай найхан хэзээш
Наранаар нангин хэргэхэ,
Нахамнай найдам хэзээш
Жаргалаар давшан сэнгэхэ.*

Сэргэтэ Шалсаанын эзые
Сэржэмдээ шэбшэжэ сүршөөрэй,
Сэнэгтэй нүхэдэй эбые
Сэдьхэлдээ сэгнэжэ үзөөрэй.

*Нютагнай найхан хэзээш
Наранаар нангин хэргэхэ,
Нахамнай найдам хэзээш
Жаргалаар давшан сэнгэхэ.*

Наруули талымнай найхые
Намжараар магтажа дуулаарай,
Налгай нүхэдэй хайрые
Наһандаа ханажа хуугаарай.

*Нютагнай найхан хэзээш
Наранаар нангин хэргэхэ,
Нахамнай найдам хэзээш
Жаргалаар давшан сэнгэхэ.*

ДУРАМНИ

Оройгоор үүлэн эбхэрээд,
Орохоор эрьеэ бороомнай.
Омогоор гансам мийхэрээд,
Ошохоор хэлээ гайхалтай.

Хүгжэмынь
Р. Бурхиевай

*Наран дороо сэсэглээд,
Надхан байхал таламни.
Наһан соогоо энхэрээд,
Нангин байхал дурамни.*

Тэнгэрээр үүлэн хүльбэрөөд,
Түргэдөөл газаа саһамнай.
Тэмдэгээр гансам хүлгүүлээд,
Тэсэмгэйл һанаа хайратай.

*Наран дороо сэсэглээд,
Надхан байхал таламни.
Наһан соогоо энхэрээд,
Нангин байхал дурамни.*

Үглөөгүүр наран игаагаад,
Үсэдөөр шараа дайдымнай.
Үршөөлөөр наһан урмашаад,
Үелхөөр шамдаа найдалтай.

*Наран дороо сэсэглээд,
Надхан байхал таламни.
Наһан соогоо энхэрээд,
Нангин байхал дурамни.*

1990 оной арбанхоёрдугаар нара

Аадар хурынгаа эршэдэ
Аляа зангыем буляжа,
Аажам талынгаа үбэртэ
Арюун наналым бусааһан.

Хүгжэмынь
Б. Наранбаатарай

Хабарай ургын наран
Хабатай багым наадан,
Балшархан наһым эзэлээ,
Баглаһаар намай энхэрээ.

Уула хадынгаа эрмэгтэ
Уряал нютагым түхээжэ,
Уужам холынгоо эхиндэ
Угтаа жаргалым үрээһэн.

Нажарай үеын наран
Нананайм хабын наадан,
Үелхэл бэеым эршэлээ
Үргэһөөр намай энхэрээ.

Буудал сахынгаа мүнхэдэ
Буряад гуламтым заяажа,
Буурал сагайнгаа зэргэдэ
Булгаа шадалым зангяаһан.

Намарай хаһын наран
Наранайм харгын наадан,
Хүгшэрхэл сагым ээжэлээ
Хүргэһөөр намай энхэрээ.

ЗУЛГЫХАН ДАА ШУЛУУТАЙ

Улаан-Хада, Бамбаараа
Уняар санзай хаһаараа,
Удаан хани танаараа
Ургаа бэлэйб хабаараа.

Хүгжэмынь
Б. Наранбаатарай

*Зулгыхан даа Шулуутай
Зугаатайл даа нютагнай,
Зурыхадаа харгымнай
Зубшуулаал даа наһымнай.*

Улаан-Шугы, Замһаараа
Урдаа голнай забаараа,
Угтаа эжы абаараа
Урлаа бэлэйб заяагаа.

*Зулгыхан даа Шулуутай
Зугаатайл даа нютагнай,
Зурыхадаа харгымнай
Зубшуулаал даа наһымнай.*

Дэгжээ Ага талаараа
Дэншээ бэшэ замаараа,
Дэлеэ хаба дураараа
Дэмжээ бэлэйб жаргалаа.

*Зулгыхан даа Шулуутай
Зугаатайл даа нютагнай,
Зурыхадаа харгымнай
Зубшуулаал даа наһымнай.*

1991 оной долодугаар һара

ХЭЛБЭЛЗЭЭ ХУРЬГАДНАЙ

ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠰᠡᠭᠡ
ᠬᠣᠷᠢᠭᠠᠳᠨᠠᠢ

Буртаг хүшөө Һэбхезнэй
Булаг хүбөө эхитэй,
Аса холбоо Һүндэлгын
Альган дээгүүр тэнжэнхэй.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Хэлбэлзээ Хурьгаднай
Хэжэнгэдээ зоринхой,
Хэтэдээ намайгаа
Хэшэгтээ заланхай.*

Алаг ташаа Ахангайм
Ара хүдөө сүршэнхэй,
Сэнхир Сэгээн Хуһадай
Сээжэ тойроод эльбэнхэй.

*Хэлбэлзээ Хурьгаднай
Хэжэнгэдээ зоринхой,
Хэтэдээ намайгаа
Хэшэгтээ заланхай.*

Нютаг намжаа Ушхайтым
Нуга, Добоор нугархай,
Аршаан эршээр хүсэтэй
Амин хайраар жэгнэнхэй.

*Хэлбэлзээ Хурьгаднай
Хэжэнгэдээ зоринхой,
Хэтэдээ намайгаа
Хэшэгтээ заланхай.*

1992 оной нэгэдүгээр һара

ХЭЖЭНГЫМ ДУНДА ХУРГУУЛИ

Нангин Шалсаанын хоймороор
Номоо дэлгэһэн түүхэтэй,
Наһан, жэлнүүдэй холбоогоор
Нарьяа хонхынгоо үршөөлтэй.

Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай

*Оюун хэшээл энхэрһэн
Олон үеын шабитай,
Хэжэнгым дунда хургуули
Хэтын замдаа алдартай.*

Урма зугаатай үүринүүд
Угаа дэлижэл ээлжэлээд,
Уран багшынгаа хургаалар
Ухаан бэлигээ дэбжээһээр.

*Оюун хэшээл энхэрһэн
Олон үеын шабитай,
Хэжэнгым дунда хургуули
Хэтын замдаа алдартай.*

Үлзы эрдэмээ дээжэлээд
Үгөө хэшэглэн маанартаа,
Үргэн талынгаа арюугаар
Үргөө заяанай харгыдаа.

*Оюун хэшээл энхэрһэн
Олон үеын шабитай,
Хэжэнгым дунда хургуули
Хэтын замдаа алдартай.*

1994 оной табигдугаар һара

Үлзытэ нангин Бургаастай
Үндэһэн талаа шэмэглээ,
Һараанта, Хурьгад дамжанхай
Һабаараа гоёор сэсэглээ.

Хүгжэмынь
Б. Батодоржиевай

*Үрээл хэшэгээр даллаарай
Үлгы тоонто Ушхайтамнай,
Үлзы бэлигээр баясаарай
Үеын холбоо улад зомнай.*

Адиста Һэбхеэн үршөөлтэй
Амгалан угнай дэгжэһээр,
Залаата, Һүүжэ, Ахангай
Замаараа залаад үргэһөөр.

*Үрээл хэшэгээр даллаарай
Үлгы тоонто Ушхайтамнай,
Үлзы бэлигээр баясаарай
Үеын холбоо улад зомнай.*

Ажалша нүхэд габыятай
Азалан хабаа эршэлээ,
Заяаша үбгэд хүгшэднай
Зангаараа манаа энхэрээ.

*Үрээл хэшэгээр даллаарай
Үлгы тоонто Ушхайтамнай,
Үлзы бэлигээр баясаарай
Үеын холбоо улад зомнай.*

ХҮЛЭЙ ҮРТӨӨ

Үдын олоной хоймор
Утын замайм найдал,
Урин зоной нютаг
Угтан хэзээш байхал.

Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай

*Хүлэй Үртөө, Хүлэй Үртөө
Хүнэй түлөө мандал үргөө,
Хүлэй Үртөө, Хүлэй Үртөө
Хүнэй түлөө жаргал үдхөө.*

Наран, Шүбэгийн Сүмбэр
Наһан, жэлэйм үлзыл,
Нарин, Захын Энгэр
Нангин сагайм үлгыл.

*Хүлэй Үртөө, Хүлэй Үртөө
Хүнэй түлөө мандал үргөө,
Хүлэй Үртөө, Хүлэй Үртөө
Хүнэй түлөө жаргал үдхөө.*

Анаа дасанай гэрэл
Арад зонойм нэшхэл,
Аян холын хүсэл
Алдар солым хэтэл.

*Хүлэй Үртөө, Хүлэй Үртөө
Хүнэй түлөө мандал үргөө,
Хүлэй Үртөө, Хүлэй Үртөө
Хүнэй түлөө жаргал үдхөө.*

1996 оной табигдугаар нара

Үглөө нараа угтажа
Үндэр заяан жэргэнхэй,
Үргөө талаа урмалжа
Үзэл ханаан хэргэнхэй.

*Үлзы жаргал түхөөдэг
Үе сагнай хайхан лэ,
Үдэр бүри үршөөдэг
Үлгы нютаг найдам лэ.*

Эмээл дэлхэйн энгэртэ
Энхэ хэгээн урганхай,
Эгээл манай сэдхэлдэ
Эршэ нэмээн урланхай.

*Үлзы жаргал түхөөдэг
Үе сагнай хайхан лэ,
Үдэр бүри үршөөдэг
Үлгы нютаг найдам лэ.*

Хүбөө зулаад нэмжыжэ
Хүсэл жэгныш нютагнай,
Хүдөө бусаад сэнгэжэ
Хүхин нэнгыш нүхэднай.

*Үлзы жаргал түхөөдэг
Үе сагнай хайхан лэ,
Үдэр бүри үршөөдэг
Үлгы нютаг найдам лэ.*

ДООДО-ХУДАН

Мүнгэд, Һүүжээрээ миралзаад
Мүнхэ таряагаар нахилзаа,
Арал хүбөөгөөр нэмжыгээд
Ажал хэшэгээр бурьялаа.

*Дорюун зонойм энхэ түшэг
Доодо-Худан эхэ нютаг.
Арюун замайм эхин бэлэйш,
Амин бэеым хүлдэ хэзээш.*

Үргэн талаараа хүрэглөөд
Үхэр малаараа шэмэглээ,
Айраг, Модотоор сүмбэрлөөд
Аймаг айлаараа сэнэглээ.

*Дорюун зонойм энхэ түшэг
Доодо-Худан эхэ нютаг.
Арюун замайм эхин бэлэйш,
Амин бэеым хүлдэ хэзээш.*

Худан, Хэжэнгээ хойморлоод
Хурдан замаараа эбхэрээ,
Хурса зоноороо омогорхоод
Хуби заяагаар энхэрээ.

*Дорюун зонойм энхэ түшэг
Доодо-Худан эхэ нютаг.
Арюун замайм эхин бэлэйш,
Амин бэеым хүлдэ хэзээш.*

*Хүгжэмынь
Ц. Шойжонимаевай*

1997 оной нэгэдүгээр һара

ДЭЛГЭР СЭЛГЭЭН ДЖИЛИНДЭ

ᠳᠡᠯᠭᠡᠷ ᠰᠡᠯᠭᠡᠨ
ᠳᠢᠵᠢᠯᠢᠨᠳᠡ

Бугын дуугаар дууряагаа
Буурал энгэр Бууралзай,
Адуу малаар нэмжыгээ
Арюун тамир Муйсүүмнай.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Түргэн сэнхир Витимэй
Түшэг бэлэйш сэдхэлдэм,
Дэлгэр сэлгээн Джилиндым
Дэнзэл бэлэйш нюдэндэм.*

Хүнгэр, Аянай хүбшэнүүд
Хүсэл, замайм эршэлэй,
Эльбэ, Сагаан нуганууд
Энхэ сагайм зэргэлээ.

*Түргэн сэнхир Витимэй
Түшэг бэлэйш сэдхэлдэм,
Дэлгэр сэлгээн Джилиндым
Дэнзэл бэлэйш нюдэндэм.*

Үргэн хангай Баунтым
Үндэр заяан найжатай,
Ульгэр шамбай нүхэдэйм
Үршөөл байха найдамтай.

*Түргэн сэнхир Витимэй
Түшэг бэлэйш сэдхэлдэм,
Дэлгэр сэлгээн Джилиндым
Дэнзэл бэлэйш нюдэндэм.*

1997 оной нэгэдүгээр һара

ЗЕМЛЯ ДЖИЛИНДЫ

Ревом шальных изюбрей
Разбуженный Буралзай,
Стадом степных лошадей
Оживленный Муясун.

Музыка
П. Дамиранова

*Буйный Витим между скал
Бурлишь краса легенды,
Плеса волной ты ласкал,
И зов родной Джилинды.*

Хунгур, Аян грозовой
Волю отцов испытал,
Эльбэ, Сагаан красотой
Землю творцов украшал.

*Буйный Витим между скал
Бурлишь краса легенды,
Плеса волной ты ласкал,
И зов родной Джилинды.*

Благослови сыновей
Духи вершин снежных гор,
Воодушеви дочерей
Дали чудес нежных пор.

*Буйный Витим между скал
Бурлишь краса легенды,
Плеса волной ты ласкал,
И зов родной Джилинды.*

1997 оной нэгэдүгээр нара

УШХАЙТАМНИЛ УГТААРАЙ

УШХАЙТАМНИЛ
УГТААРАЙ

Ургын хаһаар эрьехээ
Утын замаар дэлеэндэм,
Ушхайтамнил угтаарай
Урмыемнил дүнгөөрэй.

*Наһан соомни мүнхэл даа
Наран шэнги нютагни,
Наадан соомни хэтэл даа
Номин шэнги үлгымни.*

Урин талаар нэрьехээ
Уран хабаар һэлеэндэм,
Ушхайтамнил ургаарай,
Угыемнил үргөөрэй.

*Наһан соомни мүнхэл даа
Наран шэнги нютагни,
Наадан соомни хэтэл даа
Номин шэнги үлгымни.*

Мүшэн дайдаар сорьёхоо
Мүнхын аяар дэгдээндэм,
Ушхайтамнил һанаарай
Уласымнил хараарай.

*Наһан соомни мүнхэл даа
Наран шэнги нютагни,
Наадан соомни хэтэл даа
Номин шэнги үлгымни.*

*Хоёр хүгжэмтэй
1) П. Дамирановай,
2) Р. Бурхивай*

1997 оной хоёрдугаар һара

ХУБИ ЗАЯАН МЭДЭХЭ ЛЭ

Ээлжэлhэн харгым эгсэл шэнги
Эмээлтэ моринойм эрьемээр гү,
Ээмлэhэн нүхэр эрид шэнги
Энээхэн зүрхэнэйм эжэлмээр гү?

*Хүгжэмынь Бата
Бальжинимаевай*

*Аян замаа дабахыемни
Агтын шадал мэдэхэ лэ,
Ханилжа жаргахыемни
Хуби заяан мэдэхэ лэ.*

Уулахан харгым утал шэнги
Унааша моринойм ульгамаар гү,
Уулзаhан нүхэр урин шэнги
Улаахан зүрхэнэйм уярмаар гү?

*Аян замаа дабахыемни
Агтын шадал мэдэхэ лэ,
Ханилжа жаргахыемни
Хуби заяан мэдэхэ лэ.*

Аажамхан харгым алас холын
Ашаата моринойм ахимаар гү,
Аалихан нүхэр аягланги
Аляахан зүрхэнэйм анхармаар гү?

*Аян замаа дабахыемни
Агтын шадал мэдэхэ лэ,
Ханилжа жаргахыемни
Хуби заяан мэдэхэ лэ.*

1997 оной долодугаар нара

Эрьегэн дэлхэйн энгэр дээрээ
Эбээрээ жаргаха заяатай,
Эжы, абынгаа эльгэн соо
Эдир зандаабди гээд, ханаалби.

*Нараар хэргэһэн талаараа
Найман Намсарай дэлгэе,
Наһаар тэнхэһэн хабаараа
Найдал, зоригоо дэмжэе.*

Бурьялхан дайдын альган дээрээ
Бултаараа халбарха үрэлтэй,
Булаг хэшэгэй мандал соо
Буян эдлээбди гээд, ханаалби.

*Нараар хэргэһэн талаараа
Найман Намсарай дэлгэе,
Наһаар тэнхэһэн хабаараа
Найдал, зоригоо дэмжэе.*

Налбаһан намаа газар дээрээ
Наһаараа мүнхэхэн бэшэл аад,
Намжар нүхэдэй сэдхэл соо
Нангин бэлэйбди гээд, ханаалби.

*Нараар хэргэһэн талаараа
Найман Намсарай дэлгэе,
Наһаар тэнхэһэн хабаараа
Найдал, зоригоо дэмжэе.*

ОЙБОНТОМНАЙ

Энгэр, Буламайнгаа намжаагаар
Энхэ ажалаараа жэргэжэ,
Мүнгэн Бадаатынгаа оройгоор
Мүнхэ нарантай золгоһойб.

*Хүгжэмынь
П. Дамирановай*

*Үхэри Баабай, Ангуутамнай
Үрэн намай угтыш даа,
Нэмэри таатай Ойбонтомнай
Нэнгэн налгай үргыш даа.*

Хүхэ Шулуутынгаа аршаанаар
Хүсэ шадалаараа һэргэжэ,
Хүрбэ, Тохорюугтынгаа долгёор
Холын аяндаа зориһойб.

*Үхэри Баабай, Ангуутамнай
Үрэн намай угтыш даа,
Нэмэри таатай Ойбонтомнай
Нэнгэн налгай үргыш даа.*

Үе сагуудайнгаа найдамаар
Үгсэн замханаараа эрьехэдэ,
Үри хүүгэдэйнгээ жаргалы
Үзэн баярлаад һуугшалһайб.

*Үхэри Баабай, Ангуутамнай
Үрэн намай угтыш даа,
Нэмэри таатай Ойбонтомнай
Нэнгэн налгай үргыш даа.*

1998 оной хоёрдугаар һара

ᠡᠨᠡᠯᠡ ᠳᠠᠭᠠ ᠬᠤᠷᠠᠮᠬᠠᠠᠮᠨᠢ

Самхаг сагаан ууланууд
Шанха дээрэм орёлоо,
Сасаг мүнгэн горхонууд
Шамдан доошоо соёроо.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Энэл даа Хурамхаамни
Эхэ нютаг, заяамни,
Энэл даа Хурамхаамни
Эршэ зориг, ханаамни.*

Хүжэ ногоон хүбшэнүүд
Хүтэл залган эбхэрээ,
Хүрьһэ номин таланууд
Хүсэл хайраар энхэрээ.

Дабталга

Үнгын аршаан булагууд
Мүнхын дуһал дээжэлээ,
Үеын урин нүхэдүүд
Мэндын дуугаа бэлэглээ.

*Энэл даа Хурамхаамни
Эхэ нютаг, заяамни,
Энэл даа Хурамхаамни
Эршэ зориг, ханаамни.*

О как цветы расцвели
Хлеба даров целины,
И мир, и труд берегли
Творцы чудес красоты.

*Легенда напони
Родимый край Курумкан,
Надежда благослови
Любимый край Курумкан.*

1998 оной табигуугаар нара

ДУУЛИМ ДАЙДААР

Аянай шубууд зэлэтээд
Азалан хабар ерээл даа,
Амарай мэндээр энхэрээд
Анханай нүхэр жэгтэйл даа.

*Дуулан зүрхэм долгилжо
Дуран гээшээ золгохо,
Дуудан шамай тогложо
Дуулим дайдаар сорьёхо.*

Улаалзай сэсэг халбараад
Урихан нажар дамжаал даа,
Урматай захяа хубаряад
Урданай нүхэр ханаал даа.

*Дуулан зүрхэм долгилжо
Дуран гээшээ золгохо,
Дуудан шамай тогложо
Дуулим дайдаар сорьёхо.*

Хададаа модод шарлаад
Хаһалан намар шамдаал даа,
Ханилай дохёо анхараад
Хабатай гансам даллаал даа.

*Дуулан зүрхэм долгилжо
Дуран гээшээ золгохо,
Дуудан шамай тогложо
Дуулим дайдаар сорьёхо.*

Буурал Үргэн, Һүүдэгээр
Буряд угаа бөөмэйлжэ,
Ара Булаг, Энхэ талаар
Алтан тарья хэшээһэн

Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай

*Алдар солым гуламта
Аалан аажам нютагни,
Алас холын харгыда
Аза жаргал үрeэнэ.*

Ардаг хүлэг моридоор
Арюун талаа суурхуулжа,
Тужа, Баруун хоройгоор
Тобир малаа субуулһан

*Алдар солым гуламта
Аалан аажам нютагни
Алас холын харгыда
Аза жаргал үрeэнэ.*

Сагаан уула, Үлзытөөр
Сарюун голоо тахюулжа,
Анаа дасан, мүргэлөөр
Арад зоноо сахюулһан

*Алдар солым гуламта
Аалан аажам нютагни
Алас холын харгыда
Аза жаргал үрeэнэ.*

1998 оной долодугаар һара

СЭДЬХЭЛДЭМ СЭСЭГЛЭЭ

Аажам талым эльбэжэ
Анаа голнай мэлмэрнэ,
Ааша зангым тэгшэлжэ
Аляа гансам энхэрнэ.

Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай

*Аалан нангин нютагни
Аза найдал сэдьхэлдэм,
Аалин хэргэн жэргэһээр
Амар найрлан сэсэглээ.*

Аадар бороо адхаржа
Анаа голнай мушхарна,
Айдар наһам жагсажа
Аргаа эблэн булгина.

*Аалан нангин нютагни
Аза найдал сэдьхэлдэм
Аалин хэргэн жэргэһээр
Амар найрлан сэсэглээ.*

Буурал Үргэн халхалжа
Булгаа тэршээ Анаамни,
Бууса тоонтом даллажа
Бусаа нэнгэн дурамни.

*Аалан нангин нютагни
Аза найдал сэдьхэлдэм
Аалин хэргэн жэргэһээр
Амар найрлан сэсэглээ.*

1998 оной наймадугаар нара

Сарюун наранай дэгдэхэдэ,
Сагаан хадаая шэртэхэлби.
Дорюун нүхэдэй хүхихэдэ,
Даруу зүрхэээ хүлгэхэлби.

Хүгжэмынь
Б. Шойдоковой

*Залуу наһамни зэдэлээд,
Залин боложо зуралзаа.
Замай холые сэхэлээд,
Замби дэлхэйгээр эрмэлзээ.*

Алим жэмэсэй дэлгэрхэдэ,
Абгын горхоёо үгсэхэлби.
Айдар дуранай сорьёодо,
Амраг гансаяа золгохолби.

*Залуу наһамни зэдэлээд,
Залин боложо зуралзаа.
Замай холые сэхэлээд,
Замби дэлхэйгээр эрмэлзээ.*

Тоглон жэлнүүдэй үнгэрхэдэ,
Тохорюугтаяа эрьехэлби.
Үлзы баярай дэнзэлхэдэ,
Үргэн шамаяа энхэрхэлби.

*Залуу наһамни зэдэлээд,
Залин боложо зуралзаа.
Замай холые сэхэлээд,
Замби дэлхэйгээр эрмэлзээ.*

Хангилхан хадынгаа манараад,
Хабатай горходой зэдэлхэдэ,
Хангалхан талынгаа ногоороод,
Хабарай шубуудай жэргэжэдэ,

*Дуудахалиш, дурдахалиш
инагни намайгаа.
Дуулахалиш, дурлахалиш
гансал намхандаа.*

Шэнгэрhэн мододой гунхыгаад,
Шэбэрэй горходой номгорходо,
Шэлжэhэн бугынгаа уряалаад,
Шэдитэй намарай ходорходо,

*Дуудахалиш, дурдахалиш
инагни намайгаа.
Дуулахалиш, дурлахалиш
гансал намхандаа.*

Сахилзан жэлнүүдэй шүрэлөөд,
Сансарай мүшэдэй даллахада,
Хубилхан сэдхэлэй hэгээрээд,
Хубитай заяанай бадархада,

*Дуудахалиш, дурдахалиш
инагни намайгаа.
Дуулахалиш, дурлахалиш
гансал намхандаа.*

Хүгжэмынь
Ц. Шойжонимаевай

Хүхэ мүнхэ тэнгэрийн
Хүбөө доогуур нэмжыгээд,
Байгал, Саяан найжатай
Баяр дэлгээн халбарааш.

*Дэлгэр Буряад оромнай
Дэмбэрэлтэй мандаарай,
Энгэр уряал нютагнай
Энхэрэлтэй угтаарай.*

Үдэ, Витим, Сэлэнгын
Үнгын голоор сүршүүлээд,
Үлзы баян дайдынгаа
Үндэр заяан үршөөлтэйш.

*Дэлгэр Буряад оромнай
Дэмбэрэлтэй мандаарай,
Энгэр уряал нютагнай
Энхэрэлтэй угтаарай.*

Тала нангин гуламтаар
Таряан далай хэшээгээд,
Табан эхи малаараа
Тамир холын шэнжээтэйш.

*Дэлгэр Буряад оромнай
Дэмбэрэлтэй мандаарай,
Энгэр уряал нютагнай
Энхэрэлтэй угтаарай.*

Анда нүхэд, уладаа
Арюун эбтэй жаргуулаад,
Аглаг Улаан-Үдээрээ
Алдар солоо дабтуулааш.

*Дэлгэр Буряад оромнай
Дэмбэрэлтэй мандаарай,
Энгэр уряал нютагнай
Энхэрэлтэй угтаарай.*

讀書有方
學問有方

УРГАХАЛ БАЙХА

Аянай холые нэтэлхэ
Ардагхан хүлэгүүд тэнжээ гү,
Аласай түбиие шэнжэхэ
Азатай үринэр дэгжээ гү?

*Уужамхан Бурядаим дайдада
Ургахал байха хүлэгүүднай,
Урихан зоноймнай дундаһаа
Ургахал байха бэлигтэмнай.*

Харгынгаа хүндые тэсэхэ
Хатарша хүлэгүүд хэргээ гү,
Хамагай талые энхэрхэ
Хабатай үринэр эрьеэ гү?

*Уужамхан Бурядаим дайдада
Ургахал байха хүлэгүүднай,
Урихан зоноймнай дундаһаа
Ургахал байха бэлигтэмнай.*

Замайнгаа утые үгсэхэ
Заһамал хүлэгүүд жагсаа гү,
Зонойнгоо урмые үргэхэ
Зоримгой үринэр шамдаа гү?

*Уужамхан Бурядаим дайдада
Ургахал байха хүлэгүүднай,
Урихан зоноймнай дундаһаа
Ургахал байха бэлигтэмнай.*

ЭХЫН СЭДЬХЭЛ

ᠡᠬᠡᠶᠢᠨ ᠰᠡᠳᠦᠬᠡᠯ

Түби дэлхэйн энгэртээ
Тэршээ үри хүүгэдээ
Энхэ мэндэ дэгжээдэг
Эхын сэдхэл зулгы даа.

Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай

*Үдэр, хүни энхэржэ,
Үбэр дээрээ бөөмэйлхэн,
Налгай эхын сэдхэлые
Наһан соогоо сэгнэе.*

Али аюул, үбшэнһөө
Арюун сэбэр аршалһаар,
Найдам ажабайдалда
Наһыемнай зорюулаа.

*Үдэр, хүни энхэржэ,
Үбэр дээрээ бөөмэйлхэн,
Налгай эхын сэдхэлые
Наһан соогоо сэгнэе.*

Нангин жэнтэй эжымнай
Намжаа манаа эльгэлээд,
Үглөө бүри зальбаржа,
Үндэр заяа үршөөгөө.

*Үдэр, хүни энхэржэ,
Үбэр дээрээ бөөмэйлхэн,
Налгай эхын сэдхэлые
Наһан соогоо сэгнэе.*

1999 оной гурбадугаар һара

НАНАНАЙ ХАРГЫ

Орьёлмо жэлнүүд зуралзаад,
Ондоогоор галаб нануулаа.
Орёохон хэтын харгynuуд
Омогоор наһым дахуулаа.

Хүгжэмынь
Ц. Шойжонимаевай

*Нананай харгы — зүрхэнэйм үлгы,
Нананай харгы — зоригойм үлзы.*

Нарилма харгы элдэб аад,
Намжаараад ходол тэгүүлээ.
Налгайхан сагнай уряалаад,
Нангинаар холоо зэһүүлээ.

*Нананай харгы — зүрхэнэйм үлгы,
Нананай харгы — зоригойм үлзы.*

Эрдэни угай табисуур
Эбээрээ мүнхэ заяагаад,
Энээхэн хүлгөө харгыгаар
Эжэлшээд сугтаа жаргаал хаа...

*Нананай харгы — зүрхэнэйм үлгы,
Нананай харгы — зоригойм үлзы.*

*Нананай харгы — зүрхэнэйм үлгы,
Нананай харгы — зоригойм үлзы.*

1999 оной зургадугаар нара

ТАЙБАН ТЭГШЭ ЖАРГЫТА!

ᠲᠠᠪᠢ ᠨᠠᠬᠠᠨ ᠬᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠳ,
ᠲᠠᠨᠢᠯ, түрэл хүхээлди.
ᠲᠠᠯᠠᠭᠠᠨ, жаргал заяагаад,
ᠲᠠᠮᠢᠷ тэнхээ хүсөөлди.

ᠲᠠᠪᠢ ᠨᠠᠬᠠᠨ ᠬᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠳ,
ᠲᠠᠨᠢᠯ, түрэл хүхээлди.
ᠲᠠᠯᠠᠭᠠᠨ, жаргал заяагаад,
ᠲᠠᠮᠢᠷ тэнхээ хүсөөлди.

*Дохин Тандаа байналди
Дорюун зандаа ябыта.
Таби наһаа эршэлжэ,
Тайбан тэгшэ жаргыта!*

Олон жэлнүүд туяараад,
Омог хүсэл нэмээхэл.
Ажал, бэлиг уряалаад,
Алдар солоо нэнгээхэл.

*Дохин Тандаа байналди
Дорюун зандаа ябыта.
Таби наһаа эршэлжэ,
Тайбан тэгшэ жаргыта!*

Булган дайдаа хэргээһээр,
Буян хэшэг дэлгээгты.
Аша, үри дэгжээһээр,
Агар бээ сэлмээгты.

*Дохин Тандаа байналди
Дорюун зандаа ябыта.
Таби наһаа эршэлжэ,
Тайбан тэгшэ жаргыта!*

1999 оной дүрбэдүгээр һара

ХОЛБООХОН МУЖЫХА

Харгана, Бодонгууд угтай
Халюурма талымнай эзэд
Эгэтэ, Үдынгөө эрьеэр
Эхилжэ түбхинөөд дэгжээ.

*Холбоохон Мужыха түбөөрөө
Хододоо жаргалтай нууял даа.
Холоёо зорихон замаараа
Хойноһоо үршөөлтэй байял даа.*

Хадариг, Үлзытэ, Тайлууд
Харууһа малымнай үдхөө.
Шэнииисэ таряамнай дээжээ
Шэдитэ дайдаһаа үргөө.

*Холбоохон Мужыха түбөөрөө
Хододоо жаргалтай нууял даа.
Холоёо зорихон замаараа
Хойноһоо үршөөлтэй байял даа.*

Аха дүү угсаатан эбтэй
Арюухан нютагаа шэмээд,
Найрамдал ажалай унгар
Нангинхан дасандаа нэнгээ.

*Холбоохон Мужыха түбөөрөө
Хододоо жаргалтай нууял даа.
Холоёо зорихон замаараа
Хойноһоо үршөөлтэй байял даа.*

Олоной домог Хүшэгээр
Омогой дуун соо магтуулаа.
Үдэрэй наран үрээлээр
Үлзыхэн охиш арюулаа.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Нюдэндэм гэрэл,
бээдэм шадал нэмээрэй.
Нютагтам солоо,
наһандам жаргал нэнгээрэй.*

Үдэшын һэрюун һэбшээлээд,
Үндэрһөө доошоо тэгүүлээ.
Үльгэрэй талын аршаанаар
Үргэжэл золгоо Хүшэгээр.

*Нюдэндэм гэрэл,
бээдэм шадал нэмээрэй.
Нютагтам солоо,
наһандам жаргал нэнгээрэй.*

Уланхаан дайдаа энхэрээд,
Уладай заяа залаарай.
Урматай зориг һэргээһээр,
Угтажал намай ханаарай.

*Нюдэндэм гэрэл,
бээдэм шадал нэмээрэй.
Нютагтам солоо,
наһандам жаргал нэнгээрэй.*

ЗАЛУУГАЙМ ДУРАН

Табагай сагаан морёороо
Табараад шамдан тэгүүлхыш
Ташалан толгойн үндэрhөө
Танижал даллан байгаалби.

*Залуугайм дуран — зүрхэнэйм охин,
Залуугайм дуран — жаргалайм эхин.*

*Залуугайм дуран — зүрхэнэйм охин,
Залуугайм дуран — жаргалайм эхин.*

Урматай зулгы зангаараа
Уянгаар угтан зугаалхыш
Утахан сагай аянһаа
Уяран һанан яараалби.

*Залуугайм дуран — зүрхэнэйм охин,
Залуугайм дуран — жаргалайм эхин.*

Үнинэй захяа, дураараа
Үелхөөр дүнгэн уряалхыш
Үлзыхэн талын энгэрhээ
Үнэншэн, үзэн найдаалби.

*Залуугайм дуран — зүрхэнэйм охин,
Залуугайм дуран — жаргалайм эхин.*

*Залуугайм дуран — зүрхэнэйм охин,
Залуугайм дуран — жаргалайм эхин.*

Улас Буряад нютагайм
Урма хүлдэ түшэгнай
Уран эбтэй маанадаа
Урин хэзээш даллаһаар.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Ургыш, хэргыш гайхалтай
Улаан-Үдэ дэнзэмнай.
Угтыш, дүнгыш найдалтай
Улаан-Үдэ ниислэлнай.*

Үдэ, солгёон Сэлэнгээр
Үдэр, хүни дүүжэндээд,
Үзэл намжаа байдалаа
Үргэн, үршөөн дабшаһаар.

*Ургыш, хэргыш гайхалтай
Улаан-Үдэ дэнзэмнай.
Угтыш, дүнгыш найдалтай
Улаан-Үдэ ниислэлнай.*

Гурбан холбоо аймагаа
Гурим жэгдэ бөөмэйлөөд,
Орон дэлхэйн аажамдаа
Одон солоор дэгжээрэй.

*Ургыш, хэргыш гайхалтай
Улаан-Үдэ дэнзэмнай.
Угтыш, дүнгыш найдалтай
Улаан-Үдэ ниислэлнай.*

Үбэлнай зунаараа
Үлхэлдэн нэлгэжэ,
Үхибүүн наһамнай
Үндыһөөр ходоороо.

Хүгжэмынь
Б. Шойдоковой

*Үелхөөр наһамнай
Үнгэржэ байнал даа.
Дуратайб гэхэдээд,
Дуудахаа яарыш даа.*

Дурсамаар талаараа
Дурлажал хүтэлһэн,
Дуугайхан инагни
Дуулыш даа намайгаа.

*Үелхөөр наһамнай
Үнгэржэ байнал даа.
Дуратайб гэхэдээд,
Дуудахаа яарыш даа.*

Юртэмсэ дэлхэйнгээ
Юрьенэн сагые
Инагни сэгнэжэ,
Илдамаар нэнгээрэй.

*Үелхөөр наһамнай
Үнгэржэ байнал даа.
Дуратайб гэхэдээд,
Дуудахаа яарыш даа.*

2 дахин

1999 оной долодугаар нара

Һэбхезн, Майла, Шантуургаар
Һэбин дайдым Һэбшээлээд,
Асын мүнхэ аршаанаар
Амин хүлдым сүршүүлээ.

*Хэжэнгэ голой эрьедэ,
Хэшэгэй харгын эхиндэ
Энхэрэн манаа үргэнхэй
Эдэрмэг зулгы нютагнай.*

Шанаа, тайбан Шаралзаар
Шадал, бөм Һалбараад,
Бурхан тахил Болдируу
Буян хэшэг үршөөгөө.

*Хэжэнгэ голой эрьедэ,
Хэшэгэй харгын эхиндэ
Энхэрэн манаа үргэнхэй
Эдэрмэг зулгы нютагнай.*

Хүхюу найдам залуушуул
Хүгшэд, угаа хүндэлөөд,
Заяа нангин хабаараа
Залан замаа жаргаарай.

*Хэжэнгэ голой эрьедэ,
Хэшэгэй харгын эхиндэ
Энхэрэн манаа үргэнхэй
Эдэрмэг зулгы нютагнай.*

НАМДАА ДУРЛААРАЙ

Аажамхан намдуу таладаа
Амисхаал бороо хэшэглээ,
Айдархан залуу наһандаа
Аяглаад зугаа шэмэглээ.

*Сэсэг үлгы дайдамни
Сэлгээн налгай угтаарай.
Сэлмэг зулгы инагни
Сэнгэн намдаа дурлаарай.*

Аалихан тэршээ һалхиндаа
Амараад зосоом гэрэлтээ,
Айлшалан нэнгээ шамхандаа
Анхараад һанаам сэнэгтэй.

*Сэсэг үлгы дайдамни
Сэлгээн налгай угтаарай.
Сэлмэг зулгы инагни
Сэнгэн намдаа дурлаарай.*

Уужамхан холын харгыдаа
Уянгаар захяа зэдэлээ,
Уулзахал хабын жаргалдаа
Урмашаад заяан энхэрээ.

*Сэсэг үлгы дайдамни
Сэлгээн налгай угтаарай.
Сэлмэг зулгы инагни
Сэнгэн намдаа дурлаарай.*

ХҮДӨӨ ХАЙХАН ХҮЛЭЙМ ҮРТӨӨ

ᠬᠤᠳᠥᠭᠡ ᠬᠠᠶᠢᠬᠠᠨ ᠬᠤᠯᠡᠢᠮ ᠤᠷᠲᠥᠭᠡ

Наран хадаһаа, Хориин дайдаһаа
Нангин гуламтаа заяан дэгжээнэ.
Нарин, Захаһаа, Үдын хойморһоо
Найман Намсарай хэшэг дэлгээнэ.

Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай

*Хүдөө хайхан Хүлэйм Үртөө
Хүсэл, зориг хэргээн уряа.
Хүнэй мүнхэ харгы сүршөөд,
Хүсэ шадал нэмээн угтаа.*

Үбэл зунаараа үлзы байдалһаа
Үри хүүгэдээ үреэн жаргуулна.
Үзэл Шүбэгөөр, Бүрэн хаантаяа
Үүдэн нютагым үргэн баясуулна.

*Хүдөө хайхан Хүлэйм Үртөө
Хүсэл, зориг хэргээн уряа.
Хүнэй мүнхэ харгы сүршөөд,
Хүсэ шадал нэмээн угтаа.*

Уран бодолһоо, уряал найдалһаа
Урма сэдхэлээ тэнхээн дабшаалди.
Улад зоноороо Улаан-Одондоо
Уулзан хабаараа урган мандаалди.

*Хүдөө хайхан Хүлэйм Үртөө
Хүсэл, зориг хэргээн уряа.
Хүнэй мүнхэ харгы сүршөөд,
Хүсэ шадал нэмээн угтаа.*

1999 оной арбадугаар нара

Орьёл Сагаан хаданууд
Ошо сасаад гайхуулаа.
Монгой, Икат, Джилиндэ
Мүнхэ нютаг хануулаа.

Хүгжэмьнь
П. Дамирановай

*Үргэн хангай дайдынгаа
Үнэтэй хэшэг үршөөдэг,
Баунтамнай арюухан
Бултандамнай нангинхан.*

Витим, Ципа, Амалат
Булган талаа шэмэглээ.
Алтан домог Ципикан
Алас хаһым шэжэрлээ.

*Үргэн хангай дайдынгаа
Үнэтэй хэшэг үршөөдэг,
Баунтамнай арюухан
Бултандамнай нангинхан.*

Үржэл адуун, оронууд
Үльгэр сагнаа хүрэглөө.
Үндэр найхан бодолнууд
Үлзы найдал үлгйдөө.

Дабталга

Друзьям всегда родная
Проснись земля святая,
Дари свои богатства
Чтобы цвела держава.

*Люблю твои просторы
Баунт славы золотой,
Люблю белые горы
Что сверкают надо мной.*

1999 оной арбадугаар нара

Худан голой хойморто
Хүхюун манаа дэгжээһээр,
Хурса мэргэн эрдэмдэ
Хубиин ханаа нэнгээһээр,

Хүгжэмынь
Б. Гомбоевой

*Могсохонойм хургуули
Молор наһым энхэрээ.
Мүшэн холын харгыда
Мүргэл хабым эршэлээ.*

Дэлгэр таруу Могсохон
Дэлеэ залуу үеымнай,
Урин зулгы багшанар
Урлаа хэшээл, далиимнай.

*Могсохонойм хургуули
Молор наһым энхэрээ.
Мүшэн холын харгыда
Мүргэл хабым эршэлээ.*

Тудхалтымнай найжалһан
Туршаа замнай зангяатай,
Тужа, тала, гуламтам
Туяа жаргал заяанхай.

*Могсохонойм хургуули
Молор наһым энхэрээ.
Мүшэн холын харгыда
Мүргэл хабым эршэлээ.*

ТҮРЭХЭН НЮТАГНИ

Анхандаал түрэхэн нютагыем
Аятай тэниглэн гэлсэдэг.
Аяглаад хүхидэг зангымни
Абадаал адлихан гэлсэдэг.

Хүгжэмьнь
О. Баяртуевагай

*Түрэхэн нютагаа суурхуулжа,
Түнишэ зоригтой ябая.
Абынгаа нэрые магтуулжа,
Аша үринэр жаргая.*

Эльгэлээд тэнжэхэн нютагыем
Элшэтэй зулгыхан гэлсэдэг.
Энеэгээд хүхидэг зангымни
Эжыдээл адлихан гэлсэдэг.

*Түрэхэн нютагаа суурхуулжа,
Түнишэ зоригтой ябая.
Абынгаа нэрые магтуулжа,
Аша үринэр жаргая.*

Үндыгөөд ургаһан нютагыем
Үлзытэй амгалан гэлсэдэг.
Бултанаал хүндэлдэг зангымни
Буянтайл ябаха гэлсэдэг.

*Түрэхэн нютагаа суурхуулжа,
Түнишэ зоригтой ябая.
Абынгаа нэрые магтуулжа,
Аша үринэр жаргая.*

2000 оной нэгэдүгээр һара

Агтым дүүжэн жороо
Аян замдам жэгдэрхэ.
Амраг дүүхэйм дуран
Анхархажал жэгнэхэ.

*Холын, холын харгыдам
Ходол намай ханаарай,
Хабын, хабын жаргалдам
Ханим золтой байгаарай.*

Эжым мээхэй зүрхэн
Энхэрхэжэл уярха.
Эжэл хөөрхэйм дуран
Этигэжэл угтаха.

*Холын, холын харгыдам
Ходол намай ханаарай,
Хабын, хабын жаргалдам
Ханим золтой байгаарай.*

Талым дуунай уряал
Танилхандам хүрэхэ.
Сээжым дуугай дуран
Сэдьхэлхэндэм хэргэхэ.

*Холын, холын харгыдам
Ходол намай ханаарай,
Хабын, хабын жаргалдам
Ханим золтой байгаарай.*

ЃЭБХЕЭНЭЙ ОБООДО

Огсом дорюун Ѓэбхеэнэй
Орой өөдөө дабшажа,
Олон нүхэд субаалди,
Оюун бодол ханаалди.

*Хүлгөө жэлнүүд хубаряад,
Хүнэй харгы холбонхой.
Золтой замнай уряалаад,
Зоной түлөө зоринхой.*

Улад зоной һэшхэлэй
Урин захяа дэмжэжэ,
Урдын солшод тахяалди,
Урма, зориг халяалди.

*Хүлгөө жэлнүүд хубаряад,
Хүнэй харгы холбонхой.
Золтой замнай уряалаад,
Зоной түлөө зоринхой.*

Обоо, тахил, мүргэлэй
Ошон туяа эльгэлжэ,
Орон дэлхэй нэнгээлди,
Одо, заяа нэмээлди.

*Хүлгөө жэлнүүд хубаряад,
Хүнэй харгы холбонхой.
Золтой замнай уряалаад,
Зоной түлөө зоринхой.*

Баян Үгөө Обоогой
Буян хэшэг хүртэжэ,
Баяр дэлгэн бусаалди,
Бадма сэсэг залаалди.

Эртэл нангин таладаа
Эелдэр байгааш намхандаа,
Эжэл гансам хабаараа
Энхэрхэл байгааш дурандаа.

Хүгжэмынь
Н. Нар-Оюу

*Дуран бодол хоёрнай
Дуудан ходол жэгнэхэ.
Дуугай сэдхэл, зоригнай
Дуулан тодол хэргэхэ.*

Орьёл дабхин шадалдаа
Ошохоб хэзээш шамхандаа,
Онол залин наһаараа
Олохоб хэзээш жаргалаа.

*Дуран бодол хоёрнай
Дуудан ходол жэгнэхэ.
Дуугай сэдхэл, зоригнай
Дуулан тодол хэргэхэ.*

Алас элдин харгыдаа
Амжахаб, мэдыш, найдалдаа,
Абал эжын угаараа
Азалхаб, мэдыш, шамайгаа.

*Дуран бодол хоёрнай
Дуудан ходол жэгнэхэ.
Дуугай сэдхэл, зоригнай
Дуулан тодол хэргэхэ.*

Аян холоһоо үдэхөө бусаал
Алас газарай алтан хараасгай.
Аяг зоригһоо үелхөө найдаал
Аза жаргалтай амраг гансамни.

Хүгжэмынь
Б. Шойдоковой

*Алтан хараасгай
үдэжэ жэргэхэл,
Амраг гансамни
үелжэ жаргахал.*

Сэхэ холоһоо сэнгэхээ эрьеэл
Сэсэг ороной сэнхир хараасгай.
Сэнэг бодолһоо энхэрхээ ерээл
Сэбэр хүсэлтэй сэлмэг гансамни.

*Алтан хараасгай
үдэжэ жэргэхэл,
Амраг гансамни
үелжэ жаргахал.*

Улам холоһоо уурхайдаа яараал
Урда ороной уран хараасгай.
Урин бодолһоо ушархаа ханаал
Уян сэдхэлтэй урин гансамни.

*Алтан хараасгай
үдэжэ жэргэхэл,
Амраг гансамни
үелжэ жаргахал.*

Баглаа олон жэлнүүднээ
Баяр залаад эрхэхэдэм,
Наран Булаг, энхэ тоонтоор
Намжар хэзээш угтахал даа.

*Хүнэй нангин заяандаа
Гүнэйм жаргал залаарай,
Үлзы найдал уладтаа
Үрээл даллан баясаарай.*

Оюун Онон мүнрэнһөө
Охин талаа сүршэхэдэм,
Адуу малай хэшэг шэмээр
Ажал намжаа дэлбэрхэл даа.

*Хүнэй нангин заяандаа
Гүнэйм жаргал залаарай,
Үлзы найдал уладтаа
Үрээл даллан баясаарай.*

Бугааг Саса, Будаланһаа
Булган дайдаа тахихадам,
Буряад угайм үлгы хизаар
Буян ашаа дэлгэхэл даа.

*Хүнэй нангин заяандаа
Гүнэйм жаргал залаарай,
Үлзы найдал уладтаа
Үрээл даллан баясаарай.*

Дондог, Согто ууланууд
Домог суугаар дэнзэлдэг,
Хотог үлзы газарнууд
Ходол зулгы энхэрдэг.

*Ага-Хангил нютагни
Аза хабым үргөөрэй,
Аса нангин голнуудни
Аян замым сүршөөрэй.*

Хонгор тала Үльдэргөөр
Хони малнай тэнжэдэг,
Арга домтой Хилгэндээр
Амин шадал хэргэдэг.

*Ага-Хангил нютагни
Аза хабым үргөөрэй,
Аса нангин голнуудни
Аян замым сүршөөрэй.*

Даша-Дондог тахилнай
Даган манаа дэмжэдэг,
Эжэл зулгы уладнай
Эхин жаргал дэлгэдэг.

*Ага-Хангил нютагни
Аза хабым үргөөрэй,
Аса нангин голнуудни
Аян замым сүршөөрэй.*

Амин хүлдэ наһамнай
Алхам тоглоод үнгэрнэ.
Ажал, хэрэг, бодолнай
Арад зондоо мүнхэрнэ.

Хүгжэмынь
Б. Наранбаатарай

*Нэгэл дахин дэлхэйдээ
Нэрьен бууһан наһамнай
Нэрэ солоо үргэжэ,
Нэнгэн золоо байдаг хай.*

Хүндэ орёо замые
Хүсэл шамбай дабажа,
Хүмүүн угаа залгаһан
Хүлгөө наһан энэл даа.

*Нэгэл дахин дэлхэйдээ
Нэрьен бууһан наһамнай
Нэрэ солоо үргэжэ,
Нэнгэн золоо байдаг хай.*

Эсэгын гурбан захяе
Эблэн тэгшээр урладаг
Энхэ омог наһамнай
Эндээ нангин шэнжэтэй.

*Нэгэл дахин дэлхэйдээ
Нэрьен бууһан наһамнай
Нэрэ солоо үргэжэ,
Нэнгэн золоо байдаг хай.*

ХАТАН ДУРААР ШАМДАА

Хадынгаа майлаар хурылаад,
Хабараа угтаа ургынууд.
Хабынгаа найраар зулгынууд
Ханилхаа уряа инагууд.

*Хабар хангал хаһаараа
Хатар, дуугаар дамжаа,
Ханим нангин хабаараа
Хатан дураар шамдаа.*

Нугынгаа сээжээр үндыгөөд,
Нугараа, хэргээ сэсэгүүд.
Найдалаа дээжээр үлгйдөөд,
Намхандаа нэнгээ инагууд.

*Хабар хангал хаһаараа
Хатар, дуугаар дамжаа,
Ханим нангин хабаараа
Хатан дураар шамдаа.*

Добынгоо дээгүүр ханхинаад,
Донгодоо, дуудаа хүхынүүд.
Дахинаа хээгүүр зугаалаад,
Даллалсаа, дурлаа инагууд.

*Хабар хангал хаһаараа
Хатар, дуугаар дамжаа,
Ханим нангин хабаараа
Хатан дураар шамдаа.*

Үреэлтэ үндэр хаданууд
Үбэртөө үргэн тэнхээнэ.
Хүдэрэ, Сүхэ голнууднай
Хүдөөгөө сүршэн һэргээнэ.

*Сарюун наһанайм эхин
Сагаан Шулуутам нангин,
Сагай мүнхэ замаар
Сасуу энхэрэн залаа.*

Хүгты-хаан, Дагба-Сүндэлнай
Хүрьһэтэ талым арюулна.
Атар мал, алтан таряамнай
Абымнай нютаг хурылна.

*Сарюун наһанайм эхин
Сагаан Шулуутам нангин,
Сагай мүнхэ замаар
Сасуу энхэрэн залаа.*

Заяа хамбымнай үреэлнүүд
Зоноймнай сэдхэл сэлмээнэ.
Урихан үри хүүгэднай
Угымнай залган үндынэ.

*Сарюун наһанайм эхин
Сагаан Шулуутам нангин,
Сагай мүнхэ замаар
Сасуу энхэрэн залаа.*

*Хүгжэмынь
Б. Наранбаатарай*

ҮХЭРИГНАЙ

Обоон Сагаан хүлдэмнай
Оюун нараа угтаһаар,
Адуу малаар хэшэгнай
Абын тоонтоо урмалһаар.

Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай

*Үхэриг тэнюун нютагнай
Үргэжэл манаа үлгылдэг,
Должод абгай Обоомнай
Домоглон хабаа үршөөдэг.*

Нэмтэй голнай мэлмэрээд,
Нэмээл эршээ Хёлгодоо.
Сагаан хүтэл халюураад,
Сэсэг набшаар долгилоо.

*Үхэриг тэнюун нютагнай
Үргэжэл манаа үлгылдэг,
Должод абгай Обоомнай
Домоглон хабаа үршөөдэг.*

Худан Сагаан шэлэмнай
Хуряан халхяа халхалһаар,
Галсан гэбшын үреэлнай
Газар дайдаа азалһаар.

*Үхэриг тэнюун нютагнай
Үргэжэл манаа үлгылдэг,
Должод абгай Обоомнай
Домоглон хабаа үршөөдэг.*

2000 оной табадугаар һара

ДҮДЭЛ СУБАРГЫН МАГТААЛ

ᠳᠦᠳᠡᠯ ᠰᠤᠪᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠮᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠯ

Ешэ Лодой Римбүүшын
Ехын номой үршөөлтэй,
Нангин Дүдэл Субарга
Намжаа Толгой соллоно.

Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай

*Шанаа Толгой дэнзэлжэ,
Шажан мүргэл үргэхэн
Арюун Дүдэл Субарга
Арад зондоо үлзйтэй.*

Буурал баабай Шалсаанын
Буян хэшэг найжатай,
Худан, түшэг Хэжэнгын
Хушуу шэмээд мандана.

*Шанаа Толгой дэнзэлжэ,
Шажан мүргэл үргэхэн
Арюун Дүдэл Субарга
Арад зондоо үлзйтэй.*

Хүхэ Манлай тэнгэрийн
Хүбөө арюун бурхадай
Хүсэ шадал эблэхэн
Хэтэ мүнхын Эрдэни.

*Шанаа Толгой дэнзэлжэ,
Шажан мүргэл үргэхэн
Арюун Дүдэл Субарга
Арад зондоо үлзйтэй.*

2000 оной табдугаар һара

Хүтэл, сэлгээн Иисэнгын
Хүрһэн дээрээ үндыжэ,
Хүсэл нангин Ешэхай
Хүнэй түлөө тэгүүлнэ.

Хүгжэмьнь
Б. Хамаевай

*Мүнхэ дайдаар Ахамнай
Мүшэн солоор гэрэлтээ,
Мүрлэн зааһаар найжамнай
Мүнөөш багшын шэдитэй.*

Арбан сагаан буянгы
Арга дээжээр хуряжа,
Амин хайра наһымнай
Аюул, гайһаа хамгаална.

*Мүнхэ дайдаар Ахамнай
Мүшэн солоор гэрэлтээ,
Мүрлэн зааһаар найжамнай
Мүнөөш багшын шэдитэй.*

Олон дабаа ниилэнгээ
Омог суугаар туяаржа,
Охин жаргал хэшэгтэй
Оюун хургаал заяана.

*Мүнхэ дайдаар Ахамнай
Мүшэн солоор гэрэлтээ,
Мүрлэн зааһаар найжамнай
Мүнөөш багшын шэдитэй.*

Аяын агтай анхилхан
Аян замым арюулжа,
Ага-Хангил нютагни
Абым захяа тахюулна.

Хүгжэмынь
Б. Шойдоковой

*Үеын нүхэд, дурамни
Үрэн шамбай уряалаад,
Намжаа талым хануулаа,
Наадаар намай жаргуулаа.*

Зүлгэ жэнтэй Үльдэргын
Зүргэ харгы дабуулжа,
Зориг нангин сэдхэлни
Зоной заяа магтуулна.

*Үеын нүхэд, дурамни
Үрэн шамбай уряалаад,
Намжаа талым хануулаа,
Наадаар намай жаргуулаа.*

Аршаан домтой Хулиндам
Амин бэеым хэргээжэ,
Даша-Дондог тахилни
Далай үршөөл дэлгээнэ.

*Үеын нүхэд, дурамни
Үрэн шамбай уряалаад,
Намжаа талым хануулаа,
Наадаар намай жаргуулаа.*

ҮХЭРИГ ТООНТОО МАРТАНГҮЙ

Гүйлэн Үндэрhөө hэбшээлээд,
Гүбээ таламнай hэргэнхэй.
Гүйдэл замаараа эрмэлзээд,
Гүйсэд хэбээрээ нютагнай.

Хүгжэмьнь
Б. Наранбаатарай

*Үхэриг тоонтоо мартангүй
Үзэжэл хэзээш эрьюужэм,
Үнгэрхэ наһаа тоолонгүй
Үелжэл шамдаа нэнгүүжэм.*

Хёлгын набаараа уруудаад,
Холбоо горходнай эршэтэй.
Дорюун зоноороо тахюулаад,
Должод абгаймнай үлзытэй.

*Үхэриг тоонтоо мартангүй
Үзэжэл хэзээш эрьюужэм,
Үнгэрхэ наһаа тоолонгүй
Үелжэл шамдаа нэнгүүжэм.*

Үйлэ хубяараа үршөөлгөөд,
Үдөө зугаатай хүүгэднай.
Буян ашаараа үргүүлээд,
Бурыад нютагнай жаргалтай.

*Үхэриг тоонтоо мартангүй
Үзэжэл хэзээш эрьюужэм,
Үнгэрхэ наһаа тоолонгүй
Үелжэл шамдаа нэнгүүжэм.*

2000 оной долодугаар нара

Жэгүүр дали шубууд мэтэ
Жэгдэ дорюун хүбүүд гамтай,
Абын нангин захяа дэмжээд,
Алдар нэрынъ залгаа бэлэйт.

*Хангай дайдаа энхэржэ,
Халуун зүрхөө нэргэгты.
Хаба, золоо эршэлжэ,
Холын замаар нэрьегты.*

Энхэ наһаа шэбшээд бата
Эршэ зориг нэмээн хүбүүд
Эхын налгай үрээл залаад,
Эхин дураа угтаа бэлэйт.

*Хангай дайдаа энхэржэ,
Халуун зүрхөө нэргэгты.
Хаба, золоо эршэлжэ,
Холын замаар нэрьегты.*

Арад зоной жаргал сахин
Анхан эбтэй хүбүүд зулгы
Арюун дэлхэй үглөө бүри
Амин бээр нэнгээд ябыт.

*Хангай дайдаа энхэржэ,
Халуун зүрхөө нэргэгты.
Хаба, золоо эршэлжэ,
Холын замаар нэрьегты.*

ЭХЭ НЮТАГТАА

Эхын нангин сэдхэл мэтээр
Эльгэ зүрхым жэгнэн байдаг
Эрхим дуунай гэгээн элшээр
Эльбэн үргөөл түрэл нютаг.

Хүгжэмынь
Б. Наранбаатарай

*Эршэ хүсыем зангяагша
Энхэ таладаа үлзытэйб,
Энэ наһыем заяагша
Эхэ нютагтаа жаргалтайб.*

Дэлхэйн үргэн энгэр дайдаар
Дэльбэ сэсэг надхан сайдаг,
Дэлгэр дуулим хүдөө намай
Дэмжэн уряар угтан байдаг.

*Эршэ хүсыем зангяагша
Энхэ таладаа үлзытэйб,
Энэ наһыем заяагша
Эхэ нютагтаа жаргалтайб.*

Холын зүргэ харгы дамжаад,
Ходо мэндэ эрьен байдаг
Хотон айлайм хүнүүд шамдаа
Хэшэг үлзы дэлгэн найдаг.

*Эршэ хүсыем зангяагша
Энхэ таладаа үлзытэйб,
Энэ наһыем заяагша
Эхэ нютагтаа жаргалтайб.
Энэ наһыем заяагша
Эхэ нютагтаа жаргалтайб.*

2000 оной долодугаар нара

ОРОДОЙМ АРШААН

ᠣᠷᠣᠳᠣᠢᠮ ᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠨ

Зура майлын барууханаар
Зүлгэ ногоон тужа дундаа
Зунай үеэр Ородойм аршаан
Зугаа налгай даллан уряа.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Зунай үеэр Ородойм аршаан
Зугаа налгай даллан уряа.*

Элбэг домтой талым аршаан
Эжэл зондоо эршэ дүнгөө,
Эртэ орой хабатай угтаад,
Энхэ мүнхын дуһал сүршөө.

*Эртэ орой хабатай угтаад
Энхэ мүнхын дуһал сүршөө.*

Олон манай ханаа дэлеэд,
Омог дорюун хэргэн байгыш,
Одо мүшэн, наранай элшээр
Охёо нэмыш нангин аршаан.

*Одо мүшэн, наранай элшээр
Охёо нэмыш нангин аршаан.*

Любовь и жар людской души
Разбуди от лесной тиши,
О, свет звезды и солнца лучи
Согрей аршан и нас крепи.

*О, свет звезды и солнца лучи
Согрей аршан и нас крепи.*

2000 оной наймадугаар нара

ИНАГ ДУРАН ХЭБЭЭРЭЭ

Хабартаа залгаа уряалаад,
Хаһатай шэнжээр һэргээб даа.
Ханидаа зүрхөө жэгнүүлээд,
Хабатай эршээр дэгжээб даа.

*Инаг дурам хэбээрээ
Ирагуу дуугаар зэдэлээ,
Алаг зүрхэм хүлгэнхэй
Аригуун талаар ниидэнхэй.*

Намартаа шамдаа тэгүүлээд,
Наһанай зүргөөр яарааб даа.
Намхандаа зулгы энхэрээд,
Наранай элшээр угтаарай.

*Инаг дурам хэбээрээ
Ирагуу дуугаар зэдэлээ,
Алаг зүрхэм хүлгэнхэй
Аригуун талаар ниидэнхэй.*

Багаһаа сугтаа үндыгөөд,
Байдалай долгёор һэжүүлээш.
Барандаа үлзы хэшэглээд,
Баярай баглаа залаарай.

*Инаг дурам хэбээрээ
Ирагуу дуугаар зэдэлээ,
Алаг зүрхэм хүлгэнхэй
Аригуун талаар ниидэнхэй.*

Холын замдаа абын захяа
Ходо ханаад зоринойб даа,
Хонгёо дуугаа, халуун дураа
Холбон тандаа үргэнэйб даа.

*Ажалай жэшээ, зоригой тэнхээ
Анханһаа намдаа зангаарай,
Наһанай хэмжээ, сэдхэлэй шэнжээ
Намтаяа сугтаа азалаарай.*

Эжым тандаа эрьен сагтаа
Эльгэ зүрхөө жэгнэнэйб даа,
Элүүр зандаа, сарюун намжаа
Эндэ мүнөө жаргаарай даа.

*Ажалай жэшээ, зоригой тэнхээ
Анханһаа намдаа зангаарай,
Наһанай хэмжээ, сэдхэлэй шэнжээ
Намтаяа сугтаа азалаарай.*

Сагай залаа, зоной дабаа
Сэхэ ябаад дабаһайб даа,
Эжын заяа, абын захяа
Энхэ угаар залгаһайб даа.

*Ажалай жэшээ, зоригой тэнхээ
Анханһаа намдаа зангаарай,
Наһанай хэмжээ, сэдхэлэй шэнжээ
Намтаяа сугтаа азалаарай.*

*Наһанай хэмжээ, сэдхэлэй шэнжээ
Намтаяа сугтаа азалаарай.*

ЖЭЛЭЙ ДҮРБЭН САГААРАА

Жэнтэй хүйтэн хаһые
Жэлээд ерэдэг үбэлнай,
Жэргээ дайдын зүһые
Жэгнээд шэмэдэг хабарнай,
Жэгүүр мүнхэ гороотой.

*Жэлэй дүрбэн сагаараа
Зэлээ татыш наһамнай,
Утын үргэн замаараа
Угаа залыш заяамнай.*

Намаа сэсэг түбиие
Нараар шарадаг нажарнай,
Арюун хэшэг талые
Алтаар хушадаг намарнай,
Агуу шэнжэ туяатай.

*Жэлэй дүрбэн сагаараа
Зэлээ татыш наһамнай,
Утын үргэн замаараа
Угаа залыш заяамнай.*

Холбоо дүрбэн сагые
Холуур зорижол дабая.
Жэгтэй хүтэл наһые
Жэгдээр бүхэриг тахия,
Жэшээ мэндэ үреэе.

*Жэлэй дүрбэн сагаараа
Зэлээ татыш наһамнай,
Утын үргэн замаараа
Угаа залыш заяамнай.*

Үе сагай холбоо дамжаад,
Үндэр ханаан даляар дэгжээ.
Мүнхэ дэлхэйн заяа даллаад,
Мүшэд тээшээ хүнүүд дэлеэ.

*Захагүй холын түбинүүд
Замымнай залаад туяарна,
Забдагүй хабын хүсэлнүүд
Зангымнай дабтаад уряална.*

Олон жэлнүүд залгаа нэрьеэд,
Омог манай шэнээ туршаа.
Одо мүшэд алая эмнеэд,
Орьёл гүн руу хэзээш дуудаа.

*Захагүй холын түбинүүд
Замымнай залаад туяарна,
Забдагүй хабын хүсэлнүүд
Зангымнай дабтаад уряална.*

Хүнэй харгы замбуулин руу,
Хүсэл зэхээд зурынал даа.
Хүтэл, үлгы жэлнүүд шамдуу,
Хүршэ түбээр уулзуулхал даа.

*Захагүй холын түбинүүд
Замымнай залаад туяарна,
Забдагүй хабын хүсэлнүүд
Зангымнай дабтаад уряална.*

Хүгжэмынь
Э. Жамбаловагай

УРЯАД НЭРЬЕЫШ, САГААЛГАН

Сагаан нара, Сагаалган
Сарюун түбээр дэнзэлнэ,
Һанаан бодол зугаалан
Һаруул тэгшээр энхэрнэ.

*Хүгжэмынь
Б. Батодоржиевай*

*Буряад дайдаа арюулһаар
Бусаад жэргыш, Сагаалган,
Утын гороо замаараа
Уряд нэрьеыш, Сагаалган.*

Санзайн хангал нэмээһэн
Сагаан эдеэн дэлбэрнэ,
Золой хэшэг дэлгээһэн
Зоной магтаал зэдэлнэ.

*Буряад дайдаа арюулһаар
Бусаад жэргыш, Сагаалган,
Утын гороо замаараа
Уряд нэрьеыш, Сагаалган.*

Сараа татан зурынал
Сагаан үрезл харгымни,
Солоо залан заяанал
Сагай хүлгөө наһамни.

*Буряад дайдаа арюулһаар
Бусаад жэргыш, Сагаалган,
Утын гороо замаараа
Уряд нэрьеыш, Сагаалган.*

2001 оной хоёрдугаар нара

БАЙГАЛ-ХУДАРАМНАЙ

ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠤᠨ
ᠬᠤᠳᠠᠷᠠᠮᠨᠠᠶᠢ

Зүүлжээ, баруулжаа Хударамнай
Зүлгэ ногоогоор нэмжыгээ,
Зүүдээр ханагдаад бултандамнай
Зүрхэ сэдхэл соо тэнийгээ.

Хүгжэмынь
Б. Наранбаатарай

*Арбан халаа Сэлэнгынгээ
Арал холбоод дэмбэрэлтэй,
Байгал далай, баян дайдаар
Байдал налгай Хударамнай.*

Адуу малаараа, омолоороо
Арал, Байгалнай суурхуулаа,
Таряа талхаараа ажалшаднай
Тала дайдаяа магтуулаа.

*Арбан халаа Сэлэнгынгээ
Арал холбоод дэмбэрэлтэй,
Байгал далай, баян дайдаар
Байдал налгай Хударамнай.*

Тайлгаа тахюулаад урин зомнай
Тамир жаргалаа урлаарай,
Тоонтоор уряалаад уг гарбалнай
Талаан, хэшэгээр угтаарай.

*Арбан халаа Сэлэнгынгээ
Арал холбоод дэмбэрэлтэй,
Байгал далай, баян дайдаар
Байдал налгай Хударамнай.*

2001 оной гурбадугаар нара

ДУУНУУДНИ

Дүүрэн хэшэг дайдаараа
Дүрбэн үнгын сэсэгтэй
Дүүжэн солоо заяагаад
Дүнгыш намай, дуунуудни.

Хүгжэмьнь
Б. Шойдоковой

*Дуулим талын хүгжэмэй
Дуһал холбоод дэгжээрэй,
Дууша хонгёо нүхэдэй
Дуран болоод эрьеэрэй.*

Уужам холын замаараа
Урин зулгы таанартаа
Уула дээгүүр эрмэлзээд
Уряал залыш, дуунуудни.

*Дуулим талын хүгжэмэй
Дуһал холбоод дэгжээрэй,
Дууша хонгёо нүхэдэй
Дуран болоод эрьеэрэй.*

Найдам энхэ угаараа
Наһан соогоо жаргахым
Найрлан зугаа шэмэглээд
Нараа золгыш, дуунуудни.

*Дуулим талын хүгжэмэй
Дуһал холбоод дэгжээрэй,
Дууша хонгёо нүхэдэй
Дуран болоод эрьеэрэй.*

2001 оной табадугаар нара

Бамба, Хүлэрэгтэ, Холтоһон
Баян холбоо гол нуганууд,
Бадма сэсэгтэл золгоһоор
Балшар сагаймнай зүргэнүүд.

*Хуби заяан, жаргалдам
Хүсэ хабаа нэмээһэн,
Угай залгаа наһандам
Урин намжаа Хүлхисөөн.*

Анха тунгалаг нютагтам
Атар малнай олошорһоор,
Аршаан домогто Эрезндээ
Амин бээмнай һэргэһээр.

*Хуби заяан, жаргалдам
Хүсэ хабаа нэмээһэн,
Угай залгаа наһандам
Урин намжаа Хүлхисөөн.*

Худан Сагаамни, һухайтам
Хуша мойһоор, жэмэсээрээ
Хэзээш мэндэшэ уладтаа
Хэтын үршөөлөөр нэнгээрэй.

*Хуби заяан, жаргалдам
Хүсэ хабаа нэмээһэн,
Угай залгаа наһандам
Урин намжаа Хүлхисөөн.*

ХӨӨРХЭМНИ

Һэбхеэн уулаһаа нарамнай
Һэргэһэн дайдаар манданхай,
Һэрюун намжаа Маарагтамнай
Һэбшээлэн залгаа далланхай.

Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай

*Хүбшэ тайгаар хүбөөлһэн
Хүжэ номин Хөөрхэмни,
Хүнэй наһаар үршөөлһэн
Хүсэл, дали тоонтомни.*

Аршаан Хужарта нууртамнай
Ангирхан шубууд дэгжэһээр,
Адуу малта нютагтамнай
Абайхан угууд дэлиһээр.

*Хүбшэ тайгаар хүбөөлһэн
Хүжэ номин Хөөрхэмни,
Хүнэй наһаар үршөөлһэн
Хүсэл, дали тоонтомни.*

Улаан Хадынгаа тахилдаа
Уладхан зомнай хүзэгтэй,
Угтаад золгоо Хөөрхэдэмнай
Урялхан харгы үлзытэй.

*Хүбшэ тайгаар хүбөөлһэн
Хүжэ номин Хөөрхэмни,
Хүнэй наһаар үршөөлһэн
Хүсэл, дали тоонтомни.*

2001 оной долодугаар һара

ЖАРГАЛ ХОЛБООРОЙ

ᠵᠠᠷᠭᠠᠯ ᠬᠣᠯᠪᠤᠭᠣᠷᠣᠢ

Хагсуу хурдан халхиндаа
Хадын модод найгалзаа,
Халуун абтай дурандаа
Ханил гансам хайбалзаа.

Хүгжэмынь
Б. Шойдоковой

*Дуран, дуран намайгаа
Дуугай бүүхэн тойроорой,
Дүнгэн, дүнгэн хабаараа
Дүүрэн жаргал холбоорой.*

Үрээл дэмжэн дэлхэйдээ
Үнгын хүгжэм найжарлаа,
Үйлөөр намтай эжэлхээ
Үеын гансам айдарлаа.

*Дуран, дуран намайгаа
Дуугай бүүхэн тойроорой,
Дүнгэн, дүнгэн хабаараа
Дүүрэн жаргал холбоорой.*

Арюун зүлгэ талаараа
Агтын шадал гайхамаар,
Агуу шамбай наһандаа
Амраг гансам найдамаар.

*Дуран, дуран намайгаа
Дуугай бүүхэн тойроорой,
Дүнгэн, дүнгэн хабаараа
Дүүрэн жаргал холбоорой.*

2001 оной долдугаар нара

АМАР САЙН, «УЛААЛЗАЙ»!

Улаан наранаар
Уряд маанадаа
Угтаал баяраар
Улаалзаймнай.

*Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай*

*Амар сайн, амар сайн
Арюун сэсэрлигнай!*

Сугтаа жаргалаар
Субаад наадандаа
Һургаал шагнаһаар
Һураалди даа.

*Амар сайн, амар сайн
Арюун сэсэрлигнай!*

Мы день изо дня
Так быстро растем
С шести милых лет
Вот в школу пойдем.

*Добрый день, добрый день,
Любимый «Улаалзай»!*

ОРОЙ НАМАРТАА

ᠣᠷᠤᠢ ᠨᠠᠮᠠᠷᠲᠠᠭᠠ

Орон нютагаа анхараад,
Омог дорюун алхалхадам,
Орой намартаа намжаагаар
Оюун ханаан бадараа.

*Намарай зулгы сагые
Наадандаа жэргээн ябахайб,
Наранай үлзы элише
Наһандаа шэнгээн ямбалхайб.*

Хотон аймагаа энхэрээд,
Ходол шамдуу эрьехэдэм,
Холын намартаа сэнгээһээр
Холбоо дуунууд зэдэлээ.

*Намарай зулгы сагые
Наадандаа жэргээн ябахайб,
Наранай үлзы элише
Наһандаа шэнгээн ямбалхайб.*

Урин нүхэдөө эльгэлээд,
Уран наһаа дамжахадам,
Утын намартаа хэргээһээр
Уряал дуран жэнгирээ.

*Намарай зулгы сагые
Наадандаа жэргээн ябахайб,
Наранай үлзы элише
Наһандаа шэнгээн ямбалхайб.*

АМАР МЭНДЭЭ, «СЭСЭГНАЙ»!

Үглөөгүүр бултадаа
Үрдилдэн суглараад,
Багахан наһаяа
Баясаан наадаабди.

*Амар мэндээ,
Амар мэндээ,
Аятай «Сэсэгнай»!*

Үдэрнүүд, харанууд
Үнгэржэл тобороод,
Үелһэн үхибүүд
Үзэглээ, тоолообди.

*С добрым днём,
С добрым днём,
Садик наш любимый!*

Зургаатай болонхой
Зулгыхан нүхэднай
Һубарин шамдаһаар
Һургууляа шуумайхал.

*Уулзатараа баяртай,
«Сэсэгнай»,
Амар мэндээ,
Аятай һургуули!*

Жэлэй дүрбэн сагуудай
Жэгтэй зулгынь намар гү,
Жэгдээр үргэн дайдая
Жэлээд алтаар шэмээ гү?

Хүгжэмынь
Б. Шойдоковой

*Намар намдаа тэгүүлээд,
Наһым нэмээн эрьеэрэй,
Намжар хаһаа нэнгүүлээд
Найрым дэлгээн нэрьеэрэй.*

Залгаа дүрбэн сагуудай
Заяа золтойнь намар гү,
Замай хүсэн элшые
Залаад мандаа ерээ гү?

*Намар намдаа тэгүүлээд,
Наһым нэмээн эрьеэрэй,
Намжар хаһаа нэнгүүлээд
Найрым дэлгээн нэрьеэрэй.*

Үлзы баян намарнай
Үреэл хүндын болзор гү,
Үеын олон нүхэдэй
Үнгын дуунай уряал гү?

*Намар намдаа тэгүүлээд,
Наһым нэмээн эрьеэрэй,
Намжар хаһаа нэнгүүлээд
Найрым дэлгээн нэрьеэрэй.*

ХОЖОМДОНГҮЙ ЭРЬЕГТЫ

Хангалтайхан нютагайм
Хада, гүбээ гайхамаар,
Хайратайхан нүхэдэйм
Хаба, тэнхээ найдамаар.

*Холоо зорихон замаараа
Ходо золтой ябагты,
Холбоо урихан зангаараа
Хожомдонгүй эрьегты.*

Үреэлтэйхэн байдалайм
Үзэл, шэнжээ таарамаар,
Үлзытэйхэн нүхэдэйм
Үнэн харгы аажмаар.

*Холоо зорихон замаараа
Ходо золтой ябагты,
Холбоо урихан зангаараа
Хожомдонгүй эрьегты.*

Ашатайхан ажалайм
Аза талаан дууламаар,
Аятайхан нүхэдэйм
Аяг зугаа дуурамаар.

*Холоо зорихон замаараа
Ходо золтой ябагты,
Холбоо урихан зангаараа
Хожомдонгүй эрьегты.*

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

Ажабайдалай амин хүлдэ
Арюун наран, амар мэндэ!
Аза найдалай нангин хүрдэ
Алтан наран хэтэ мүнхэ.

Ажабайдалай амин хүлдэ
Арюун наран, амар мэндэ!
Аза найдалай нангин хүрдэ
Алтан наран хэтэ мүнхэ.

Ажабайдалай амин хүлдэ
Арюун наран, амар мэндэ!
Аза найдалай нангин хүрдэ
Алтан наран хэтэ мүнхэ.

Үргэн дайдын арюугаар
Үзэн тандаа тэгүүлнэйб,
Үдэр жэлэй жаргалаар
Үсэд наһаа тэнсүүлнэйб.

*Хэтэ найжа харгыдам
Хэрэг тодо найдам лэ,
Хэжэ байдаг ажалдам
Хэшэг ходо найхан лэ.*

Аян замай дабаагаар
Ахин саашаа зоринойб,
Аяг зангай даруугаар
Амраг гансаа золгонойб.

*Хэтэ найжа харгыдам
Хэрэг тодо найдам лэ,
Хэжэ байдаг ажалдам
Хэшэг ходо найхан лэ.*

Мүнхэ нараа үрөөнээр
Мүнгэн ханаа дэлинэйб,
Мүргэл дайдаа хүрээлнээр
Мүрлэн залгаа элинэйб.

*Хэтэ найжа харгыдам
Хэрэг тодо найдам лэ,
Хэжэ байдаг ажалдам
Хэшэг ходо найхан лэ.*

ЭДИР НАҢАН

ᠡᠳᠢᠷ ᠨᠠᠨᠠᠨ

Залгаа олон харгынууд
Залуу наһыемнай даллаа,
Зангаар омог зулгынууд
Залуур холыемнай дабшаа.

*Эжы абын найдам зангяа
Эдир наһан, амар мэндээ,
Эды хабын һайхан заяа
Эхэ нютаг манда дэлгээ.*

Намжаа толон үе сагууд
Намаа талыемнай эльбээ,
Наһаар солбон залуушуул
Наадаар эршыемнай һэльбээ.

*Эжы абын найдам зангяа
Эдир наһан, амар мэндээ,
Эды хабын һайхан заяа
Эхэ нютаг манда дэлгээ.*

Угаа сахин эдиршүүл
Уряал зүргыемнай золгоо,
Дуугаа тахин хүхюунүүд
Дураар зүрхыемнай холбоо.

*Эжы абын найдам зангяа
Эдир наһан, амар мэндээ,
Эды хабын һайхан заяа
Эхэ нютаг манда дэлгээ.*

2001 оной арбанхоёрдугаар һара

ДЭЛХЭЙ

Түрэл дайдаар
Түни нютаг,
Түмэн зоноор
Түшэг золнай.

*Энэ сугтаа
Эхэ дэлхэй,
Эжэл мандаа
Эгээл сэнтэй.*

Сэнхир хизаар
Сэсэг нуга,
Сэлмэг агаар
Сэбэр голнууд.

*Энэ сугтаа
Эхэ дэлхэй,
Эжэл мандаа
Эгээл сэнтэй.*

Үндэр хадаар
Үдхэн модод,
Үргэн талаар
Үнгын шубууд.

*Энэ сугтаа
Эхэ дэлхэй,
Эжэл мандаа
Эгээл сэнтэй.*

НАРАН

ᠨᠠᠷᠠᠨ

Уула дээгүүр
Улаан нараа
Угтахдаа
Урмаа ханааб.

*Намжаа дулаан
Нарата дэлхэй
Налгай мандаа
Нангин жэнтэй.*

Нарагүйдөө
Намаа талаар,
Наһан хабаар
Намхаа, нажаал.

*Намжаа дулаан
Нарата дэлхэй
Налгай мандаа
Нангин жэнтэй.*

Үндэр саагуур
Үлзы нараа
Үзэхее
Үреэн ябааб.

*Намжаа дулаан
Нарата дэлхэй
Налгай мандаа
Нангин жэнтэй.*

2002 оной нэгэдүгээр нара

САГААН ҺАРА, САГААЛГАМНАЙ

Жэлнүүд хэргээд,
Жэргэн эрьеэ.
Жэгүүр хэлеед,
Жэгтэй нэрьеэ.

*Сагаан Һара
Сагаалгамнай,
Һаруул хаҺа
һанаандамнай.*

2 дахин

*Сагаан Һараар,
Сагаалганаар!*

Урмаар дэгжээд,
Улад сэнгээ.
Угтаад хэзээш
Уряал дэлгээ.

*Сагаан Һара
Сагаалгамнай,
Һаруул хаҺа
һанаандамнай.*

Баглаа дайдаар
Баяр дамжаа.
Сарюун танаа
Сагаалганаар.

*Сагаан Һара
Сагаалгамнай,
Һаруул хаҺа
һанаандамнай.*

2 дахин

*Сагаан Һараар,
Сагаалганаар!*

2002 оной нэгэдүгээр Һара

Хабар шамай хүлээгээд,
Хангай талам ногоороо.
Хүхин зулай үрээгээд,
Хүхы илдам донгодоо.

*Дуулим хүни хүхын дуун
Дурым хэргээн зэдэлээрэй,
Дуудан үни хүхын дуун
Дугым болоод сэхэлээрэй.*

Хамаг шамбай наһамнай
Хабаар бардам зугаалаа,
Хаһал налгай дурамнай
Халаад сагтам уряалаа.

*Дуулим хүни хүхын дуун
Дурым хэргээн зэдэлээрэй,
Дуудан үни хүхын дуун
Дугым болоод сэхэлээрэй.*

Хүтэл хангай хүбшэдөө
Хүхын хүгжэм замхаагүй,
Хүсэл далай үедөө
Хүнэй сэдхэл галхаагүй.

*Дуулим хүни хүхын дуун
Дурым хэргээн зэдэлээрэй,
Дуудан үни хүхын дуун
Дугым болоод сэхэлээрэй.*

ХУН ШУБУУД

Хэжэ мүнгөөр сайбалзаад,
Хэтэ нангин хун шубууд
Угым үршөөн хануулхаар
Урин, дэлин ганганалдаа.

*Дун сагаан шубуудай
Дуран үнэн сэхэ гээ,
Зол заяан, сахюусым
Зориг хүлдэ энэ гээ.*

Үдэр хүнии зайдалхаар
Үзэл урин хун шубууд
Холын зүгһөө хадуураад,
Ходо эрьен бусанал даа.

*Дун сагаан шубуудай
Дуран үнэн сэхэ гээ,
Зол заяан, сахюусым
Зориг хүлдэ энэ гээ.*

Урма, зангым найжалхаар
Уян зохид хун шубууд
Утын замай уряагаар
Уянгалан дахуулаарай.

*Дун сагаан шубуудай
Дуран үнэн сэхэ гээ,
Зол заяан, сахюусым
Зориг хүлдэ энэ гээ.*

Үлзы залаа
Үглөө наран
Үеым элшээр
Үршөөн жэгнээ.

*Наран, нара, харгы
Наһан соомнай энэрхы,
Намжар хаһа — үлгы
Нангин солоорнай зулгы.*

Һаруул залгаа
Һарын толон
Һахюул шэнжээр
Һаргаан шэбшээ.

*Наран, нара, харгы
Наһан соомнай энэрхы,
Намжар хаһа — үлгы
Нангин солоорнай зулгы.*

Хабым туршаа
Харгы шамдан
Хангай дайдаар
Харайн дабшаа.

*Наран, нара, харгы
Наһан соомнай энэрхы,
Намжар хаһа — үлгы
Нангин солоорнай зулгы.*

ЯРУУНЫН СОЛО

Яаблан, Худан Сагаанһаа
Ялбаад Витим, Эгэтээр
Яаһан гоёор нэргээб даа
Ямбаар тэгшэ Яруунамнай.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Алтан Үндэр, Буурал эжы
Арюун дайдаа сахинхай,
Аза хүлдэ Дархита
Агуу хайраар угтанхай.*

Аажам Үльдэргэ, Гүүндээ
Аяар Заза, Тэлэмбээ
Аажа хэшэг хүбөөлөө
Адуу малшад сэнтэй үргөө.

*Алтан Үндэр, Буурал эжы
Арюун дайдаа сахинхай,
Аза хүлдэ Дархита
Агуу хайраар угтанхай.*

Суута гурбан Яруунаа
Солоор магтан уладнай,
Зандан Жууһаа үршөөлтэй
Замдаа Молон багшын зүнтэй.

*Алтан Үндэр, Буурал эжы
Арюун дайдаа сахинхай,
Аза хүлдэ Дархита
Агуу хайраар угтанхай.*

2002 оной хоёрдугаар һара

Аглаг тэнгэрийн намдуугаар
Аянай шубууд жэрэлзээ,
Амраг шамайем хануулаад,
Аятай дуунууд шэнхинээ.

*Агуу таладаа намайгаа
Анхаран ходол угтаарай,
Арюун хаһадаа налайгаад,
Амгалан мэндэл хуугаарай.*

Элбэг байгаалийн үршөөлөөр
Эетэй шарайш халбараа,
Эршэ зангыем үлгйдөөд,
Эдитэй захяаш шалгараа.

*Агуу таладаа намайгаа
Анхаран ходол угтаарай,
Арюун хаһадаа налайгаад,
Амгалан мэндэл хуугаарай.*

Олбог нютагайм харгыгаар
Ошотой заяан энхэрээ,
Омог дурыем золгуулаад,
Охитой ханаан эршэлээ.

*Агуу таладаа намайгаа
Анхаран ходол угтаарай,
Арюун хаһадаа налайгаад,
Амгалан мэндэл хуугаарай.*

Хүгжэмынь
А. Батодоржиевагай

АЛТАРГАНЫН СОЛО

Шааяма бороо соо гунхаагүй
Шадал хабаараа нахилзаа,
Ааяма халуун соо ангаагүй
Атар талаараа сахилзаа,
Аяар холооноо дохилзоо.

*Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевтай*

*Уужам дайдын элшэтэй
Уян сэбэр алтаргана
Улас Монгол, Буряадайм
Уг, хүлдые заяан байдаг.*

Хүүемэ халхин соо хүлгөөгүй
Хүдэр шэлбээрээ сасаглаа,
Ууяма жабар соо хүлдөөгүй
Угтан хэбээрээ харагдаа,
Уряад зохидоор ханагдаа.

*Уужам дайдын элшэтэй
Уян сэбэр алтаргана
Улас Монгол, Буряадайм
Уг, хүлдые заяан байдаг.*

Бууяма хаһа соо замхаагүй
Бушхан зунаараа сэсэглээ,
Дуулама ханаан соо галхаагүй
Дурсан бултаараа сэнэглээ,
Дурлаад хэтэдээ энхэрээ.

*Уужам дайдын элшэтэй
Уян сэбэр алтаргана
Улас Монгол, Буряадайм
Уг, хүлдые заяан байдаг.*

2002 оной гурбадугаар нара

ЗАГАНАТАМНАЙ, МЭНДЭЭ!

ᠵᠠᠭᠠᠬᠠᠨᠠᠮᠨᠠᠢ, ᠮᠡᠨᠳᠡᠭᠡ!

Үлзы Худан Сагаанһаа
Үглөө наранаар урилдаан
Бүтүү, Гүбээ, Хүндыгөө
Бүрхөөн баяраар шамдуужам.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Залгаа дайдым тэгэндэ
Заганаатамнай мэндээ!
Зангяа дуунайм шэмэгтэ
Заяа, жаргалнай эндээ!*

Сэлгээ Эхин Чисаанаа
Сэнгээд хабатай нэнгэһээр
Гурба Майлаа, Бугатаа
Урмаар ёһолоод тахюужам.

*Залгаа дайдым тэгэндэ
Заганаатамнай мэндээ!
Зангяа дуунайм шэмэгтэ
Заяа, жаргалнай эндээ!*

Сарюун нангин үреэлээр
Сахяад уладаа нютагнай
Сагай харгы дабуулһаар
Сагаан хэшэгээр үршөөнэл.

*Залгаа дайдым тэгэндэ
Заганаатамнай мэндээ!
Зангяа дуунайм шэмэгтэ
Заяа, жаргалнай эндээ!*

2002 оной гурбадугаар һара

АМАРАГНИ НЭНГЭЭРЭЙ

Харахан хадынгаа оройгоор гү,
Хамтааран зурыгаа шубуудаар гү
Хангалхан хабарнай эрьеэ,
Халаагаад зүрхымнай дэлээ.

*Хүгжэмынь
Д. Ринчиновай*

*Дуунаймни аялгаар зэдэлээд,
Дурамни, дурамни нэрбээрэй.
Аашымни аяраан эзэлээд,
Амарагни, амарагни нэнгээрэй.*

Урихан сагайнгаа үглөөгүүр гү,
Улаахан наранай туяагаар гү,
Урмалхан нажарнай эльбээ,
Уряалаад зүнгымнай хэлээ.

*Дуунаймни аялгаар зэдэлээд,
Дурамни, дурамни нэрбээрэй.
Аашымни аяраан эзэлээд,
Амарагни, амарагни нэнгээрэй.*

Шарахан набшынгаа аяагаар гү,
Шандаахан бугынгаа дууряагаар гү,
Шангалхан намарнай зорёо,
Шалаагаад зангымнай хорёо.

*Дуунаймни аялгаар зэдэлээд,
Дурамни, дурамни нэрбээрэй.
Аашымни аяраан эзэлээд,
Амарагни, амарагни нэнгээрэй.*

2002 оной дүрбэдүгээр һара

Газар дайдам саһатай,
Газаа хүйтэн һалхитай.
Хабар эндэм хожомдоо
Харгы замдаш зобоогоо.

Хүгжэмынь
Д. Ринчиновай

*Аянай шубууд зоримгой
Аяар холы һэтэлээ,
Аласай дуунууд охитой
Аляа зулгы зэдэлээ.*

Талам һайхан зүһэтэй
Таляан зүйдэл холбоотой.
Зүлгэ ногоон сэсэглээ,
Зүрхыш нажар сэнгүүлээ.

*Аянай шубууд зоримгой
Аяар холы һэтэлээ,
Аласай дуунууд охитой
Аляа зулгы зэдэлээ.*

Намар гайхал шэдитэй
Намжаа байдал хэмжээтэй.
Хүйтэн ольбон хасардаа
Хүлгөө холыш һануулаа.

*Аянай шубууд зоримгой
Аяар холы һэтэлээ,
Аласай дуунууд охитой
Аляа зулгы зэдэлээ.*

ТЭХЭРИЖЭ ЭНХЭРХЭЙБ

Мүнхэ тайбан тоонтоёо
Мүнөөш ходол һананаб даа,
Мүшэн найжа тэнгэрээ
Мүргөөд бодол тахидагби.

*Түрэлхэн эхэ нютагаа
Тэхэрижэ энхэрхэйб,
Түлэгхэн эхи нүхэдөө
Тэбэрижэ мэндэлһэйб.*

Зүлгэ хайхан дайдаяа
Зүндөөш тодол үзэнэб даа,
Зүрхэн тайжа найдалаа
Зүдхөөд олол дүмэдэгби.

*Түрэлхэн эхэ нютагаа
Тэхэрижэ энхэрхэйб,
Түлэгхэн эхи нүхэдөө
Тэбэрижэ мэндэлһэйб.*

Үлгы хээрэ айлханаа
Үглөөш бүхэн харинаб даа,
Үлзы дээжэ сайханаа
Үреэл үлхэн сасадагби.

*Түрэлхэн эхэ нютагаа
Тэхэрижэ энхэрхэйб,
Түлэгхэн эхи нүхэдөө
Тэбэрижэ мэндэлһэйб.*

ᠠᠯᠲᠠᠷᠭᠠᠨᠠ ᠰᠡᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡ

Ая гангын хангалтай
Алхам залгаа дайдаарнай
Алтаргана сэсэглээ,
Арюун намжаа хэлбэлзээ.

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай

*Моридой түбэрөө дууряаһан
Монгол, Буряадайм таладаа
Эшэ бүхэтэй алтаргана
Энэл зандаа угтаарай.*

Сая холын элшэтэй
Сабдаг хүлгөө байгаалар
Сасаг зулгы шамайгаа
Сарюун үглөө һананхайб.

*Моридой түбэрөө дууряаһан
Монгол, Буряадайм таладаа
Эшэ бүхэтэй алтаргана
Энэл зандаа угтаарай.*

Аян замай адистай
Арбан сагаан буюнаарнай
Аза нангин харагдыш,
Агуу сагтаа һалбарыш.

*Моридой түбэрөө дууряаһан
Монгол, Буряадайм таладаа
Эшэ бүхэтэй алтаргана
Энэл зандаа угтаарай.*

2002 оной табигдугаар һара

СЭНЭГ ХАЙРААР

Холбоо Худан, Хэжэнгын
Хотогор талаар жаргаһаар,
Хорбоо худал юртэмсын
Холохон сагаар харгытайб.

*Сэсэг намжаа дайдая
Сэлмээн тэгшээр алхалһайб,
Сэнэг хайраар шамаяа
Сэнгээн эрьед анхарһайб.*

Ондоо хүтэл, мундаргын
Олохон хяраар дамжаһаар,
Орёо хүсэл туршалгын
Отохон замаар дабшанхайб.

*Сэсэг намжаа дайдая
Сэлмээн тэгшээр алхалһайб,
Сэнэг хайраар шамаяа
Сэнгээн эрьед анхарһайб.*

Баян Сүмбэр, Һэбхеэндээ
Баталан үрезл дэлгэһээр,
Баглаа сэсэг сэдхэлһээ
Баясан тандаа үргэһэйб.

*Сэсэг намжаа дайдая
Сэлмээн тэгшээр алхалһайб,
Сэнэг хайраар шамаяа
Сэнгээн эрьед анхарһайб.*

Хада, гүбээ, хангай дайдые
Хаһалан сагтаа дабшаалди,
Хари холын замай дайдые
Ханилан сугтаа туршаалди.

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай

*Монгол, Буряад нютагтаа
Морин эрдэни хүлэгнай
Мүнхэ солоор урданһаа
Мүргэл жэнхэни үрезэлтэй.*

Хүдэр туруу, хүнды сээжые
Хүсэлэн табтай тэнжээлши,
Һонор шэхээ, сэлмэг нюдые
Һодолон гамтай сэнгээлши.

*Монгол, Буряад нютагтаа
Морин эрдэни хүлэгнай
Мүнхэ солоор урданһаа
Мүргэл жэнхэни үрезэлтэй.*

Атар һүрэг, адуун түмые
Ахалан залгаа үдхөөрэй,
Агта нэрээ, агуу түлые
Азалан мандаа үргөөрэй.

*Монгол, Буряад нютагтаа
Морин эрдэни хүлэгнай
Мүнхэ солоор урданһаа
Мүргэл жэнхэни үрезэлтэй.*

АГАМНАЙ НАНГИН

Онон, Ага, олон голнуудтай
Орьёл хада, тала, гүбээнүүд,
Орон дэлхэйн хэшэг үршөөлтэй
Омог найдал, энхэ байдалнай.

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай

*Асари дайдын элшэтэй
Агамнай нангин хэргээрэй,
Алхана уулын дэнзэтэй
Араднай дабшан дэгжээрэй.*

Сэрэг нарһан, Зэмхэ, Үрезмнай
Сэдьхэл бодол, солым үлгэдөөд,
Эхин жаргал, эршэ хүсөөрнай
Эжэл гурбан аймаг зангыатай.

*Асари дайдын элшэтэй
Агамнай нангин хэргээрэй,
Алхана уулын дэнзэтэй
Араднай дабшан дэгжээрэй.*

Табан хушуун түшэг малаараа
Түрэл газар үлзы заяагаад,
Найман эсэгийн уг узуурнай
Наран найжа мүнхэ харгытай.

*Асари дайдын элшэтэй
Агамнай нангин хэргээрэй,
Алхана уулын дэнзэтэй
Араднай дабшан дэгжээрэй.*

2002 оной зургадугаар һара

Эрхэ тангил заяаһан
Эжым мүнөө хаанабта,
Арга хүсым зангяаһан
Абам зүгөөр яаһамта?

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай

*Сагай түргэн гайхалтай
Сагтаа наһам зуралзаа,
Замай мүнхэ найдалтай
Залгаа хаһам урилдаа.*

Алаг зүрхым хүхөөһэн
Абгайм үршөөн тааланалта,
Аяг зангым үрөөһэн
Ахам зүбөөр зааналта.

*Сагай түргэн гайхалтай
Сагтаа наһам зуралзаа,
Замай мүнхэ найдалтай
Залгаа хаһам урилдаа.*

Энхэ мэндэл дахуулһан
Эмээл хүдөө найхан лэ,
Уран наһым арюулһан
Угайм нүлөө найдам лэ.

*Сагай түргэн гайхалтай
Сагтаа наһам зуралзаа,
Замай мүнхэ найдалтай
Залгаа хаһам урилдаа.*

ХАРГЫН ҮЛХӨӨ

Найман тэгшэ хизаарнай
Намай, шамай даллаһаар,
Найдал мүнхэ замаарнай
Налгай, шамбай туршаһаар.

Хани нүхэд зорижо,
Харгын үлхөө дабая,
Хабаа үсэд хорижо,
Халуун зүрхөө залая.

Найхан элшэ заяамнай
Наруул сагай дэмжэһээр,
Найлан шэнжэ угаарнай
Нанаан, шарай жэргэһээр.

Хани нүхэд зорижо,
Харгын үлхөө дабая,
Хабаа үсэд хорижо,
Халуун зүрхөө залая.

Аймаг жэгдэ зугаамнай
Алайр, Агаар нэрьеһээр,
Айдар мэндэ дураарнай
Абтай золнай эрьеһээр.

Хани нүхэд зорижо,
Харгын үлхөө дабая,
Хабаа үсэд хорижо,
Халуун зүрхөө залая.

ХЭТЫН ДУУДААН

ᠬᠡᠲᠤᠨ
ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠭᠠᠨ

Аяар холоһоо хэтын дуудаан
Аян замым үрeэн холбоо,
Аляа бодолоор гансам дуурьян
Аяг зангым хүхeэн золгоо.

*Хэтын дуудаан зэдэлээд,
Хэшэг, үлзы дэлгээрэй.
Хээрын дуугаар дэбэрээд,
Хүсэл зулгы хэргээрэй.*

Түбeэр доһолоо хэтын дуудаан
Түрэл талым хэргeэн жэгшээ,
Түхeэн соносоод огсом суурьян
Түшэг золым тэнхeэн шэбшээ.

*Хэтын дуудаан зэдэлээд,
Хэшэг, үлзы дэлгээрэй.
Хээрын дуугаар дэбэрээд,
Хүсэл зулгы хэргээрэй.*

Удаан зэдэлээ бугын дуудаан
Урин хэтын уряал үлхөө,
Угайм сэнэгээр жаргал бууяад
Уран замым урмаар үргөө.

*Хэтын дуудаан зэдэлээд,
Хэшэг, үлзы дэлгээрэй.
Хээрын дуугаар дэбэрээд,
Хүсэл зулгы хэргээрэй.*

ЭНЭРХЫ ГАНСАМ

Элдин тала, энгэр нютагнай,
Эмниг хүлэг, эршэ шадалнай
Эгээл нангин эжэл харгыгаар
Эзэн хүлдэ энхэ дабшуулаа.

*Эрьехэ наран — мүнхэ
Элин тойрон мандаарай,
Энэрхы гансам — мэндэ
Этигэл тайбан ябаарай.*

Эрхим хаһа, эмдэл дурамнай,
Эрын зориг, эльгэ зүрхэмнай
Эбээр сахин, элшэ зулгыгаар
Элбэг хүсэл эбхэн дамжуулаа.

*Эрьехэ наран — мүнхэ
Элин тойрон мандаарай,
Энэрхы гансам — мэндэ
Этигэл тайбан ябаарай.*

Эрдэм бэлиг, эхи унгимнай,
Эди шэди, эды наһамнай
Элүүр дабшан эхын налгайгаар
Эндэ хэтэ эблэн жаргуулаа.

*Эрьехэ наран — мүнхэ
Элин тойрон мандаарай,
Энэрхы гансам — мэндэ
Этигэл тайбан ябаарай.*

ᠪᠠᠭᠰᠢᠨ ᠵᠦᠷᠬᠡᠨ

Одон шамбай хүүгэднай
Омог суугаар алхалаа,
Оюун далай хургууляа
Охин дураар анхараа.

*Баяр, гуниг тэнсүүлхэн
Багшын сэдхэл налгай даа,
Бахим үзэг нэнгүүлхэн
Багшын зүрхэн галтай даа.*

Үдэр, сагууд маанартай
Үнэн түүхээр халбараа,
Үеын замнай багшаараа
Үлзы хэшээл зальбараа.

*Баяр, гуниг тэнсүүлхэн
Багшын сэдхэл налгай даа,
Бахим үзэг нэнгүүлхэн
Багшын зүрхэн галтай даа.*

Бата захяа найжатай
Багшам мээхэй шангалаа,
Арюун заяа наһаараа
Алдар нэрээ мүнхэлөө.

*Баяр, гуниг тэнсүүлхэн
Багшын сэдхэл налгай даа,
Бахим үзэг нэнгүүлхэн
Багшын зүрхэн галтай даа.*

БАГШАМНАЙ

Балшар багаһаам энхэрээд,
Баян үзэг тоодо һургаал.
Баяр бадараан эршэлээд,
Бата харгы замда уряал.

Хүгжэмынь
О. Баяртуевагай

*Зүрхэ сэдхэлээр дорюун
Зулгы нангин багшамнай,
Зүбшэл, һэшхэлээр арюун
Зула шэнги найжамнай.*

Хонгор хабаһаам аргадаад,
Холын хүтэл, зайда туршаал.
Ходол һанамаар анхараад,
Хотог үлзы жаргал урлаал.

*Зүрхэ сэдхэлээр дорюун
Зулгы нангин багшамнай,
Зүбшэл, һэшхэлээр арюун
Зула шэнги найжамнай.*

Эрдэм бэлигээр үлгйдөөд,
Эзэн хүлдэ эршэ олгоот.
Элбэг хэшэгээр үршөөлгөөд,
Элүүр энхэ золтой золгыт.

*Зүрхэ сэдхэлээр дорюун
Зулгы нангин багшамнай,
Зүбшэл, һэшхэлээр арюун
Зула шэнги найжамнай.*

2002 оной арбаннэгдүгээр һара

НЮДЭНЭЙ ГАЛХАН

ᠨᠢᠣᠳᠡᠨᠡᠢ ᠭᠠᠯᠬᠠᠨ

Үнгэтэ эзэн дайдые
Үзэхэ хүзэгнай
Үргэһэн эхэ эсэгын
Үреэл нангин түшэг лэ.

*Нюсэгэн энэ талые
Нюдэнэй галхан һэргээхэл,
Нүхэдэйм эди хабые
Нюдэнэй галхан тэнхээхэл.*

Ушарта элдэб зүйлые
Ургалха хубимнай
Угтаһан эды наһанай
Уряал элшэ хүсэн лэ.

*Нюсэгэн энэ талые
Нюдэнэй галхан һэргээхэл,
Нүхэдэйм эди хабые
Нюдэнэй галхан тэнхээхэл.*

Хэшэгтэ үлзы хайрые
Хэмнэхэ шадалнай
Хэсэһэн үе гарбалай
Хэтын шэди дуран лэ.

*Нюсэгэн энэ талые
Нюдэнэй галхан һэргээхэл,
Нүхэдэйм эди хабые
Нюдэнэй галхан тэнхээхэл.*

2002 оной арбаннэгэдүгээр һара

ХУБИ ЗАЯАМНАЙ

Ушарта энэ дэлхэй дээр
Уладнай элдэб хубитай,
Уярма баяр жаргал соо
Уйдамаар саг лэ гэнэтэй.

*Хүн үршөөлтэй харгымнай
Хүсэ, жаргалаар аласайл байг,
Хун шубуудһаа гарбалтай
Хуби заяамнай азатайл байг.*

Ашата хаһа арюулһаар
Ажалнай эршэ хүсэтэй,
Наярма наһан, һэшхэл соо
Найдамаар эб лэ үнэтэй.

*Хүн үршөөлтэй харгымнай
Хүсэ, жаргалаар аласайл байг,
Хун шубуудһаа гарбалтай
Хуби заяамнай азатайл байг.*

Бушхама хүсэл заяагаар
Бусаднай эжэл хайратай,
Буянта хэшэг мандал соо
Бултанай хүр лэ найжатай.

*Хүн үршөөлтэй харгымнай
Хүсэ, жаргалаар аласайл байг,
Хун шубуудһаа гарбалтай
Хуби заяамнай азатайл байг.*

ЭЖЫМНАЙ

ᠡᠵᠢᠮᠠᠨᠠᠢ

Залуу арюухан ябаһаар
Замай хүндые нарилаад,
Залуур зулгыхан наһаараа
Золой үлгые азалаат.

Хүгжэмынь
Б. Шойдоковой

*Эжы, эжымнай маанартаа
Эгээл нангин, энхэ зандаа,
Харуул хайхан ханагдаарай,
Ханаан соомнай бадараарай.*

Сасуу эбтэйхэн нүхэдөөр
Сагай түргые дабалсаад,
Сарюун сэнтэйхэн зангаараа
Солын үлзые заяагаат.

*Эжы, эжымнай маанартаа
Эгээл нангин, энхэ зандаа,
Харуул хайхан ханагдаарай,
Ханаан соомнай бадараарай.*

Хагсуу жэгтэйхэн үелөөр
Хангай талые эльгэлээд,
Халуун жэнтэйхэн зүрхөөрөө
Ханиин хабые энхэрээт.

*Эжы, эжымнай маанартаа
Эгээл нангин, энхэ зандаа,
Харуул хайхан ханагдаарай,
Ханаан соомнай бадараарай.*

2003 оной гурбадугаар һара

УРИХАН ХАБАР

Жэгүүр шубуудтай урилдаан
Жэргээд ерэдэг хабарнай
Жэмбүүр сагуудай дундаһаа
Жэнтэй дангина шэнги гү?

*Урихан хабар шамайгаа
Угтаад заяагаар бултадаа
Ургыхан сэсэг баглаадаш
Урмаар аяшаан дурлаалди.*

Үүрээр зугаатай донгодоон
Үеэр нэргэдэг хабартай
Үлгы Буряадаа домоглоод
Үрээл дэмжэнэ нангин гү?

*Урихан хабар шамайгаа
Угтаад заяагаар бултадаа
Ургыхан сэсэг баглаадаш
Урмаар аяшаан дурлаалди.*

Хээгүүр уряалтай ганганаан
Хээээш эрьедэг шамхантай
Хэтын туяагаар таладаа
Хэшээл дэлгэнэ жаргал гү?

*Урихан хабар шамайгаа
Угтаад заяагаар бултадаа
Ургыхан сэсэг баглаадаш
Урмаар аяшаан дурлаалди.*

Анда нүхэд үреэлтэй
Аймаг, тоонтоо хүхеежэ,
Анхан шадалаа хорёолди,
Айдар залуугаа ханаалди.

*Талаан, хүсэл эблүүлхэн
Тамир бэемнай эршэтэй,
Танаа хүсэд сэнгүүлхэн
Танил үемнай элшэтэй.*

Хамта үсэд ханаатай
Хаймал бээ шангаажэ,
Хамаг тамираа туршаалди,
Хайран сагаараа сугтаалди.

*Талаан, хүсэл эблүүлхэн
Тамир бэемнай эршэтэй,
Танаа хүсэд сэнгүүлхэн
Танил үемнай элшэтэй.*

Бардам хүдэр зангымнай
Байдал нэлезд заяажэ,
Бахим зоригоо шэбшээлди,
Байхан солоороо сэнтэйлди.

*Талаан, хүсэл эблүүлхэн
Тамир бэемнай эршэтэй,
Танаа хүсэд сэнгүүлхэн
Танил үемнай элшэтэй.*

АЛХАНАДАА ШҮТӨӨЛДИ

Арюун агаар, аршаантай
Алханадаа шүтөөлди,
Агуу хүсөөр жэгнүүлээд,
Алхалалдаа, үгсөөлди.

*Димчэг, Үүдэн сүмэнүүд
Дэлгэр дахяад угтаарай,
Эхын умай, Загуурди
Энхэл заяа урлаарай.*

Юһэн хобоо нэнгүүлээд,
Юртэмсээс сабдаалши.
Сагай залаа тэнсүүлээд,
Сахилзаһаар зандаалши.

*Димчэг, Үүдэн сүмэнүүд
Дэлгэр дахяад угтаарай,
Эхын умай, Загуурди
Энхэл заяа урлаарай.*

Зүрхэн Хорёо шулуундаа
Зүргэ холбоод даллаалши.
Зүгэй холуур магтуулаад,
Зулгы солоор нарлаалши.

*Димчэг, Үүдэн сүмэнүүд
Дэлгэр дахяад угтаарай,
Эхын умай, Загуурди
Энхэл заяа урлаарай.*

ᠠᠵᠠᠯᠰᠠᠶᠠᠠ
ᠬᠠᠨᠠᠠᠯᠪᠢ

Сагаан жалга, Бургаастай
Санзайн уняар болонхой,
Сарюун тала Үлзытэм
Сагай уряар холбонхой.

*Ахяад зүүдэн, найдалаар
Ажалшаяа Һанаалби,
Аяар түүхэ, байдалаар
Айлхантаяа сугтаалби.*

Тобойн холы Һануулаад,
Толийн оюун шэнжэтэй,
Толгойн Ара, Сагаануур
Тойроод тоонтым шэмэглээ.

*Ахяад зүүдэн, найдалаар
Ажалшаяа Һанаалби,
Аяар түүхэ, байдалаар
Айлхантаяа сугтаалби.*

Юрөөл унги үлгьтэй
Юртэмсымнай хэлбэри
Юндэн булаг, Хэжэнгээ
Юумын гамтай эрьенхэйб.

*Ахяад зүүдэн, найдалаар
Ажалшаяа Һанаалби,
Аяар түүхэ, байдалаар
Айлхантаяа сугтаалби.*

ХЭЭРЫН ДУУН

Хэшэг, үргэл заяанай
Хээ зүүдэндэл үлгйтэй,
Хэтын үндэр ханаанай
Хээрын дуумнай зэдэлээ.

Хүгжэмынь
Б. Наранбаатарай

*Хээрын дуумни уряалаад,
Хээээш намай хүлгүүлхэл.
Сээжын гуниг хуряагаад,
Сэнгээн шамай дүнгүүлхэл.*

Түшэг мэндэ захяагай
Түүхээр мүнхэ харгытай,
Түбиин наран залаагай
Дүүрээр дуумнай эршэлээ.

*Хээрын дуумни уряалаад,
Хээээш намай хүлгүүлхэл.
Сээжын гуниг хуряагаад,
Сэнгээн шамай дүнгүүлхэл.*

Булаг урин Буряадай
Буусаар нангин үлзйтэй,
Бугын хүгжэм, магтаалай
Буууур дуумнай энхэрээ.

*Хээрын дуумни уряалаад,
Хээээш намай хүлгүүлхэл.
Сээжын гуниг хуряагаад,
Сэнгээн шамай дүнгүүлхэл.*

2003 оной наймадугаар нара

Мүнхэ дуунайм эхин соо
Мүлшэ үгэш байгуужан,
Мүргэл суугайм охин соо
Мүнгэн шэнги сайруужан.

*Мүнхэ дуумни зэдэлээд,
Мүрым голлон жэгнээрэй.
Мүшэн дуулга хэдэрээд,
Мэндым толлон нэрьеэрэй.*

Элдэб хүүрээр наһан соо
Эрид ёшош хайруужан,
Эжэл дүүхэйм бодол соо
Эмдэл шэди хайрлуужан.

*Мүнхэ дуумни зэдэлээд,
Мүрым голлон жэгнээрэй.
Мүшэн дуулга хэдэрээд,
Мэндым толлон нэрьеэрэй.*

Хонхо дуунайм омог соо
Хожом азаш найрлуужан,
Хотон айлайм олон соо
Ходол үлзы байрлуужан.

*Мүнхэ дуумни зэдэлээд,
Мүрым голлон жэгнээрэй.
Мүшэн дуулга хэдэрээд,
Мэндым толлон нэрьеэрэй.*

БОДИ СЭДЬХЭЛ

Эрдэни хүлдэ Сахюусаар
Эмээхэй хэшээл адистай
Элшэ хүсэ заяаһан
Эдитэй эрхөө татаалди.

*Эхэ зургаан зүйл, амитадай
Энхэ мэндын түлөөдэ
Энэрхы боди сэдхэлээр
Этигэл гэгээн үршөөе.
Ум маани бад ме хум.*

Бодото хүзэг хэргээһээр
Бултымнай дураар эблэнхэй
Бодол мэгзэм дэлгээһэн
Бурханай хургаал дэмжээлди.

*Эхэ зургаан зүйл, амитадай
Энхэ мэндын түлөөдэ
Энэрхы боди сэдхэлээр
Этигэл гэгээн үршөөе.
Ум маани бад ме хум.*

Нарата мүнхэ харгыгаар
Наһымнай залаад буянтай
Нангин хүрдэ дүнгүүлһэн
Налагай Багшаа дурдаалди.

*Эхэ зургаан зүйл, амитадай
Энхэ мэндын түлөөдэ
Энэрхы боди сэдхэлээр
Этигэл гэгээн үршөөе.
Ум маани бад ме хум.*

Орьёл хадын орой дээгүүр
Одо мүшэд холоһоо эмнээ,
Охин зүрхым золтой дээжээр
Омог нүхэд зохидоор эльбээ.

*Эхин хабарай элшэ залаад,
Эжэл шубууд жэргээрэй.
Энхэ наһанай эршэ залгаад,
Эзэн дуран жэгнээрэй.*

Аглаг талым налгай хээгүүр
Алаг залгаа сэсэгүүд далбаа,
Амраг гансым шарай дээгүүр
Аяг зугаа дэбэрээд даллаа.

*Эхин хабарай элшэ залаад,
Эжэл шубууд жэргээрэй.
Энхэ наһанай эршэ залгаад,
Эзэн дуран жэгнээрэй.*

Хоног жэлэй, сагай хээгээр
Хотон айлаа, шамаяа һанаад,
Ходол жэнтэй абай сээжээр
Хонгор дураа тахиһаар ябааб.

*Эхин хабарай элшэ залаад,
Эжэл шубууд жэргээрэй.
Энхэ наһанай эршэ залгаад,
Эзэн дуран жэгнээрэй.*

ТҮРЭХЭН ҮДЭРНАЙ

Түүхын нуудалаар дамжаад,
Түрэхэн үдэрнай эрьеэ.
Түбиин дуулимаар далижаад,
Түлжэхэн хүсэлнай нэрьеэ.

*Байгаалин шэнжые хайхашаан
Баяртай дорюун дабшай,
Байдалай элшые найдамаар
Буянтай арюун даллая.*

Хээрын уужамаар дэгжээд,
Хүлээхэн үдэрнай жэнтэй.
Хэшээл бэлигээр дэбэрээд,
Хүтэлхэн жаргалнай сэнтэй.

*Байгаалин шэнжые хайхашаан
Баяртай дорюун дабшай,
Байдалай элшые найдамаар
Буянтай арюун даллая.*

Уулын дээхэнүүр зорёод,
Урихан наһамнай дэлеэ.
Угым дэмжэхээр домоглоод,
Уласхан нютагнай эльбээ.

*Байгаалин шэнжые хайхашаан
Баяртай дорюун дабшай,
Байдалай элшые найдамаар
Буянтай арюун даллая.*

ХАНИ БАРИСААН МАНДУУЖАН!

Хүгжэмынь
Р. Бурхивай

Баян-Сагаан, Халхын голой
Баатарнуудай мүнхэ соло
Сагай зүргөөр дурсан хэргээд,
Сарюун талын хүлдэ болоо.

Хүгжэмынь
Р. Бурхивай

*Ород, Монгол арадай
Оюун хани барисаан
Олон жэлдэ Илалтаар
Одон шэжэр мандуужан!*

Хажар дайнай дүлэн дундуур
Хаймал суутай хамтын сэрэг
Хангай хизаар суг абараад,
Халуун шуһаа эндэл адхаа.

*Ород, Монгол арадай
Оюун хани барисаан
Олон жэлдэ Илалтаар
Одон шэжэр мандуужан!*

Хэтын замаар нангин угтай
Хээрын даамай хүршэ улад
Дорнод, Хэнтэй үсэд дабаад,
Домог заяан жаргал сахяа.

*Ород, Монгол арадай
Оюун хани барисаан
Олон жэлдэ Илалтаар
Одон шэжэр мандуужан!*

2004 оной долодугаар һара

БАДМАХАН ХАРГАНАА ҺАНУУЛЖА...

Хүнтэйнгөө талаараа дашуураад,
Хүдөөхэн Харганаа харинхайб.
Хүтэлшүү Зармаадаа дабуулаад,
Хүндэшэл нютагаа тахинхайб.

*Баргажан Буряадаа магтуулжа,
Бархамнай орьёлоод нангинхан.
Бадмахан Харганаа һануулжа,
Багымнай гуламтаар намжархан.*

Түбиингөө замаараа гороолоод,
Түрүүшын дасандаа шүтэнхэйб.
Соодойнгоо багшаараа омогорхоод,
Солотол байгаалыа сүршэнхэйб.

*Баргажан Буряадаа магтуулжа,
Бархамнай орьёлоод нангинхан.
Бадмахан Харганаа һануулжа,
Багымнай гуламтаар намжархан.*

Ихаадай оройгоор тэгүүлээд,
Игааһан нарамнай элшэтэйл.
Илалтын солоороо түрүүлээд,
Илдамхан нүхэднай бэлигтэй.

*Баргажан Буряадаа магтуулжа,
Бархамнай орьёлоод нангинхан.
Бадмахан Харганаа һануулжа,
Багымнай гуламтаар намжархан.*

Холо дутын харгы дамжаад,
Хонгор наһан зурын шамдаа.
Хоёр манай хэшэг даллаад,
Холшор үе холбон туршаа.

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай

*Эхин түрүүшын инаг дуран
Эльгэ зүрхыем эльбэлэн шэнги,
Эхин түрүүшын инаг дуран
Эрбен дахинаа энхэрлэн шэнги.*

Замби түбиин заяа нэнгээд,
Зарлиг дуран замын дүнгөө.
Зада сагай үбэр дэрлээд,
Залин хүсэл элдэб хүлгөө.

*Эхин түрүүшын инаг дуран
Эльгэ зүрхыем эльбэлэн шэнги,
Эхин түрүүшын инаг дуран
Эрбен дахинаа энхэрлэн шэнги.*

Хэтэ мүнхын юрөөл дурсаад,
Хэмжүүр наһан хэсын зорёо.
Хэрэг ханаа, зүрхэ гасаад,
Хэбрэг дуран зүндэл сорёо.

*Эхин түрүүшын инаг дуран
Эльгэ зүрхыем эльбэлэн шэнги,
Эхин түрүүшын инаг дуран
Эрбен дахинаа энхэрлэн шэнги.*

ДООДО-ИВАЛГА ТООНТОМНАЙ

Алтан Мандал Буурал баабайнаа
Арюун нараа угтан хэргээд,
Аза жаргал дуудан налайгааш,
Арадаараа ажал жэгнээш.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Доодо-Ивалга тоонтомнай
Дорюун зоной эхэ нютаг,
Тооһогүйхэн гуламтамнай
Тобойн хэзээш энхэ байдаг.*

Дээдэ намаг, дуулим хангайдаа
Дэлгээн намаа, сэсэг залаад,
Олон жэлдэ бууса талымнай
Олзо дээжээр элбэг хангааш.

*Доодо-Ивалга тоонтомнай
Дорюун зоной эхэ нютаг,
Тооһогүйхэн гуламтамнай
Тобойн хэзээш энхэ байдаг.*

Эзэн мүргэл Уула Отошоо
Эбтэй сугтаа тахин сүршөөд,
Эмдэл шэнжэ ууган Халюутаа
Эльгэн соогоо үршөөнэлди.

*Доодо-Ивалга тоонтомнай
Дорюун зоной эхэ нютаг,
Тооһогүйхэн гуламтамнай
Тобойн хэзээш энхэ байдаг.
Тобойн хэзээш энхэ байдаг.*

2005 оной хоёрдугаар нара

Гуниг зугаа шэбэнээд
Гулгана жэгтэй сээжэнээм,
Гурбан сагай хүлгөөн соо
Гунханаб ойлгыш, инагни.

*Намжаа нангин таламни
Наран дороо хэргэхэ,
Налгай тангил хабамни
Наһан соогоо энхэрхэ.*

Булаг аршаан дэбэрээд
Бурьялна домтой эхинһээ,
Булган талын шэнжээ соо
Буянтайб дуулыш, инагни.

*Намжаа нангин таламни
Наран дороо хэргэхэ,
Налгай тангил хабамни
Наһан соогоо энхэрхэ.*

Зориг ханаан бадараад
Зорино согтой урагшаа,
Золто хубиин залаа соо
Зошолхоб найдыш, инагни.

*Намжаа нангин таламни
Наран дороо хэргэхэ,
Налгай тангил хабамни
Наһан соогоо энхэрхэ.*

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай

ХЭБЭД НОМИН ХЭЖЭНГЭ

Уула гүбээгээр
Унан голоороо арюухан,
Уужам талаараа
Уран солоороо дорюухан

*Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай*

*Хэтын үршөөлтэй
Хэбэд номин Хэжэнгэ,
Хэндэш үлзүтэй
Хэшэг нангин гуламта.*

Аажам байдалаар
Аза хабаараа сэнтэйхэн,
Аймаг айлаараа
Ажал шэнжээрээ эбтэйхэн

*Хэтын үршөөлтэй
Хэбэд номин Хэжэнгэ,
Хэндэш үлзүтэй
Хэшэг нангин гуламта.*

Дээдын заяагаар
Дэлгэр угаараа үрээхэн,
Дээжэ дураараа
Дэмжэн золоороо хүлээхэн

*Хэтын үршөөлтэй
Хэбэд номин Хэжэнгэ,
Хэндэш үлзүтэй
Хэшэг нангин гуламта.*

2005 оной табигдугаар һара

ТҮРЭЛ МОЗОЙМНАЙ

ᠲᠦᠷᠡᠯ ᠮᠣᠵᠣᠶᠢᠮᠠᠨᠠᠢ

Энгэр эльбээ нараанта
Эгээл түрэл Мозоймнай,
Эртын ургы тахиһан
Эзэн түшэг тоонтомнай.

*Хэшэг үлзы залааш
Хээрын жаргал золгоош,
Сагаан харгым урасхаал
Сагай нангин дурасхаал.*

Арын Горхоор даллаһан
Ангаар шэмэг Мозоймнай,
Аршаан элшээр нарлаһан
Амин хүлдэ зоноймнай.

*Хэшэг үлзы залааш
Хээрын жаргал золгоош,
Сагаан харгым урасхаал
Сагай нангин дурасхаал.*

Дунда Горхоор сахилһан
Дуунайм эхин Мозоймнай,
Дуугай холоо аялһан
Дуран, хүсэл золоймнай.

*Хэшэг үлзы залааш
Хээрын жаргал золгоош,
Сагаан харгым урасхаал
Сагай нангин дурасхаал.*

2005 оной арбанхоёрдугаар нара

УШХАЙТАМНАЙ, АМАР САЙН!

Залгаа харгын дэлисээрээ
Замай холы үрэн угтаад,
Залаатынгаа үбэр дээрээ
Заяа, жаргал үршөөн урлаа.

*Уг гарбалайм унги тоонто
Ушхайтамнай, амар сайн!
Улад зонойм үлгы найжа
Ушхайтамнай намжар байн.*

Сэгээн Хуһаар, Ажалшаараа
Сэлгээн тала үлзы дэлгээд,
Сагаан хургы нютагаараа
Сарюун эзэд эбтэй дэгжээ.

*Уг гарбалайм унги тоонто
Ушхайтамнай, амар сайн!
Улад зонойм үлгы найжа
Ушхайтамнай намжар байн.*

Хангай зулгы Хэжэнгээрээ
Халуун сэдхэл жэгтэй хэргээд,
Харюу зузаан хэшэгээрээ
Хабаар бардам сэнтэй нэнгээ.

*Уг гарбалайм унги тоонто
Ушхайтамнай, амар сайн!
Улад зонойм үлгы найжа
Ушхайтамнай намжар байн.*

Баяр манаад соройгоо
Бархан, Ихаад байсанууд,
Баян талаа тохойлоо
Баргажан, солгёо голнууд.

Хүгжэмынь
Б. Наранбаатарай

*Хургы дайдаа тахиһан
Хурамхаамнайл үрээлтэй,
Хушуун зоноо заяаһан
Хурамхаамнайл үлзытэй.*

Алла, Хүнтэй, Аргатаар
Алтан тарьян буурсаглаа,
Аза Гааргаа, Элһеэ
Амгалан сагнай жэгнээ.

*Хургы дайдаа тахиһан
Хурамхаамнайл үрээлтэй,
Хушуун зоноо заяаһан
Хурамхаамнайл үлзытэй.*

Сэдэн Соодойн Багшынгаа
Сэсэн нургаал найжалаад,
Сэсэг үлзы нютагнай
Сэгнэжэл жаргал даллаа.

*Хургы дайдаа тахиһан
Хурамхаамнайл үрээлтэй,
Хушуун зоноо заяаһан
Хурамхаамнайл үлзытэй.*

УУРАГ ТООНТО УГНААСАА

Хизаар холын аянһаа
Харихадамни нютагаа
Халмаа нууртай холбоо гуламтам
Харагданалши зулгыгаар.

*Уян бэеым тэниилгээш
Уураг тоонто Угнаасаа,
Буян, хэшэг тэнсүүлээш
Буурал найжа Угнаасаа.*

Дорюун үлзы Шэлбэнгээ
Дахин һанални бусаһаар,
Добуун суутай золгоо таладам
Домоглохолди зугаалһаар.

*Уян бэеым тэниилгээш
Уураг тоонто Угнаасаа,
Буян, хэшэг тэнсүүлээш
Буурал найжа Угнаасаа.*

Уряал нангин Угнаасаа
Уярхадамни намайгаа
Угай түүхын үлгы газартам
Угтан даллаалши налгайгаар.

*Уян бэеым тэниилгээш
Уураг тоонто Угнаасаа,
Буян, хэшэг тэнсүүлээш
Буурал найжа Угнаасаа.*

Мэлзэн зээрдым табилуур
Мэнэн шэжэр таханууд
Мүнхэ дайдаар уряалаа,
Мүрым хэблэн дууряагаа.

*Дурым шэбшэн зурыһан
Дуугай намжар харгынууд,
Дурсан шамай хурылһан
Дуунайм ганжар үлгынүүд.*

Ульгам хээрэйм сахилуур
Уран хүдэр таханууд
Урма найраар хүхээгээ,
Угым дүнгэн түүрээгээ.

*Дурым шэбшэн зурыһан
Дуугай намжар харгынууд,
Дурсан шамай хурылһан
Дуунайм ганжар үлгынүүд.*

Хүлэг суугайм зэдэлүүр
Хүжэ мүнгэн таханууд,
Хүтэл зайгаар дабуулаа,
Хүнэй жаргал найруулаа.

*Дурым шэбшэн зурыһан
Дуугай намжар харгынууд,
Дурсан шамай хурылһан
Дуунайм ганжар үлгынүүд.*

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай

УЯН ЗАЛАА АЛТАРГАНА

Ган гасуур халхиндаа,
Гал дүлэн нарандаа,
Гол уһан ольбондоо
Гомдоол үгыш оһолдоо.

*Уужам тунга дайдымнай
Уян залаа алтаргана
Ууган тулга хайрымнай
Уряал залаад амаршална.*

Хүр хүдөө таладаа,
Хүг ногоон набшадаа,
Хун шара сэсэгтээ
Хубяар заяанш элшэтэй.

*Уужам тунга дайдымнай
Уян залаа алтаргана
Ууган тулга хайрымнай
Уряал залаад амаршална.*

Саб хүрээ толондоо,
Сан хүжэ охиндоо,
Саг үе хаһадаа
Сахяад эблээш Буряадаа.

*Уужам тунга дайдымнай
Уян залаа алтаргана
Ууган тулга хайрымнай
Уряал залаад амаршална.*

Саһан жаншаар гоёоһон,
Шастиин Үндэр түшэлгэтэй,
Багым наһаар тохёоһон
Байсын Хүтэл үгсэлгэтэй.

Хүгжэмынь
Б. Наранбаатарай

*Угайм замай дүрөө дээр
Угтан дохёош Лугшахаан,
Эхын жалгын хүбөө дээр
Эблэн зохёош Лугшахаан.*

Бүгтэр голоор хаяалһан
Бүтүү талам жаргалан даа,
Буян ашаар заяаһан
Бушуу хаһам Баргажан даа.

*Угайм замай дүрөө дээр
Угтан дохёош Лугшахаан,
Эхын жалгын хүбөө дээр
Эблэн зохёош Лугшахаан.*

Алдар солоор магтуулаа
Агуу нүхэд нютагтамнай,
Арад зоноор тахюулаа
Арюун хүзэг Гульмаагтамнай.

*Угайм замай дүрөө дээр
Угтан дохёош Лугшахаан,
Эхын жалгын хүбөө дээр
Эблэн зохёош Лугшахаан.*

ЗҮРХЭНЭЙ ДУУН

Зүгэй холы нэтэлээд,
Зүрхэнэй дуунууд эдэлээ.
Хүнэй солы энхэрээд,
Хүгжэмэй уряал эршэлээ.

Хүгжэмьнь
Б. Шойдоковой

*Сагай дүрбэн хаһаараа
Сахин элшээ мандаарай,
Налгай дүнгэн хабаараа
Нангин шэнжээ залаарай.*

Зоной харгы шэмэглээд,
Зоримгой дуунууд доһолгоо.
Золой үлзы хэшэглээд,
Золгохын зугаа домоглоо.

*Сагай дүрбэн хаһаараа
Сахин элшээ мандаарай,
Налгай дүнгэн хабаараа
Нангин шэнжээ залаарай.*

Үүрэй Солбоор мүшэтөөд,
Үеымнай дуунууд дэлбэрээ.
Үреэл зулгы мүнхэлөөд,
Үйлымнай заяа дэнзэлээ.

*Сагай дүрбэн хаһаараа
Сахин элшээ мандаарай,
Налгай дүнгэн хабаараа
Нангин шэнжээ залаарай.*

2006 оной арбадугаар һара

«БУРЯД ҮНЭН» СОНИМНАЙ

ᠪᠦᠷᠢᠶᠠᠳᠤ ᠡᠨᠡᠨ

Ага, Зэдэ, Захаамин
Аха, Муя, Баргажандаа
Аян жэгдээр зорёошо
Аза «Буряд үнэмнай».

Хүгжэмынь
Б. Наранбаатарай

*Үдэр бүри маанартаа
Үндэр үгөө заяагааш,
Үзэл шэди дугаартаа
Үнэн зүбөөр уряалааш.*

Хойто-Байгал, Ярууна
Хори, Хяагта, Хэжэнгэдээ
Ходо урмаа залааша
Хошон зугаа сонимнай.

*Үдэр бүри маанартаа
Үндэр үгөө заяагааш,
Үзэл шэди дугаартаа
Үнэн зүбөөр уряалааш.*

Түнхэн, ниислэл Улаан-Үдөөрөө
Түшэг олон нютагаараа
Түрэл хэлээ үреэгшэ
Түүхын холбоо «Үнэмнай».

*Үдэр бүри маанартаа
Үндэр үгөө заяагааш,
Үзэл шэди дугаартаа
Үнэн зүбөөр уряалааш.*

2006 оной арбадугаар һара

АЛАЙРАЙМ АЙМАГ

Табяад айл, нютагууднай
Талын зоной зол жаргал,
Таряан хэшэг, адуу малаа
Тахяа юм даа Үбгэдөөрөө.

*Ами наһым тэнхээһэн
Алайрайм аймаг, мэндээ,
Аза хабым дэлгээһэн
Алайрайм аймаг сэнтэй.*

Аляа Нууд, Ангарынгаа
Агуу замай бэлшэр дээр
Абай хүсэл залуушуулнай
Арюун юм даа заяагаараа.

*Ами наһым тэнхээһэн
Алайрайм аймаг, мэндээ,
Аза хабым дэлгээһэн
Алайрайм аймаг сэнтэй.*

Олзын найр — ажалаарнай
Олон угай Хүтэлиг,
Орьёл Бахтай, гүн дайданууд
Олгоо юм даа жаргалымнай.

*Ами наһым тэнхээһэн
Алайрайм аймаг, мэндээ,
Аза хабым дэлгээһэн
Алайрайм аймаг сэнтэй.*

Ажалша тайбан Алайраймнай
Амин хүршэ айлнууд сооһоо
Ашата найдал гуламтамнай
Азалан тэгшэ угтаал даа.

Хүгжэмынь
Б. Шойдоковой

*Нараараа жэгнүүлхэн
Наринхаа гарбалтайб,
Наһаараа тэгүүлхэн
Нариндаа жаргалтайб.*

Толото дуулим Энгэрэйнгээ
Тохом эрмэг байсаар дүүлээд,
Тоһожо буурал Үбгэнэйнгөө
Толидол элшэ хүртөөб даа.

*Нараараа жэгнүүлхэн
Наринхаа гарбалтайб,
Наһаараа тэгүүлхэн
Нариндаа жаргалтайб.*

Нараанша тайлган, Дорготынгоо
Наба хэшэг дээжээр найрлаад,
Аршаанта дайда, Хүед голойнгоо
Арзадал шэмэ ханааб даа.

*Нараараа жэгнүүлхэн
Наринхаа гарбалтайб,
Наһаараа тэгүүлхэн
Нариндаа жаргалтайб.*

*Наһаараа тэгүүлхэн
Нариндаа жаргалтайб.*

Хүжэ дэлгэр Баунтын
Хүдөө хээгүүр намжаараа,
Хүхэ сэнхир Витимэй
Хүбөө дээгүүр сууряатаа.

*Морин агтаар найрлахан
Можо хубиин золтой,
Модон захаар байрлахан
Молор минии Монгой.*

Сарам энгэр Бугундын
Сагаан дабаан нэмжыгээ,
Сасаг хоёр Амалат
Сагай аашаар хээлээтэй.

*Морин агтаар найрлахан
Можо хубиин золтой,
Модон захаар байрлахан
Молор минии Монгой.*

Тоором, Байса, Жэбхээхээр
Тоглоо дуумнай хэбээрээ,
Тоонто найжа нютагнай
Толлоо суугаа дээжээрээ.

*Морин агтаар найрлахан
Можо хубиин золтой,
Модон захаар байрлахан
Молор минии Монгой.*

Зүрьюу орьёл Саяанай
Зүрхэн сээжээр жэгнүүлжэ,
Зүдхүү ноёд заяанай
Зүргэ хээгээр шэбшүүлхэн

*Ахамнай — үлгы тоонтомнай
Альган дээрээ бөөмэйлөө,
Ахамнай — үлзы нютагнай
Алтан дээжээ үршөөгөө.*

Аршаан номин хизаарай
Аза тайгаар үргүүлжэ,
Аяар долгин дабаанай,
Аян зайгаар зүдхүүлхэн

*Ахамнай — үлгы тоонтомнай
Альган дээрээ бөөмэйлөө,
Ахамнай — үлзы нютагнай
Алтан дээжээ үршөөгөө.*

Буряад омог угсаатай
Булам айлаар суурхуулжа,
Уряал, домог, зугаатай
Улад найжаар дурлуулхан

*Ахамнай — үлгы тоонтомнай
Альган дээрээ бөөмэйлөө,
Ахамнай — үлзы нютагнай
Алтан дээжээ үршөөгөө.*

ДУРАН, ИНАГ ДУРАН

Омог залуу наһан,
Олон харгын бэлшэр
Олгоо юм гү,
золгоо юм гү
Охин сасуу инагым?

*Дуран, инаг дуран
Дуулан ерээ,
Дуудан шэрбээ.
Дүлэн, шимэл дүлэн
Дүүрэн нэрбээ,
Дүүлин шэбишээ.*

Эжэл алая хүсэн,
Эзэн хаһын шэмэг
Эрьеэ юм гү,
нэнгээ юм гү
Эршэ зугаа һаналым?

Урам халуун энгэр,
Уран хабын хэшэг
Угтаа юм гү,
туршаа юм гү
Урма заяа жаргалым?

*Дуран, инаг дуран
Дуулан ерээ,
Дуудан шэрбээ.
Дүлэн, шимэл дүлэн
Дүүрэн нэрбээ,
Дүүлин шэбишээ.*

Зол жаргалай эхиие
Золгохо заяамни
Зохидхон нүхэдэйм
Зорюулхан үрээл гээ.

*Таниһан инагни,
Тахиһан дурамни
Жэнтэйхэн зүрхөөрөө нэнгэжэ,
Жэгтэйхэн үгөөрөө шэнгэжэ,
Дахуулһан шэдишем таагаарай,
Даруухан шэггем таалаарай.*

Хун шубуудай солые
Хурылха зугаамни
Хурсахан бодолойм
Хушуурһан уряал гээ.

Дабталга

Уг гарбалай замые
Урлаха халаамни
Урмахан зоригойм
Уряалһан талаан гээ.

*Таниһан инагни,
Тахиһан дурамни
Жэнтэйхэн зүрхөөрөө нэнгэжэ,
Жэгтэйхэн үгөөрөө шэнгэжэ,
Дахуулһан шэдишем таагаарай,
Даруухан шэггем таалаарай.*

НАҢАНДАА СЭНГЭХЭЛШИ

Урихан хабарай
Ургылһан хаһаар
Ушарһан инагни
Угтаарай даа,
Уярһан сагаарни
Уулзаарай даа.

*Би шамайгаа хүтэлхэлби,
Би налайгаад хүхихэлби.
Шим намхандаа нэнгэхэлши,
Шим наһандаа сэнгэхэлши.*

Элитэл нажарай
Эбхэрһэн шэдеэр
Эжэлһэн дурамни
Эрьеэрэй даа,
Эелдэр хабаарни
Ээмлээрэй даа.

Дабталга

Харихал намарай
Хагдарһан үеэр
Ханилһан гансамни
Хараарай даа,
Хаялгал наһаарни
Хайрлаарай даа.

*Би шамайгаа хүтэлхэлби,
Би налайгаад хүхихэлби.
Шим намхандаа нэнгэхэлши,
Шим наһандаа сэнгэхэлши.*

Дуугайхан уряалайш оньһо тахяад,
Дурсаал хаб даа, гамтай.
Дулаахан уралайш ольһо таняад
Дурлаал хаб даа, галтай.

*Дабаан, олон дабаан
Даллан урдам эбхэрээ,
Дуран, охин дуран
Дурдан сугтам энхэрээ.*

Шуумайһан захяагайш эльбэ шэдеэр
Шургаал хаб даа, жэгтэй,
Шумууһан аягайш дэльбэ эхеэр
Шунгаал хаб даа, жэнтэй.

*Дабаан, олон дабаан
Даллан урдам эбхэрээ,
Дуран, охин дуран
Дурдан сугтам энхэрээ.*

Суутайхан зоригойш эршэ һэлеэд,
Сугтаал хаб даа, золтой.
Зугаахан сэдхэлэйш элшэ дэлеэд
Зубшаал хаб даа, согтой.

*Дабаан, олон дабаан
Даллан урдам эбхэрээ,
Дуран, охин дуран
Дурдан сугтам энхэрээ.*

ҮҮРЭЙ ТОЛОН САЙХАЛ ДАА

Үндэр майхан тэнгэрийн
Үбсүү шэмэн туяараа,
Үнгэ найхан хэлбэрийн
Үглөө бүхэн уряалаа.

*Үзэл найдал хэлюүлхэн
Үүрэй солбон байхал даа,
Үдэр дайда хэрюүлхэн
Үүрэй толон сайхал даа.*

Тэмсэл хайбан дабхисын
Тэршээ хүсэл заяагаа,
Тэгшэ тайбан Дангинын
Тэнхээ гэрэл хаяалаа.

*Үзэл найдал хэлюүлхэн
Үүрэй солбон байхал даа,
Үдэр дайда хэрюүлхэн
Үүрэй толон сайхал даа.*

Эржэн гайхал Юртэмсын
Элшээр дуран тахюулаа,
Элдэб байдал юрьесын
Эршээр уран сахюулаа.

*Үзэл найдал хэлюүлхэн
Үүрэй солбон байхал даа,
Үдэр дайда хэрюүлхэн
Үүрэй толон сайхал даа.*

Холын замые хэмжээд
Хотон айлаа ханааб залгаа,
Холбоо сагые дэмжээд
Ходол яарааб гансал шамдаа.

*Дурдан байгыш инагни
Дуудан согтой тэгүүлнэб,
Дурлан найдыш гансамни
Дуулан золтой сэнгүүлхэб.*

Хабын хүсье шэбшээд
Хатан дайдаа тахяаб зандаа,
Харбаа үгые шэгшээд
Халан найдааб гансал шамдаа.

*Дурдан байгыш инагни
Дуудан согтой тэгүүлнэб,
Дурлан найдыш гансамни
Дуулан золтой сэнгүүлхэб.*

Утын наһые жэгнээд
Уран хайраа хиилээб намжаа,
Ургы талые шэнжээд
Угтан ниидээб гансал шамдаа.

*Дурдан байгыш инагни
Дуудан согтой тэгүүлнэб,
Дурлан найдыш гансамни
Дуулан золтой сэнгүүлхэб.*

ДУРАН, ЮУНДЭ ЗОБООГООБШИ?

Үдэр хүниие тоолон
Үнгэргөөб шамайл хүлээжэ,
Үнэн бурууе ноолон
Үндэрлөөб гамтайл үрээжэ.

*Дуран, юундэ зобоогообши,
Дуран, юундэ холодообши?
Дуун найдал хоёрни
Дуудан байгыш золымни.*

Энгэр, арые дүүлин
Эрмэлзээб харайн хаяалжа,
Эдир залууе дүйлэн
Энхэрлээб харбайн заяажа.

*Дуран, юундэ зобоогообши,
Дуран, юундэ холодообши?
Дуун найдал хоёрни
Дуудан байгыш золымни.*

Хүтэл холые дуулан
Хүгжэмдөөб налайн зохёожо,
Хүдэр олые дууһан
Хүндэлөөб налгайл гоёожо.

*Дуран, юундэ зобоогообши,
Дуран, юундэ холодообши?
Дуун найдал хоёрни
Дуудан байгыш золымни.*

Марташагүй үдэр хүнинүүд
Манан орьёлоор үнгэрнэ,
Мандахан үнэн нүхэдүүд
Магтан энхэрээд дүнгэлсэнэ.

*Элинсэгэйм хүбшэргэй
Эсэгийн найдал зол заяан
Энхэ тайбан хүсэлэй
Эрдэнийн зула болуужан.*

Бусадаггүй үе наһамнай
Бухан юрьенээр алдарна,
Булагтал эхын азамнай
Буян эблэнээр дахалсана.

*Элинсэгэйм хүбшэргэй
Эсэгийн найдал зол заяан
Энхэ тайбан хүсэлэй
Эрдэнийн зула болуужан.*

Залиршагүй үзэл хаһамнай
Замби эрьенээр толорно,
Забдахан үсэд хаһамнай
Залан эмгэрээд домоглоно.

*Элинсэгэйм хүбшэргэй
Эсэгийн найдал зол заяан
Энхэ тайбан хүсэлэй
Эрдэнийн зула болуужан.*

ДЭЭДЫН ҮҮЛДЭ ШАЛСААНА

Дэлгэр Хэжэнгын хангайда
Дэмжэн, хэмжэн харбайжа,
Дээдын хүлдэ Буурал Шалсаана
Дээжэ хэшэг, жаргал заяана.

*Буурал баабай Шалсаана
Бултыемнай хайрладаг,
Буудал даамай багтаажа
Буряадыемнай найжалдаг.
Ом маани бад ме хум.*

Убһаг тэнгэрийн магнайда
Урлан, тэмсэн шармайжа,
Ууган шэди найдал Шалсаана
Уйдхар хара уршаг һалгаана.

*Буурал баабай Шалсаана
Бултыемнай хайрладаг,
Буудал даамай багтаажа
Буряадыемнай найжалдаг.
Ом маани бад ме хум.*

Түбшэн сэдхэлэй нармайда
Түншэ зориг шангаажа,
Түүхын элшэ аажам Шалсаана
Дүүрэн баяр, буян амсаана.

*Буурал баабай Шалсаана
Бултыемнай хайрладаг,
Буудал даамай багтаажа
Буряадыемнай найжалдаг.
Ом маани бад ме хум.*

Аглаг Алханын элшэтэй
Арюун дайдын альган дээрэ,
Аялга дуунай хүгжэм соо
Аза жаргал үрээн байдаг

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай

Онон хатан хүбөөтэй
Олон хадаар түшэлгэтэй,
Орон дэлхэйн заяаһан
Оюун нангин Агамнай.

Элдин Могойтоо, Дулдаргаа
Эбэй найдал түб аймагаа,
Эрдэни хайрын мандал соо
Эзэн хүлдэ гэгээн даадаг

Онон хатан хүбөөтэй
Олон хадаар түшэлгэтэй,
Орон дэлхэйн заяаһан
Оюун нангин Агамнай.

Алдар солотой харгыгаар
Агуу найман эсэгынгээ,
Ашата найжа угые
Ажал, хэшэг дэлгээн суурхаг.

Онон хатан хүбөөтэй
Олон хадаар түшэлгэтэй,
Орон дэлхэйн заяаһан
Оюун нангин Агамнай.

Орон дэлхэйн заяаһан
Оюун нангин Агамнай.

ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛАГШАДАЙ ГИМН

Эмгэн буурал наһамнай
Эдир залуу хаһамнай,
Эсэхэ, эбэрхэ гэнэтэй
Эмнүүлдэг, заһардаг шэдитэй.

*Арга домоо эблүүлһэн
Ажалтайбди, жаргалтайбди,
Анхаралтай абарһаар
Арад зондоо хүндэтэйбди.*

Үргэн дайда нютагтаа
Үхибүүдээ, хүгшэдөө
Үзэхэ, дүнгэхэ шадалтай
Үрээдэг, эмшэлдэг хаһамнай.

*Арга домоо эблүүлһэн
Ажалтайбди, жаргалтайбди,
Анхаралтай абарһаар
Арад зондоо хүндэтэйбди.*

Урма найдал, энхые
Урин зугаа золые
Уриха, урлаха оншотой
Ухаалһан мэргэжэл солоннай.

*Арга домоо эблүүлһэн
Ажалтайбди, жаргалтайбди,
Анхаралтай абарһаар
Арад зондоо хүндэтэйбди.*

ХЭЖЭНГЫН ЭЛҮҮРЫЕ
ХАМГААЛАГШАДАЙ ГИМН

ᠬᠡᠵᠡᠨᠭᠢᠨ
ᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠢᠶᠡ
ᠬᠠᠮᠭᠠᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠳᠠᠢ
ᠭᠢᠮᠨ

Хэшэг зүргэ харгытай
Хэды олон эмшэдэй
Хэтын үндэр ханаанай
Хэбэд номхон Хэжэнгэмнай.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Элүүр энхые сахижа
Эрхы дээрээ тэнхээдэг,
Эзэн хүлдэ хабамнай
Эди шэди ажалнай.*

Үбшэн, оһол, уршагтай
Үдэр хүни тэмсэхээр,
Үлзы шадал заяаһан
Үсэд мэргэн эмнэлгэмнай.

*Элүүр энхые сахижа
Эрхы дээрээ тэнхээдэг,
Эзэн хүлдэ хабамнай
Эди шэди ажалнай.*

Радость моя Кижинга
Лелеешь всех добротой,
Наши сердца навсегда
Будут верны клятве святой.

У людей здоровье, чтоб беречь,
Тепло души отдаем,
Веру у больных вновь зажечь
Счастье в борьбе мы куём.

*Элүүр энхые сахижа
Эрхы дээрээ тэнхээдэг,
Эзэн хүлдэ хабамнай
Эди шэди ажалнай.*

2007 оной арбанхоёрдугаар һара

Ноён уула, Загаһата
Номин талын хүлдэнүүд,
Номо һуршын зэдэлгээтэ
Номгон Хялын бүргэдүүд
Ногоон хизаар сахинхай.

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай

*Аза зугаа наһанайм
Аян холы тахиһан
Ага, Могойтын шүнтэй
Альган Сагаан Шулуутай.*

Обоо Мэлхэйтэ, Мойһото
Орон дээдын адиснай,
Олон булаг, Бульдируута
Охин сагай амимнай
Оюун наһым үргэнхэй.

*Аза зугаа наһанайм
Аян холы тахиһан
Ага, Могойтын шүнтэй
Альган Сагаан Шулуутай.*

Намжаа малай хүрэглөөшэ
Найман угай тоонтомнай,
Улад зоноор хүндэмүүшэ
Урин дулаан үлгымнай
Уряал хэзээш дэлгэнхэй.

*Аза зугаа наһанайм
Аян холы тахиһан
Ага, Могойтын шүнтэй
Альган Сагаан Шулуутай.*

*Ага, Могойтын шүнтэй
Альган Сагаан Шулуутай.*

Урда, дунда, хойто Ага
Улад олым холбон сахидаг,
Аршаанта, Мунханта хангал
Аза солым золгон тахидаг.

*Сагаан харгымни эхин
Сахюуртамнай мэндэ амар,
Заяан хүлдымни эзэн
Сахюуртамнай энхэ намжар.*

Даша-Балбар, Пүнсэг Обоо
Дабаан наһым дүнгэн заладаг,
Хаба шадал, үндэрхэн бодол
Хаһа сагым үргэн ханадаг.

*Сагаан харгымни эхин
Сахюуртамнай мэндэ амар,
Заяан хүлдымни эзэн
Сахюуртамнай энхэ намжар.*

Бэлшэр Сагаан, түргэн горход
Дэлгэр талым сүршэн хонодог,
Бэрхэ Хүбдүүд, Хуасайм отог
Бэшэ угайм түшэг болодог.

*Сагаан харгымни эхин
Сахюуртамнай мэндэ амар,
Заяан хүлдымни эзэн
Сахюуртамнай энхэ намжар.*

*Заяан хүлдымни эзэн
Сахюуртамнай энхэ намжар.*

ТУГШАМНАЙ — ҮЛЗЫ НАЙЖАМНАЙ

Онон хатан, холбоо горхонууд
Олбог намжар Обоо хаданууд,
Олон манай зүрхэн соо жэргээ
Оюун замай үргэл соо нэргээ.

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевтай

*Тугшамнай — үлзы найжамнай
Тулгам бэлэйш заяандам,
Тугшамнай — үлгы дайдамнай
Туршан дэлээш ханаандам.*

Хайлааһата, Яамын булангууд,
Харганааша, Үндэр гүбээнүүд,
Хамаг угай нэшхэл соо эрьеэ
Халюун сагай хүгжэм соо нэрьеэ.

*Тугшамнай — үлзы найжамнай
Тулгам бэлэйш заяандам,
Тугшамнай — үлгы дайдамнай
Туршан дэлээш ханаандам.*

Тугшан хүлдэ, хүрээ гуламта
Туйлан энхэ хүгжэм хурылаад,
Туха хэмтэй жаргал соо угтаа,
Туяа жэнтэй мандал соо ургаа.

*Тугшамнай — үлзы найжамнай
Тулгам бэлэйш заяандам,
Тугшамнай — үлгы дайдамнай
Туршан дэлээш ханаандам.*

2008 оной нэгэдүгээр һара

ᠨᠠᠩᠭᠢᠨ ᠰᠢᠳᠤᠲᠡᠭᠦᠨ
ᠲᠡᠭᠡᠨ ᠲᠡᠭᠡᠨ
ᠲᠡᠭᠡᠨ ᠲᠡᠭᠡᠨ

Аймаг заха Хасууртай
Айраг хадаг залууртай,
Айлнууд хүршэ сэнтэйхэн
Байхан гэгшэл эбтэйхэн.

*Набша ногоон тойромнай
Нангин шүтөөн тоонтомнай,
Наһым золгоод зулгы даа
Наран дороо мүнхэл даа.*

Майхан хэшэг дэлгээтэй
Майла энгэр Эреэндээ,
Дайсан, гэнэ зайлуулхан
Дайдын эзы тахюулхан

*Набша ногоон тойромнай
Нангин шүтөөн тоонтомнай,
Наһым золгоод зулгы даа
Наран дороо мүнхэл даа.*

Найлан булаг аршаанаар
Найхан элшэ талаараа,
Найжа угым хануулхан
Найдал холы зорюулхан

*Набша ногоон тойромнай
Нангин шүтөөн тоонтомнай,
Наһым золгоод зулгы даа
Наран дороо мүнхэл даа.*

Үглөө наранаар уряалаад
Үндийнэн жэлнүүднай,
Үршөөл шадалаар заяаһан
Үлгы сэсэрлигнай.

*Зулгы зосоом ханагдаа
Зула гэрэл «Улаалзай»,
Зундаа, үбэлдөө зандаа
Дурам эндээл, «Улаалзай»!*

Сугтаа баяраар үрээлгээд
Сугларһан жагсаалнай,
Суртаал бэлигээр хүрээлһэн
Субаа урин сагнай.

*Зулгы зосоом ханагдаа
Зула гэрэл «Улаалзай»,
Зундаа, үбэлдөө зандаа
Дурам эндээл, «Улаалзай»!*

Дэгжээ наһамнай дахуулаад
Дэлбэрэн үндыгөө,
Дэмжээл, хургаалар арюулһан
Дэлюун уран замнай.

*Зулгы зосоом ханагдаа
Зула гэрэл «Улаалзай»,
Зундаа, үбэлдөө зандаа
Дурам эндээл, «Улаалзай»!*

*Зундаа, үбэлдөө зандаа
Дурам эндээл, «Улаалзай»!*

Баян Сүмбэр, нухайта
Баран суута тахилнууд,
Худан Сагаан, Хүсөөтэ
Хургы уужам газарнууд
Хуры нангин уряалаа.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Элдин талын энгэр шэмээд
Эблэн сахидаг Заганаһатам,
Эхын зулгы сэдьхэл мэтээр
Эрбен ханадаг Заганаһатам.*

Атар хүрэг адуу мал
Аза хайрын хэшэгнай,
Аян холбоо буряад зон
Анда найжа эхимнай
Амин хүлдым заяагаа.

*Элдин талын энгэр шэмээд
Эблэн сахидаг Заганаһатам,
Эхын зулгы сэдьхэл мэтээр
Эрбен ханадаг Заганаһатам.*

Үбгэд хүгшэд налайжа
Үлзы тайлгын түшэгнай,
Үеын зугаа залуушуул
Үлгэн дайдын сэсэгнай
Үнэр жаргал үлгйдөө.

*Элдин талын энгэр шэмээд
Эблэн сахидаг Заганаһатам,
Эхын зулгы сэдьхэл мэтээр
Эрбен ханадаг Заганаһатам.*

ЭХЫН ЖАРГАЛ МАНДААРАЙ!

Юртэмсын элдэб хаһые
Юрьенэн сагаар дабагша
Юумын гамтай эжымнай
Юунһээш сэнтэй нангин даа.

*Хүнэй хубиин наһан соо
Хүсэл һайхан үрээл соо,
Эхын жаргал мандаарай
Эзэн хүлдэ байгаарай.*

Энхэрхын урин ёһые
Эльгэлэн зүбөөр тахигша
Эгээл мээхэй эжымнай
Эблээд мандаа тулгал даа.

*Хүнэй хубиин наһан соо
Хүсэл һайхан үрээл соо,
Эхын жаргал мандаарай
Эзэн хүлдэ байгаарай.*

Хүгшэрхын хүтэл харгые
Хүсэлэн нягтаар залагша
Хэтын һанаан эжымнай
Хэзээш элүүр ябаг даа.

*Хүнэй хубиин наһан соо
Хүсэл һайхан үрээл соо,
Эхын жаргал мандаарай
Эзэн хүлдэ байгаарай.*

*Эхын жаргал мандаарай
Эзэн хүлдэ байгаарай.*

Шэрүүн үбэл жабараар
Шэбэр, майлаа тэбэрээ,
Жэгүүр үзэл заһалаар
Шэбэн дайдаа нэмэрээ,
Шинии, минии хүлээһэн
Шиираг халаан тэхэрээ.

*Шэжэр мүнгэн харгытай
Шэнэ жэлээр амар сайн,
Шэмэг мургэл үлзүтэй
Шэди жэлээр амар сайн!*

Сагай хүлэг урасхаал
Саһан байраа эзэлээ,
Замай түшэг амисхаал
Залан хайраа һэбэлээ,
Намай, шамай хүхөөһэн
Найдал ханаан эдэлээ.

*Шэжэр мүнгэн харгытай
Шэнэ жэлээр амар сайн,
Шэмэг мургэл үлзүтэй
Шэди жэлээр амар сайн!*

Сагаан һарам удангүй
Сасаг зайгаа дабахал,
Сараа татан тухагүй
Сахил найраа залахал,
Сагаа, наһаа үрөөһэн
Сайхан заяан дэлихэл.

*Шэжэр мүнгэн харгытай
Шэнэ жэлээр амар сайн,
Шэмэг мургэл үлзүтэй
Шэди жэлээр амар сайн!*

ЭБЛЭН ШЭМЭДЭГ САГААЛГАН

Жаран жэлэй Рабжуун соо
Жаргал, зоболон хэмжүүртэй,
Арбан хоёр амирад соо
Алхам тодолон нэжүүртэй.

Хүгжэмынь
Б. Бальжинимаевай

*Дүрбэн сагай эрьюулгэ
Дүүрэн Мандал үргөөрэй,
Дүнишүүр мааниин элсүүлгэ
Дүүжэн жаргал дүнгөөрэй.*

Балин, галтай Дүгжүүбээр
Баршад холодон харюулдаг,
Сагаан нарын хуралнуудаар
Сахюусад голлон тахюулдаг.

*Дүрбэн сагай эрьюулгэ
Дүүрэн Мандал үргөөрэй,
Дүнишүүр мааниин элсүүлгэ
Дүүжэн жаргал дүнгөөрэй.*

Эхэ хизаар Буряадым
Эблэн шэмэдэг Сагаалган,
Эзэн хабаар зол жаргалым
Эбхэн нэмэдэг бурхадууд.

*Дүрбэн сагай эрьюулгэ
Дүүрэн Мандал үргөөрэй,
Дүнишүүр мааниин элсүүлгэ
Дүүжэн жаргал дүнгөөрэй.*

Сагаан нараар амар сайн,
Сахил хүндэшэ Сагаалган!

*Дүрбэн сагай эрьюулгэ
Дүүрэн Мандал үргөөрэй,
Дүнишүүр мааниин элсүүлгэ
Дүүжэн жаргал дүнгөөрэй.*

2009 оной хоёрдугаар нара

Һэлгээхэн сагаймнай амисхаал
Һэбхеэнһээ наашаа энхэрээ,
Һэрюухэн голоймнай урасхаал
Һэбшээндээ таашаан мэлмэрээ.

*Булаг аршаан Хурьгаднай
Бурьялан мүндэлһөөр зандаа,
Буян үршөөл нютагнай
Бултымнай дүнгэһөөр намжаа.*

Ургыхан Арымнай зэрэлгээн
Урмымнай найраар тэгшэлээ.
Уряалан Аршаамнай дэлбэрээд
Улсымнай хайраар эмшэлээ.

*Булаг аршаан Хурьгаднай
Бурьялан мүндэлһөөр зандаа,
Буян үршөөл нютагнай
Бултымнай дүнгэһөөр намжаа.*

Хүлгөөхэн угаймнай дурасхаал
Хүндымнай сээжээр шэнжэтэй,
Хүлээһэн зунаймнай хубисхаал
Хурьгадай дээжээр элшэтэй.

*Булаг аршаан Хурьгаднай
Бурьялан мүндэлһөөр зандаа,
Буян үршөөл нютагнай
Бултымнай дүнгэһөөр намжаа.*

ТООРОМ НУУРАЙ БУДАШХАН

Ухаа толгойн аршаантай
Уураг тоонто Гильбирэ,
Уряал талын харьяатай
Уулын дээжэ Баян гол
Улад зонойм шэмэг лэ.

*Тоором нуурай Будашхан
Толлон залгаа дэгжээрэй,
Тоомжо суугай урасхал
Тоглон намжаа дэмжээрэй.*

Бугааг хангайн үлзытэй
Буурал баабай Шэн(э)һэтэ,
Сагаан Шулуун үршөөлтэй
Саана дээдын шэбшэлгэ
Сахил холым хэшэг лэ.

*Тоором нуурай Будашхан
Толлон залгаа дэгжээрэй,
Тоомжо суугай урасхал
Тоглон намжаа дэмжээрэй.*

Рэгсэл Гомбын Обоотой
Ээрсэг хээрын Будашхан,
Эбтэй бүлын холбоотой
Ээмлиг мээхэй Хурамша
Энхэ золойм түшэг лэ.

*Тоором нуурай Будашхан
Толлон залгаа дэгжээрэй,
Тоомжо суугай урасхал
Тоглон намжаа дэмжээрэй.*

Боолон Түмэрhөө наашалхан
Джэргэ, Намаа хүдөөмнай,
Боори, Хүшэгээр наарлахан
Зэргэ аршаан үршөөлнай
Бодолойм дурсал хүбшэргэй.

Хүгжэмынь
П. Дамирановай

*Айл, гуламтым түшэг
Аймаг эхин Уланхаан,
Айраг, хадаг дэлгэжэ
Айлашадаа золгон дэгжээрэй.*

Уула, хүтэлhөө доошолhon
Улгана гол, Баргажан,
Уурал элшээ нөөсэлhэн
Уран жэнтэй Үмхэймнай
Уладайм сэдхэл эльбэнхэй.

*Айл, гуламтым түшэг
Аймаг эхин Уланхаан,
Айраг, хадаг дэлгэжэ
Айлашадаа золгон дэгжээрэй.*

Найжа энгэрhээ дээжэлhэн
Наран залаа Ягдагнай,
Найдал зоригым тээгэлhэн
Нангин шүтөөн үлгымнай
Наһанайм жаргал үргэнхэй.

*Айл, гуламтым түшэг
Аймаг эхин Уланхаан,
Айраг, хадаг дэлгэжэ
Айлашадаа золгон дэгжээрэй.*

АБАДААЛ ДОХИНОМ

Энгэр дээрээ бөөмэйлхэн
Эльгэ нимгэн эжйтэймни
Энэл болотор үргөөлта
Энхэ мэндээр дүнгөөлта.

Хүгжэмьнь
Б. Бальжинимаевай

*Алтанхан дэлхэйн жама ёһоор
Абадаал, абадаа дохином,
Алагхан зүрхэнэй сохисоор
Анханһаал, анханһаа шүтэнэм.*

Үлгы дайдын дээжэлхэн
Үлзы нангин наһанаймни
Үндын дэлитэр дэмжээлта,
Үршөөл намдаа шэбшээлта.

*Алтанхан дэлхэйн жама ёһоор
Абадаал, абадаа дохином,
Алагхан зүрхэнэй сохисоор
Анханһаал, анханһаа шүтэнэм.*

Аша зээгээ найжалһан
Арга шэди азатайлта,
Алхам хүсэлэн харгылжа
Алдар солоо дабтаалта.

*Алтанхан дэлхэйн жама ёһоор
Абадаал, абадаа дохином,
Алагхан зүрхэнэй сохисоор
Анханһаал, анханһаа шүтэнэм.*

2009 оной зургадугаар һара

ᠪᠤᠯᠠᠭ, ᠴᠢᠰᠠᠠᠨᠠᠭ ᠮᠠᠭᠲᠠᠨᠠᠭ

Улаанхан Хадаһаа туяржа,
Үреэлтэ нарамнай дэгжэнэ.
Уряалхан Хүндыһөө хаяалжа,
Үлзытэ, Захамнай жэргэнэ.

*Булаг, Чисаанаа магтаһаар
Бултадаа нэнгэн дохинобди,
Уран жаргалаа дабтаһаар
Уладаа дэмжэн зоринобди.*

Сагаануур, Үүлэн-Хаан хурылжа,
Сагаалма Толгоймнай угтана.
Сарьяахан Урда гол ургылжа,
Сараанта, Мозоймнай дурсана.

*Булаг, Чисаанаа магтаһаар
Бултадаа нэнгэн дохинобди,
Уран жаргалаа дабтаһаар
Уладаа дэмжэн зоринобди.*

Хэтынхэн нютагаа заяалжа,
Хэмжээтэ наһамнай дабшана.
Хэшээлхэн ажалаа залаалжа,
Хэлсээтэ үемнай даллана.

*Булаг, Чисаанаа магтаһаар
Бултадаа нэнгэн дохинобди,
Уран жаргалаа дабтаһаар
Уладаа дэмжэн зоринобди.*

БУЛАГНАЙ ЗУЛГЫ ДАА

Жаргаланта, Хүнды, Толгоймнай
Жабхалан замай гороо соо,
Дурасхаалта үлзы Мозоймнай
Дурлахал сагай намаа соо
Дулаахан хэзээш ханагдаа.

*Булжамуур шубуудай жэргэдэг
Булагнай залгаахан зулгы даа,
Буряадхан угуудай хэргэдэг
Буусамнай намжаахан үлгы даа.*

Улаан-Хада, Урда-Голоймнай
Убһагхан шэнжээ үрээл соо,
Урасхаалта харгы дабаамнай
Угтахал зүгэй хүрээ соо
Уряалан мүнөөш миралзаа.

*Булжамуур шубуудай жэргэдэг
Булагнай залгаахан зулгы даа,
Буряадхан угуудай хэргэдэг
Буусамнай намжаахан үлгы даа.*

Харгаанһата, Сагаа нуураймнай
Хангалхан тохой туяа соо ,
Харилсаата заяа суугаймнай
Ханилхал шарай зугаа соо
Халуухан хаһаар сэсэглээ.

*Булжамуур шубуудай жэргэдэг
Булагнай залгаахан зулгы даа,
Буряадхан угуудай хэргэдэг
Буусамнай намжаахан үлгы даа.*

ЭНХЭ ТАЙБАН АМИДХААША

ᠡᠨᠬᠡ ᠲᠠᠶᠪᠠᠨ ᠠᠮᠢᠳᠬᠠᠭᠠᠰᠢᠶ᠋ᠠ

Ага голой хүбөө дээр
Ами наһым угтаһан,
Үлиртынгөө үршөөл соо
Үеын жаргал урлаһан

*Эзэн хабын ханаандамни
Энгэр тоонтым заяан байгша
Энэл наһанайм нангин тулга
Энхэ тайбан Амидхааша.*

Улад зоной харгы дээр
Урма зориг дэмжэһэн,
Мүргэл түбэй үргөөн соо
Мүнхэ хургаал дэлгэһэн

*Эзэн хабын ханаандамни
Энгэр тоонтым заяан байгша
Энэл наһанайм нангин тулга
Энхэ тайбан Амидхааша.*

Хонин хушуун орой дээр
Холын нараа сүршэһэн,
Булагтынгаа тохой соо
Буян хэшэг шүрэлһэн

*Эзэн хабын ханаандамни
Энгэр тоонтым заяан байгша
Энэл наһанайм нангин тулга
Энхэ тайбан Амидхааша.*

2009 оной наймадугаар һара

ЗУЛГЫ ГАНГА

Газар хангайн залаа мэтэ
Ганга, Бэлшэр, Бахлайта,
Ганса наһанайм үлгы эндэ
Ганжар элшээр налайна.

*Хүгжэмынь
Б. Шойдоковой*

*Улад манай ханаанда
Угай тахил Халаахайта,
Урин Боди Субарга
Угтан хэзээш мүнхэ байха.*

Юмжэд абгайн солоор хэтэ
Юрын Ганга хотоймо
Юһэн хэшэгэй үлзы мэндэ
Үргэн мандаа тобойно.

*Улад манай ханаанда
Угай тахил Халаахайта,
Урин Боди Субарга
Угтан хэзээш мүнхэ байха.*

Заха, хүбөө талаар һэтэ
Зуралзана Жэбхээһэн,
Залин хүсэлэй урмы эртэ
Зулгы Гангаар хэшээнэ.

*Улад манай ханаанда
Угай тахил Халаахайта,
Урин Боди Субарга
Угтан хэзээш мүнхэ байха.*

2009 оной наймадугаар һара

Хүхэ мүнхэ тэнгэрийн
Хүбөө доогуур нютагнай,
Хүсэл мэндэ хэлбэрийн
Хүдөө хээгүүр хубимнай
Хүгжэн дүнгэн байдаг лэ.

*Элинсэг угай тахиһан
Эжы абым гуламта,
Энэрхэг зулай ханаһан
Эзэн хабым гуламта —
Эхин нангин тулгамнайл.*

Үзэл шэнжэ тэнсүүрийн
Үеэр дээжын ажалнай,
Үнэн тэгшэ дүнгүүрийн
Үреэл хайрын наһамнай
Үндын нэнгэн байдаг лэ.

*Элинсэг угай тахиһан
Эжы абым гуламта,
Энэрхэг зулай ханаһан
Эзэн хабым гуламта —
Эхин нангин тулгамнайл.*

Соёл, эрдэм һургуулийн
Солоор дууряан найдалнай
Сомон, бүлгэм хамһуурийн
Золоор бууяад байдалнай
Золгон эблэн байдаг лэ.

*Элинсэг угай тахиһан
Эжы абым гуламта,
Энэрхэг зулай ханаһан
Эзэн хабым гуламта —
Эхин нангин тулгамнайл.
Эжы абым гуламта —
Эхин нангин тулгамнайл.*

ГУЛАМТЫН СОЛО

Хангай дайдын энгэр дээрээ
Хамаг манаа угтан хүлээжэ,
Хайрын түрэл гуламта
Харижал ерэхымнай үрээдэг.

*Түрэхэн, үндыхэн нютагаа
Түгэлдэр заяаһан гуламтаа
Түбиин эрьесээр магтая,
Түбишэн энхэрээд дурлая.*

Золтой үйлын болзор сооһоо
Зориг, ханаа урлан тэнхээжэ,
Байрын түшэг гуламта
Баясан ябахымнай хэшээдэг.

*Түрэхэн, үндыхэн нютагаа
Түгэлдэр заяаһан гуламтаа
Түбиин эрьесээр магтая,
Түбишэн энхэрээд дурлая.*

Согтой дуунай хүгжэм дээжээр
Соёл үлзы жаргал нэмээжэ,
Найрайм наран гуламта
Наһалан зорихымнай дэлээдэг

*Түрэхэн, үндыхэн нютагаа
Түгэлдэр заяаһан гуламтаа
Түбиин эрьесээр магтая,
Түбишэн энхэрээд дурлая.*

*Түгэлдэр заяаһан гуламтаа
Түбишэн энхэрээд дурлая.*

Хуурай, Бэлшэр, Һэгэлзы
Хургы дайдым хүрээлгэ,
Һүүжэ, Элһэн, Бургааһаар
Һүлдэ найжым үрээлгэ
Һүрэг малаар нэмжыгээ.

*Үдэр, һүни мануулһан
Үлзытэмнай түшэгтэй,
Үзэл шэди һануулһан
Үлзытэмнай хэшэгтэй.*

Сагаан, Хара Үндэрнүүд
Санзай тайгын гоёолго,
Хүйтэн Булаг, Худан гол
Хүгтэй байхым тохёолго
Хүсэл хабаар тэнхээгээ.

*Үдэр, һүни мануулһан
Үлзытэмнай түшэгтэй,
Үзэл шэди һануулһан
Үлзытэмнай хэшэгтэй.*

Баян Дэлгэр, Үлзытэ
Баглаа хээрым тахюулга,
Найдал Боди Субарга
Намжаа дээдын зорюулга
Нангин шүтөөн һалбараа.

*Үдэр, һүни мануулһан
Үлзытэмнай түшэгтэй,
Үзэл шэди һануулһан
Үлзытэмнай хэшэгтэй.*

*Үзэл шэди һануулһан
Үлзытэмнай хэшэгтэй.*

НАНАНАЙ ДАБААН

Гүн талын энгэр дээр
Гүнгэнөө эхын үбэр соо,
Гүлмэрхэн нананай шаг шууян,
Гүйсэхэл сагай дабаан
Гүйдэлхэн багым нануулаа.

*Нарата мүнхэ дэлхэйдээ
Наһаа нэмээн дабшаха
Намжаа харгымнай эхин
Нангин сэнтэй бэлэйл даа.*

Хүн бээ дэгжэһээр
Хүнхинөө хабын үер соо,
Хүдэрхэн нананай хүр дабаан,
Хүйхэрхэн замай халаан
Хүйлэһэн үеым дахуулаа.

*Нарата мүнхэ дэлхэйдээ
Наһаа нэмээн дабшаха
Намжаа харгымнай эхин
Нангин сэнтэй бэлэйл даа.*

Зол хубяа дэмжэһээр
Зонхилоо холын үзэл соо,
Хабсарһан нананай шүн дабаан,
Хайратал угай заяан
Хаймадан шэгым сасуулаа.

*Нарата мүнхэ дэлхэйдээ
Наһаа нэмээн дабшаха
Намжаа харгымнай эхин
Нангин сэнтэй бэлэйл даа.*

Амгалан ажалаар хэргэмэ
Арюун Эхэ орондомнай,
Арьяатан шолмос добтолоод,
Аюул түймэрөөр дошхороо.

*Эрэлхэг нүхэд бултадаа
Эбтэй арад хамтадаа,
Исалхан дайсантай тэмсээ
Илалтын Мандал энхэрээ.*

Хүндэхэн дажараар туршажа
Хүсөөр бата сэрэгшэднай,
Хүрээлэн бузар хамхалаад,
Хүбөө дайдаяа аршалаа.

*Эрэлхэг нүхэд бултадаа
Эбтэй арад хамтадаа,
Исалхан дайсантай тэмсээ
Илалтын Мандал энхэрээ.*

Үрхэтэн нютагаа тэдхэжэ
Үлзы нангин илагшаднай,
Үрээлэн жаргал дабталаад
Үеын найдамаар алхалаа.

*Эрэлхэг нүхэд бултадаа
Эбтэй арад хамтадаа,
Исалхан дайсантай тэмсээ
Илалтын Мандал энхэрээ.*

*Эбтэй арад хамтадаа
Илалтын Мандал мүнхэлөө.*

Ургы хабар наашалхан
Ушар хахам жэнтэй гээ,
Утын замаар найшалхан
Угайм захяа сэнтэй гээ.

*Холбоо жэлнүүд туяараад
Холын холо руу тэгүүлнэ,
Золгоо нүхэд уряалаад
Зонойм соло руу хэхүүлнэ.*

Үсэд зориг найжалхан
Үргэн талам гамтай даа,
Үзэл бэеым хайрлахан
Үрээл эжым налгай даа.

*Холбоо жэлнүүд туяараад
Холын холо руу тэгүүлнэ,
Золгоо нүхэд уряалаад
Зонойм соло руу хэхүүлнэ.*

Үлзы хэшэг дээжэлхэн
Үлгы нютаг золтой даа,
Үдэр хүнии сээжэлхэн
Үеын зугаа согтой даа.

*Холбоо жэлнүүд туяараад
Холын холо руу тэгүүлнэ,
Золгоо нүхэд уряалаад
Зонойм соло руу хэхүүлнэ.*

Дайн дажар үүдхэнэн
Дайсадые дарагша
Илалтын габьяата сэрэгшэд,
Илгаагүй солото баатарнууд
Ирган хүртэйгээр харагдаа.

*Дүхэриг жэлнүүд үнгэрнэ,
Дүлэтэ сагууд мүнхэрнэ.
Хүбэ шарханууд яншана,
Хүлдэ тугууд даллана.*

Зай газар хээрлэнэн
Зайдамые тэсэгшэ
Илалтын габьяата сэрэгшэд,
Илгаагүй солото баатарнууд
Илдам зулгыгаар ханагдаа.

*Дүхэриг жэлнүүд үнгэрнэ,
Дүлэтэ сагууд мүнхэрнэ.
Хүбэ шарханууд яншана,
Хүлдэ тугууд даллана.*

Найр хабар суурхахан
Найдалые залагша
Илалтын габьяата сэрэгшэд
Илгаагүй солото баатарнууд
Идам нангинаар тахигдаа.

*Дүхэриг жэлнүүд үнгэрнэ,
Дүлэтэ сагууд мүнхэрнэ.
Хүбэ шарханууд яншана,
Хүлдэ тугууд даллана.*

Дүлэтэ сагууд мүнхэрнэ
Хүлдэ тугууд даллана.

АЛҮА НАНАМНАЙ

Үлгын дуугаар жэргэнэн
Үбэлэй ута хүнинүүд,
Үеым уряал жэгнэнэн
Үлирэй бута сэсэгүүд.

*Хоёр зүрхэн булгилжа
Хонгор бэеэр мушхараад,
Хоног үдэр далланхай
Холишор алая наһамнай.*

Хүхын дууряа хэмжэнэн
Хабарай урма бодолнууд,
Хабым зугаа дэмжэнэн
Ханилай бурма уряалнууд.

*Хоёр зүрхэн булгилжа
Хонгор бэеэр мушхараад,
Хоног үдэр далланхай
Холишор алая наһамнай.*

Залуу наһаар нэрбэнэн
Задагай шэнги харгынүүд,
Зангым зулай эльбэнэн
Залитай шэди хөөрхынүүд

*Хоёр зүрхэн булгилжа
Хонгор бэеэр мушхараад,
Хоног үдэр далланхай
Холишор алая наһамнай.*

Дайн дажар, дариин утаан
Дабаан бурма түймэр हुнаа,
Дахин, дахин үхэл шуһаар
Дабхар нэрбээд хюдаа.

*Илгарма арюун сагта
Хэзээш нэгэ мандаха
Илалта, агуу Илалта
Хэтын хэтэ ялбаха.*

Гай түбэг, хатуу байлдаан
Гасаа хүндэ үйлын заяа,
Гаһар хүдэр сэрэг илаад
Газар дайдаа сахяа.

*Илгарма арюун сагта
Хэзээш нэгэ мандаха
Илалта, агуу Илалта
Хэтын хэтэ ялбаха.*

Һайн үдэр зоной шэгээр
Һаруул энхэ найдал нэмээ,
Һанан, һанан сэдьхэл дэгжээд
Һара нараа шэмээ.

*Илгарма арюун сагта
Хэзээш нэгэ мандаха
Илалта, агуу Илалта
Хэтын хэтэ ялбаха.*

Илалта, агуу Илалта
Хэтын хэтэ мандаха.

СЭДЬХЭЛЭЙ ДУРАН

Холбоо жэлнүүдээр жэгнүүлжэ,
Хожомдоһоор һэргэнэн
Хоёрой омог дуран
Холоһоо туршаад жэргэнэ.

*Сэлгээ талын энгэрээр
Сэдьхэлэй дуран мүндэлөө,
Сэсэгэй халбарха үеэр
Сэдьхэлэй дуран үерлөө.*

Дамжаа харгыгаар дабшуулжа,
Дахалсаһаар эблэнэн
Дадалай хүзэг хүсэл
Даллаһар дэгжээд нэнгэнэ.

*Сэлгээ талын энгэрээр
Сэдьхэлэй дуран мүндэлөө,
Сэсэгэй халбарха үеэр
Сэдьхэлэй дуран үерлөө.*

Намжаа үлгыгөөр шэбшүүлжэ,
Нахилзаһаар жаргаха
Найдалай хүлдэ наһан
Наранаар жэнтэй жагсана.

*Сэлгээ талын энгэрээр
Сэдьхэлэй дуран мүндэлөө,
Сэсэгэй халбарха үеэр
Сэдьхэлэй дуран үерлөө.*

Сэсэгэй халбарха үеэр
Сэдьхэлэй дуран үерлөө.

Уужам дэлхэйн залаа соо
Урган үдэхэ хүнэй харгын
Зоболон жаргалай далайе
Зорижо гаталхын түшэг.

*Субан холые дабаһаар
Сугтаа үндыһэн наһанай нүхэр,
Дуудан золые даллаһаар
Дурлаад үелһэн наһанай нүхэр
Домог сагай мүнхэ зула.*

Аажам налгай һанаан соо
Ажал тахиха зоной хубиин
Ашатын шэнжэтэй замые
Азалжа зошолхын шэмэг.

*Субан холые дабаһаар
Сугтаа үндыһэн наһанай нүхэр,
Дуудан золые даллаһаар
Дурлаад үелһэн наһанай нүхэр
Домог сагай мүнхэ зула.*

Буурал хангайн хүрээ соо
Буян залаха манай хабын
Баясал, гунигай шарайе
Баглажа дүмэлгын хүзэг

*Субан холые дабаһаар
Сугтаа үндыһэн наһанай нүхэр,
Дуудан золые даллаһаар
Дурлаад үелһэн наһанай нүхэр
Домог сагай мүнхэ зула.*

Дурлаад үелһэн наһанай нүхэр
Домог сагай мүнхэ зула.

ОБОР, ҮНГӨӨ НЮТАГНАЙ

Уулын дээгүүр тахюулаад,
Ута нюрган, Сэгсы, Һэбхеэн
Уурал тайбан Сагаануур
Угтан зоноо үршөөнхэй.

*Обор, Үнгөө үлзы элшэ
Одо заяан нютагнай,
Орон дайдын үзэл шэнжэ
Омог ханаан үлгымнай.*

Хайрын хээгүүр хүлээгээд,
Харуул, Шоохон, Хасууртамнай
Хаймал найдам Хёлгынгоо
Хаба золгоод үндынхэй.

*Обор, Үнгөө үлзы элшэ
Одо заяан нютагнай,
Орон дайдын үзэл шэнжэ
Омог ханаан үлгымнай.*

Айлай дундуур суурхуулаад,
Арал, Булаг талын эзэд
Аймаг найжын хэшээлээр
Анда манаа дэмжээрэй.

*Обор, Үнгөө үлзы элшэ
Одо заяан нютагнай,
Орон дайдын үзэл шэнжэ
Омог ханаан үлгымнай.*

三足の鳥

ГАРШАГ
Сэдьхэлэйм шүрэнүүд
дуунай шүлэгүүд

ᠭᠠᠷᠰᠠᠭ

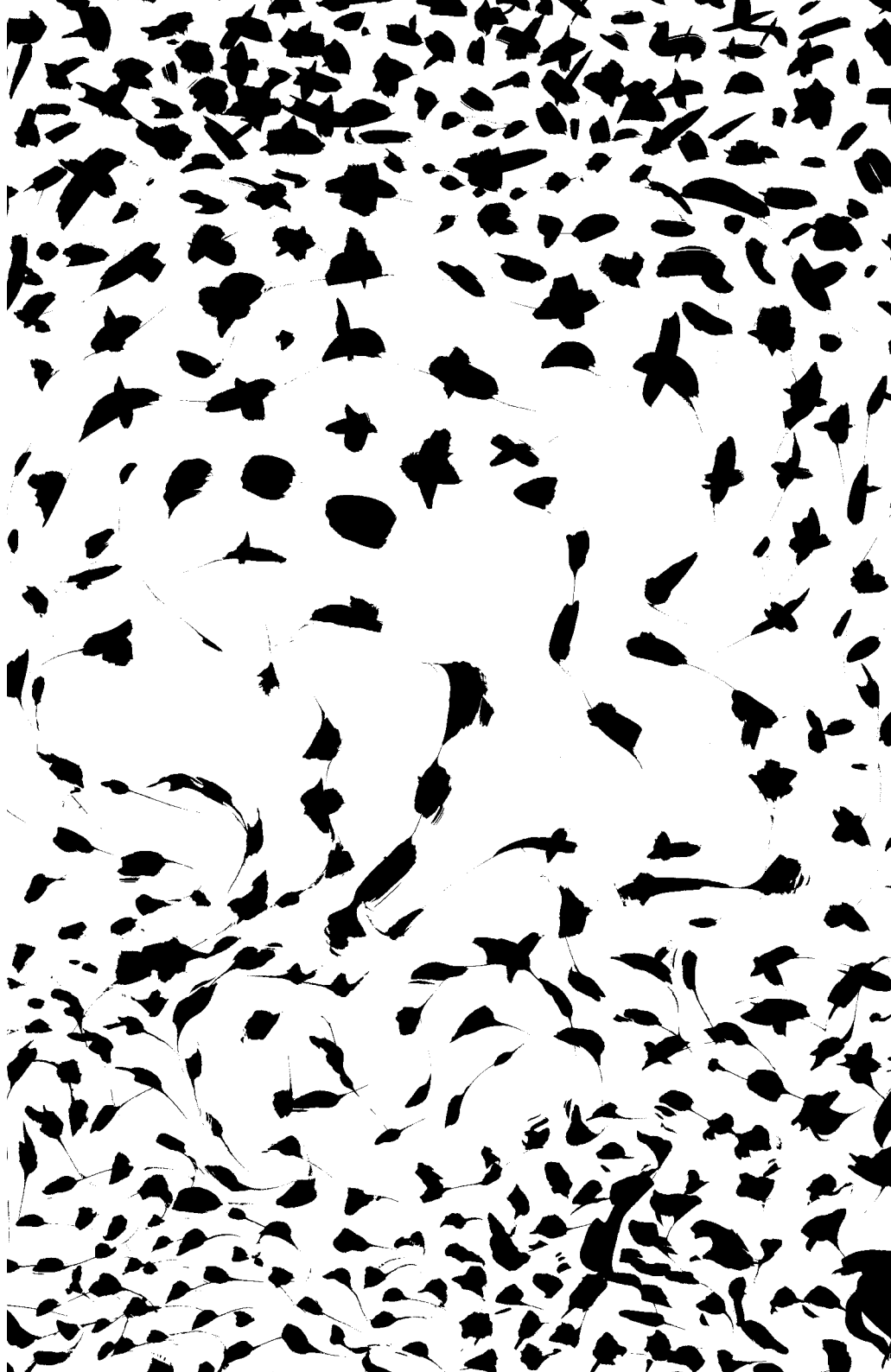
Хэжэнгэмнай	12
Наһанайм мэнгэ	13
Захяа	14
Дурамни	15
Наһанайм наран	16
Зулгыхан даа Шулуутай	17
Хэлбэлзээ Хурьгаднай	18
Хэжэнгым дунда һургуули	19
Үлгы тоонто Ушхайтамнай	20
Хүлэй Үртөө	21
Үлгы нютаг	22
Доодо-Худан	23
Дэлгэр сэлгеэн Джилиндэ	24
Земля Джилинды	25
Ушхайтамнил угтаарай	26
Хуби заяан мэдэхэ лэ	27
Найдал, зориггоо дэмжэе	28
Ойбонтомнай	29
Энэл даа Хурамхаамни	30
Дуулим дайдаар	31
Аалан нютагни	32
Сэдьхэлдэм сэсэглээ	33
Эрмэлзэл	34
Найдал	35
Буряад оромнай	36
Ургахал байха	39
Эхын сэдьхэл	40
Наһанай харгы	41
Тайбан тэгшэ жаргыта!	42
Холбоохон Мужыха	43
Хүшэгээр	44
Залуугайм дуран	45
Улаан-Үдэ ниислэлнай	46
Үелхэ наһан	47

Эдэрмэг нютагнай	48	
Намдаа дурлаарай	49	
Хүдөө найхан Хүлэйм Үртөө		50
Баунтамнай арюухан	51	
Могсохонойм хургуули	52	
Түрэхэн нютагни	53	
Ханим золтой байгаарай	54	
Нэбхээнэй обоодо	55	
Дуран бодол хоёрнай	56	
Урин гансамни	57	
Гүнэйм жаргал залаарай	58	
Ага-Хангил нютагни	59	
Хүнэй наһан	60	
Хатан дураар шамдаа	61	
Сагаан Шулуутам	62	
Үхэригнай	63	
Дүдэл субаргын магтаал	64	
Ахадаа	65	
Үеын нүхэд	66	
Үхэриг тоонтоо мартангүй	67	
Хүбүүдтээ захиаб	68	
Эхэ нютагтаа	69	
Ородойм аршаан	70	
Инаг дурам хэбээрээ	71	
Намтаяа сугтаа	72	
Жэлэй дүрбэн сагаараа	73	
Мүшэд тээшээ	74	
Уряд нэрьёыш, Сагаалган!	75	
Байгал-Хударамнай	76	
Дуунуудни	77	
Урин намжаа Хүлхисөөн	78	
Хөөрхэмни	79	
Жаргал холбоорой	80	
Амар сайн, «Улаалзай»!	81	

Орой намартаа	82
Амар мэндээ, «Сэсэгнай»!	83
Намар намдаа	84
Хожомдонгүй эрьегты	85
Амар мэндэ, наран!	86
Мүрлэн залгаа элиһэйб	87
Эдир наһан	88
Дэлхэй	89
Наран	90
Сагаан һара, Сагаалгамнай	91
Хүхын дуун	92
Хун шубууд	93
Нангин солоорнай зулгы	94
Яруунын соло	95
Мэндэл һуугаарай	96
Алтарганын соло	97
Загаһатамнай, мэндээ!	98
Амарагни нэнгээрэй	99
Аянай шубууд	100
Тэхэрижэ энхэрһэйб	101
Алтаргана сэсэглээ	102
Сэнэг хайраар	103
Морин эрдэни	104
Агамнай нангин	105
Сагай түргэн гайхалтай	106
Харгын үлхөө	107
Хэтын дуудаан	108
Энэрхы гансам	109
Багшын зүрхэн	110
Багшамнай	111
Нюдэнэй галхан	112
Хуби заяамнай	113
Эжымнай	114
Урихан хабар	115

Тамир бэемнай	116
Алханадаа шүтөөлди	117
Ажалшаяа һанаалби	118
Хээрын дуун	119
Мүнхэ дуумни	120
Боди сэдхэл	121
Эзэн дуран жэгнээрэй	122
Түрэхэн үдэрнай	123
Хани барисаан мандуужан!	124
Бадмахан Харганаа һануулжа...	125
Эхин түрүүшын дуран	126
Доодо-Ивалга тоонтомнай	127
Инагни	128
Хэбэд номин Хэжэнгэ	129
Түрэл Мозоймнай	130
Ушхайтамнай, амар сайн!	131
Хурамхаамнайл үлзүтэй	132
Уураг тоонто Угнаасаа	133
Мүнгэн таханууд	134
Уян залаа алтаргана	135
Угтан дохёош, Лугшахаан	136
Зүрхэнэй дуун	137
«Буряад Үнэн» сонимнай	138
Алайрайм аймаг	139
Наринһаа гарбалтайб	140
Молор минии Монгой	141
Ахамнай, үлгы тоонтомнай	142
Дуран, инаг дуран	143
Тахиһан дурамни	144
Наһандаа сэнгэхэлши	145
Дурдан сугтам энхэрээ	146
Үүрэй толон сайхал даа	147
Гансал шамдаа	148
Дуран, юундэ зобоогообши?	149

Үнгэрхэ наһан	150	
Дээдын хүлдэ Шалсаана	151	
Оюун нангин Агамнай	152	
Элүүрые хамгаалагшадай гимн	153	
Хэжэнгын элүүрые хамгаалагшадай гимн	154	
Альган Сагаан Шулуутай	155	
Сахюуртамнай энхэ намжар	156	
Тугшамнай — үлзы найжамнай	157	
Нангин шүтөөн тоонтомнай	158	
Зула гэрэл «Улаалзай»	159	
Эблэн сахидаг Загаһатам	160	
Эхын жаргал мандаарай!	161	
Шэнэ жэлээр!	162	
Эблэн шэмэдэг Сагаалган	163	
Булаг аршаан Хурьгаднай	164	
Тоором нуурай Будаххан	165	
Аймаг эхин Уланхаан	166	
Абадаал дохином	167	
Булаг, Чисаанаа магтаһаар	168	
Булагнай зулгы даа	169	
Энхэ тайбан Амидхааша	170	
Зулгы Ганга	171	
Угай гуламта	172	
Гуламтын соло	173	
Үлзытэмнай хэшэгтэй	174	
Наһанай дабаан	175	
Илалтын Мандал	176	
Холын холо руу	177	
Илалтын сэрэгшэд	178	
Аляа наһамнай	179	
Агуу Илалта	180	
Сэдьхэлэй дуран	181	
Наһанай нүхэр	182	
Обор, Үнгөө нютагнай	183	

Харюусалгата редакторнууд
Жаргал Бадагаров, Цыбикова Жаргал
Компьютерта оруулсан
Бадараева Валентина, Санжижапова Лариса
Хинан тохёолдуулсан
Дугаров Бато-Цырен, Бадараева Валентина,
Сультимова Сэндэма
Монгол бэшэг
Галзууд Б. Жаргал

Түгдэмэй
Владислав

«Сэдьхэлэйм шүрэнүүд»
Дуунай шүлэгэй согсолбори

ХЭБЛЭЛДЭ 2011.07.18-НДА ШЭЛЖҮҮЛБЭ
ОФСЕТ СААРЬАН 80 г/м²
ХЭМЖЭЭ 60х90/16
ХЭБЛЭХЭН ТОО 1000 ХУБИ
NOVAPRINT (УЛААН-ҮДЭ ХОТ)

சென்னை